

TENIM DRET A LA VIDA. VICA LA NOSTRA TERRA!! FORA ELS
DISSENYADORS DEL GENOCIDI CULTURAL DE LA NOSTRA NACIÓ I ELS
ESBIRROS I COMPRATS PEL P.P.
P.P.=K.K.

«Perdre la individualitat pròpia i esdevenir un simple engranatge d'una
màquina, és impropri de la dignitat humana». (Mahatma Gandhi, cap
independentista no-violent i devot).
«...els poders establerts, tendeixen al control, unificació i explotació
psíquica de llurs súbdits». («Moral i Nova Cultura», Xavier Rubert de
Ventós, filòsof català).
«Cada lengua que se pierde es una visión del hombre y del mundo
que desaparece». (Octavio Paz, escriptor mexicà).
«Estem farts d'haver de demanar perdó per existir...» (Joan Fuster).
«Germans, la vida se'n va,
a poc a poc ens la prenen,
si avui ens obren la mà
es que hi ha altres cadenes». (Joan Bta. Humet)
«Una cosa és ser universal i una altra que t'universalitzin».
(Jesús Quintero, «El loco de la Colina»).

L'ESTEL

XX ANYS DE
L'ESTEL

paisoscatalans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ANY XX. NÚMERO 450

1er DE GENER DEL 2001

PREU: 250 PTS - 1,50 euros

S'Arenal de Mallorca

BOLLETÍ INFORMATIU N.º 0

GENER 1981

Editorial

A S'Arenal de Mallorca, una de las ciutats
amb més habitants de la nostre illa, fela
falta una revista periòdica on poguessim
donar les notícies de cada dia, les
notícies que per produir-se
al poble ens afecten de ben aprop.
Una revista per poder expressar-hi
les nostres inquietuds
Una revista que ens serveixi de vehicle
per comunicar-nos entre els s'arenalers
Mitjançant aquesta revista, impulsarem
l'independència municipal
del nostre poble; els s'arenalers
podrem saber cada mes quines activitats
quines gestions s'han fetes per
aconseguir l'autogovern i la
unificació del nostre poble
avui trossetjat.
La naixent autonomia d'aquestes illes,
els avantatges de tipus
econòmic, social, de dignitat simplement
el fet de governar-nos per
nosaltres mateixos i no haver d'estar
en tot subordinats a les decisions de gent
forastera, és molt important.
Procurarem tocar aquest tema molt sovint.
La defensa de la nostra llengua,
de la bella i mil·lenària
llengua catalana, llengua parlada
pels nostres reis,
cultivada pels nostres literats
llengua culta
entre les més cultes de la Terra
altre temps orgullosa
perquè els qui la parlaven
vencien a les batalles,
avui menyspreada, vençuda per la força de
les armes, la defensa d'aquesta llengua
serà una constant
de la nostra revista i ella serà la de cada una
de les seves planes.

La lluita per una comunitat més justa,
on tots tinguem cabuda,
on tots puguem viure amb un mínim
de seguretat i benestar
s'ha de reflectir en els articles.
Es necessària la integració
de tots a aquesta
comunitat: gent nascuda
a S'Arenal, mesclada
amb gent venguda de tot arreu de Mallorca
i d'altres illes, dels altres Països Catalans,
del País Basc,
de Galícia i de les contrades
de parla castellana, de França,
de Bèlgica i Holanda, d'Alemanya
i Anglaterra. Tots ens hem d'integrar dins aquest
S'Arenal sota la mateixa senyera i
parlant la mateixa llengua.
Des de la nostra revista
fomentarem aquesta integració.
Aquesta revista
ha d'esser de tots els s'arenalers. Tots els
habitants d'aquest poble,
els qui hi facin feina, els qui hi passin
temporades, si defensen l'independència
municipal de la nostra
zona i alhora la
identitat mallorquina i catalana
d'aquesta terra,
tindran cabuda a les seves planes.
Començam amb mitjans casolans
no tenim doblers ni
coneixements per fer-ho millor, però si la gent
ajuda amb les seves subscripcions,
els empresaris amb els seus anuncis i,
els lletraferits
amb les seves col·laboracions, ben prest,
aquesta revista
no haurà de tenir enveja
a cap altre de Mallorca.

Continuen les exportacions d'armes espanyoles a dictadures terroristes i genocides com Turquia, que les usa per a l'assassinat de nins i població civil kurda

Sr. Aznar: Prou de terrorisme
espanyol! Prou d'assassinar nins kurds
per afavorir els seus fastigosos amigues
del negoci armamentista!!

Vagi-se'n, Sr. Aznar, vostè és un
fastigós criminal de guerra!! VAGI-
SE'N!!

Igualment, Sr. Ministre de la Poli-
cia i de la Propaganda, Sr. Oreja
Mayor!! I tots els seus còmplices de
les campanyes d'intoxicació i odi
en favor del PP: l'ABC, El Mundo,

La Razón, la COPE...que tants diners
n'estan xuclant, a costa del contribuent.

A fora, sangoneres!!! A fora,
mentiders professionals!! Llengües
de destrall verinoses!!

Sr. Garzón Campiador: A veure
si té pebrots de perseguir aquests delin-
qüents internacionals dedicats a afa-
vorir el genocidi contra una població
civil indefensa!! Els té a dins el seu
propi país!! Ω

Ricard Colom

Arrels front als qui ens volen desarrelar

«Ells ens ensenyaren la por, per
ells les nostres flors es marciren. A
fi que llur flor visqués, danyaren i
devoraren la nostra...».

(Cròniques indigenistes sobre
la conquesta castellana
d'Ameríndia, s. XVI).

«... no pots pas ficar-te a contribuir
en eixa comunitat mundial més
ampla ni prendre part en les lluites
morals internacionals i ensems
acceptar que en ta pròpia identitat
com a parlant gal·lès, i la valla
dels segles que et precedeixen».

(«The Welsh Extremist»,
Net Thomas).

«Perquè la soca més s'enfila, com
més endins pot arrelar»
(«La Balanguera»,
Himne de Mallorca).

«Considereu l'arbre: primer
davalla cap avall per enlairar al cel
la seva capçada. Es que el seu
intent no neix de la humilitat? En
canvi, tu, sense tenir caritat, vols
copsar les coses sublimes. Sens
arrel i vols elevar-te? Ço és ruïna,
no pas elevació».

(Sant Agustí, bisbe de Bona,
a «Cogitaciones»).

CAT

En aquest exemplar hi
trobareu un adhesiu CAT que
ens identifica com a catalans.
Tant si teniu al vostre cotxe
el distintiu PM, IB, a les
Balears o B, Gi o V al
Principat i a València, com si
heu comprat el cotxe nou i hi
teniu la E d'Espanya. Posau
aquest adhesiu al costat
esquerra de la matrícula. Si
no el posau damunt la
matrícula no us poden
multar. És una manera de
protestar per les matrícules
imposades per n'Aznar i de
reafirmar-nos en la nostra
catalanitat. Si n'heu de
menester més, demanau-nos-
en a la redacció de L'ESTEL.

Avui fa 20 anys que com a portaveu de la Associació de Veïns de S'Arenal, va néixer l'ESTEL amb el nom de S'Arenal de Mallorca. Vuit planes en format revista i col·laboracions d'en Miquel Ambrós, aleshores rector de S'Arenal, el Pare Joan Llabrés de la Porciúncula, i en Tomeu Sbert, avui editor de la revista s'Unió de S'Arenal. Imprès a la Impremta Badia i al preu de 25 ptes. Hi va haver 21 anuncis que ens pagaren l'edició. Però, llegiu l'Editorial i veureu que durant aquests 20 anys no ens hem allunyat gens ni mica dels ideals que aleshores ens proposarem.

Restaurante Chino
C'AN ZHANG
華氏大酒樓

Avda. Gran Vía Colón, 16 Tel 971 500 558
07300 INCA - MALLORCA Mòvil 630 34 61 78

Telefonía
Movistar

Airtel

unión

DISTRIBUIDOR AUTORIZADO

EKOSTAR TELECOM S.L.

- Venta de Telefonía (Mòbil i Fija)
- Venta i manteniment d'Ordinadors
- Internet, Disseny i Pàgines W E B

Carrer de Manacor, 92 - 07007 Ciutat de Mallorca
Tel. 971 245 450 - Fax 971 247 983 - e-mail: michaeleko@ctv.es

B A L E A R T

Fa 20 anys que en Miquel Torres regenta la Teulera can Benito al camí del Palmer de Campos. A més de teules, fabrica rajoles de l'edat mitjana, balustrades, etc. Va obrir aquesta empresa el seu padrí Miquel Torres d'Eivissa va 120 anys. A la foto la seva dona Maria Lladó i la pintora de rajoles Antònia Vicenç. Tel. 971 650 906

Fa més de 50 anys que la família Bibiloni regenta la Pedrera Bellveure a les muntanyes de Binissalem. Fan artesanía en pedra: colls de cisterna, ximees etc. Tel. 971 512 344

Fa 12 anys que na Maria Miró de Manacor fa figures d'alabastre al seu taller del carrer Nou. A Balears hi tenia la seva darrera producció de figures de Betlem. Te escola de pintura on hi van molts d'alumnes de la comarca manacorina. Tel. 971 845 758

Fa 12 anys que n'Antònia Gómez amb la seva sòcia Pilar del Nido fan ceràmica al seu taller de Ciutadella de Menorca. Tel. 971 385 385

Na Maria Josep Ferrà i el seu home Tomeu Torres són els amos joves de Veles Ferrà al Molinar. Fan veles, envellats, tapisseria nàutica etc. Tel. 971 242 115

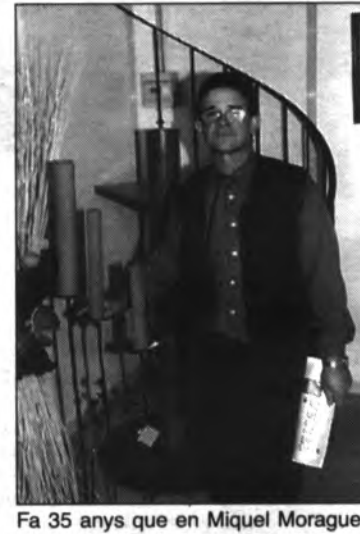
Fa 4 anys que na Maria Antònia Verdura de s'Arenal pinta a l'oli al seu estudi de Badia Blava. Va exposar a Balears amb en Guillem Armella. Els diumenges exposen a la Cartoixa de Valldemossa. Tel. 971 741 218

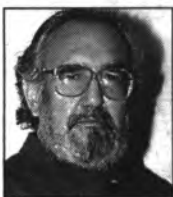
En Tomeu Miralles i el seu germà Biel són els amos joves de la Ganivetaria Miralles a Muro. Tel. 971 537 431

Na Magdalena Riera és ceramista. Fa articles de decoració al seu taller de Pòrtol. Tel. 971 797 131

Fa 35 anys que en Miquel Moragues va obrir el Taller d'Artesania de Ferro Forjat Moragues a Petra. Tel. 971 830 178

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

* He estat un parell de dies donant voltes per son Gotleu a la Ciutat de Mallorca: botíques, bars, tallers, cases, gent... una barriada amable on pots aparcar allà on vols, i això avui... és qualitat de vida. Donant voltes per terres gironines vaig arribar a Portbou on en Josep Loste me mostrà l'estació del tren, el port en construcció i poques coses més. Portbou tenia no fa massa 5.000 habitants, però amb la retirada de les duanes i l'esvaïment de la frontera s'ha quedar en poc més de 1500 habitants, un 40% de les cases són buides de manera que ara és l'hora de comprar perquè dins poc temps la cosa pot canviar. La sortida seria construir hotels turístics. El lloc és bonic i tranquil, amb una bona platja i muntanyes per tot arreu. Vaig travessar el Pirineu i no vaig trobar més que una benzineria i uns xiringuitos que veien vi. Un vi provinent de les vinyes que crei-

xen a les falces de les muntanyes i que ha de sortir ben car ja que tant per llaurar les vinyes com per davallar els raïms si no és amb un ase amb albardà i beïasses no se com s'ho poden fer. Vaig arribar a Cervera de la Marenda, on vaig dinar i pagar en pessetes. M'entenien en català, però no el parlaven, vaig passar de llarg per Portvendres, a Sant Andreu de Sureda (2200 habitants) on vaig passar unes hores no hi vaig trobar més que gent de la tercera edat que parlés català, El Palau del Vidre i el Voló els vaig passar de llarg i cap a Barcelona. És curiós que els rètols no diuen Espanya, ni Catalunya, ni Madrid. Tots diuen Barcelona fins arribar a Portus i d'allà cap a Girona. És curiós que no trobes cap gendarme ni cap mosso d'esquadra ni cap guàrdia civil per enlloc, ben diferent del temps d'en Franco que per tot et demanaven el passaport, un passa-

port que si no tenies bones relacions amb el caporal de la Guàrdia Civil i el capellà del poble no te donaven. Ara, les fronteres són als peatges de les autopistes on has de pagar si hi vols passar, però per travessar les fronteres estatals no et demanen ni el carnet d'identitat.

Resumint: el català a Catalunya del Nord està agònic. Dins vint anys, si no hi posam remei no quedarà ningú que parli la llengua que des de fa mil anys se parlava a aquelles terres del Regne de Mallorca. França va alfabetitzar la gent cent anys abans que Espanya ho fes i això ha estat mortal per a la llengua catalana. Espanya ens damna a l'analfabetisme i això ens ha salvat els mots.

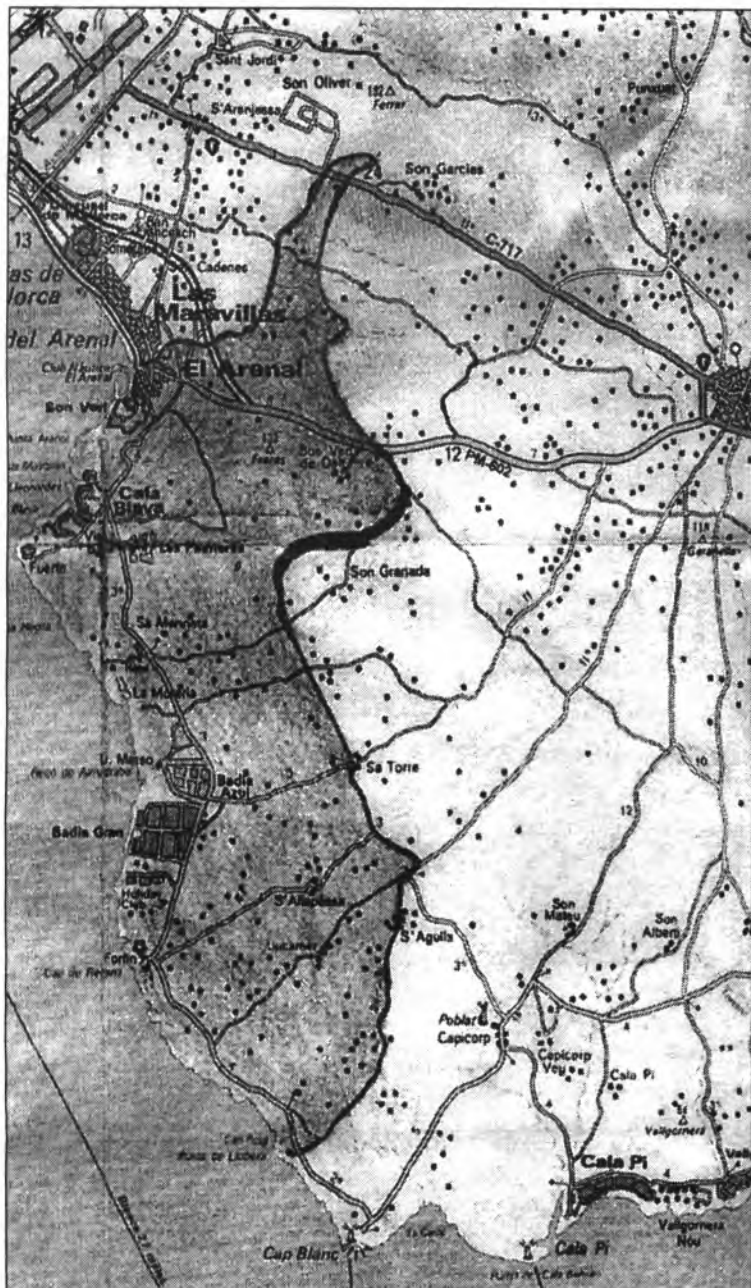
* Aquesta setmana passada ha estat inaugurat el Centre de Salut es Trencadors de s'Arenal. Un centre que donarà atenció sanitària als 12.000 residents que van des del Torrent dels Jueus de s'Arenal fins al cap Blanc, a més del turistes de temporada alta i els de la tercera edat que ens visiten a l'hivern que són molts i necessiten mà de metge

El centre Sanitari es Trencadors fou inaugurat pel president del Govern Senyor Antic qui acompanyaven la consellera de Sanitat Aina Salom, el batle de Lluçmajor Lluç Tomàs i altres autoritats. El rector de s'Arenal Jordi Perelló va beneir el nou local.

EL ROTO

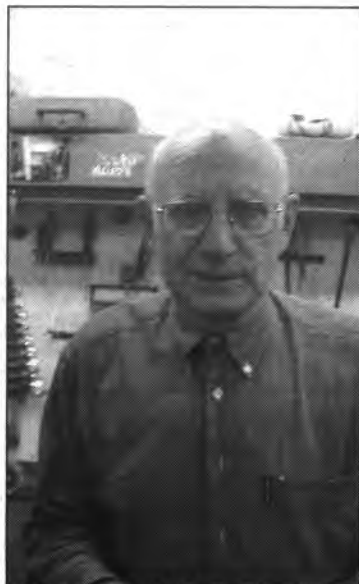

més que ningú, des de les 8'30 del matí fins a les 20'30 del vespre de dilluns a divendres i des de les 20' fins a les 8'30, incloses les 24 hores dels dissabtes i diumenges en horari de PAC. Això descongestionarà molt el Centre de Salut del carrer de Gaspar Rullan al costat de ses Cadenes. Una vegada construït el Centre de Salut de can Pastilla, la gent de s'Arenal de Ciutat i de ses Cadenes, també podrem anar al Centre de Salut és Trenca-dors de Llucmajor i la gent de les Meravelles i es Pil·larí aniran a can Pastilla per rebre Atenció Continuada i els de s'Arenal de Ciutat podrem anar al PAC de la part de Llucmajor. La plantilla d'aquest centre està formada per 6 metges generals, 7 infermieres, 2 pediatres, una comara, 4 auxiliars administratius, un zelador i una auxiliar de clínica. Ω

Fa 9 mesos que n'Annibal Cartagena i Barceló d'Elx ha obert el Bar Centre, just davant el Centre de Salut Els Trenca-dors de s'Arenal. Despatxa aliments i begudes a la gent que va al metge i al personal sanitari. Tel. 699 410 145

BARRIADA DE SE VELES DE CIUTAT

Fa 52 anys que n'Antoni Salom va obrir l'empresa Motos Salom a la barriada de ses Veles de Ciutat. Avui té 2.600 metres d'exposició i tallers els quatre cantons del seu carrer i els seus nets corren en moto al circuit de s'Arenal. 971 999100

Fa un mes que na Patricia Diallo de Dakar (Senegal) h'obert la Perruqueria Patricia a la barriada de ses Veles de Ciutat. Tel. 971 465 094

Fa 13 anys que na Maria Teresa Rattier és la presidenta de la Unió de Pensionistes i Jubilats de les Balears. A la seu social de la barriada de ses veles de Ciutat hi dinen 55 pensionistes cada dia i els diumenges el doble. Na Maria Teresa està molt contenta amb l'actual Govern Balear. La Consellera Ferranda Caro els ajuda molt i no demana res a canvi, diu na Maria Teresa. El local està obert dotze hores diàries. Tel. 971 468 852 971 467 172

Cal dir "basta ja" a aquest govern faxa de n'Asnar

PERE FELIP I BUADES

El govern Asnar multiplica les seves agressions. En el Projecte de Llei de Pressupostos i en la Llei d'Acompanyament, preveu noves privatitzacions (entre elles la conversió de Correus en societat anònima), així com la congelació salarial, la reducció de plantilles i la major mobilitat forçada dels empleats públics. Al mateix temps, amenaça amb imposar de forma unilateral una nova reforma laboral, amb més facilitats per a l'acomodament. I una reforma de la Seguretat Social, amb reduccions de quotes als empresaris i allargament de l'edat de jubilació.

Des de les institucions de la Unió Europea aplaudeixen aquests greus atacs a les condicions de vida dels treballadors i exigeixen majors

retalls a la protecció social.

Al mateix temps, les actuacions del Banc Central Europeu i la pujada dels carburants suposen per a una família normal una pèrdua entre 20 i 30.000 ptes. al mes en gasolina i hipoteques (en tant que la recent privatitzada REPSOL guanya 360.000 milions de beneficis i la banca augmenta els seus en un 30%).

Tots sabem que per a guanyar cal la vaga general. Unir en el rebuig a la política del Govern a camperols, transportistes i pecadors, als empleats públics, al milió i mig de treballadors afectats per la congelació del salari mínim, als milions de treballadors amenaçats per una nova reforma laboral i per l'atac a les seves pensions.

Les condicions per a que aquesta resposta es doni ja estan madures. Els treballadors no poden aguantar més això que fa aquest govern faxa de n'Asnar. Aleshores, ¿perquè els dirigents de CCOO i UGT segueixen marejant la perdiu en les Messes del "Diàleg Social"? Allà no és negocia res. Aquest diàleg sols és una anagnalla a fi que els sindicats recolzin l'abaratiment de l'acomodament i altres mesures repressives. I de moment, per a entretenir als treballadors amb falses expectatives.

És hora que abandonin el fals diàleg i el rosari de mobilitzacions i cridin a unir totes les forces en una vaga general. La immensa majoria de la població els seguiria. Ω

60
ANIVERSARI

BELLVER
TEJIDOS - TEIXITS

PALMA
C/ Sant Miquel, 44
Tel. 971 72 22 41 • Fax: 971 72 50 49

INCA
Pça. Verge de Lluc, 1
Tel. 971 88 31 08

MANACOR
C/ Joan Segura, 7
Tel. 971 55 60 12

TEXTURES

Local 2605
Tel. 971 40 56 97
PORTO PI CENTRO

e-mail: tbellver@retemail.es
web: www.mallorcared.com/palma/bellver/htm

Motos Salom

aprilia

Antonio Salom

Tomas Forteza, 24 • Tels. 971 46 26 86 • 971 46 47 12
Fax: 971 46 81 36 • 07006 Palma de Mallorca

PATRICIA
PERRUQUERIA UNISEX EUROPEA AFRO-AMERICANA

TOT TIPUS DE TRUNYELLES, EXTENSIONS, PÈL COSIT, TENYIT FIXOS I TEMPORALS, PERMANENTS, TALLATS, EMMOTLLATS, POSTISSOS, CUES, PERRUQUES, MAQUILLATGE, MANICURA, PEDICURA... PRODUCTES AFROAMERICANS

CARRER DE JERONI POU, 4

CIUTAT DE MALLORCA

TEL. 971 465 094

La justícia a Catalunya:

EN CATALÀ

prou agressions
dels estats espanyol i francès
a la nostra llengua

Volem viure plenament
EN CATALÀ

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

Josep Sechi, l'Alguer a Mallorca

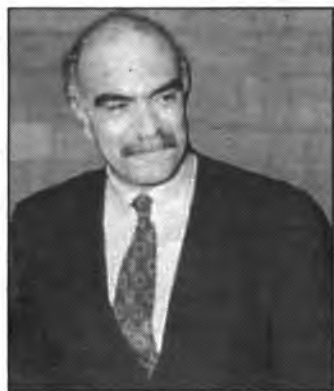
A mitjan dècada dels 80 va venir a instal·lar-se a Mallorca una persona singular; singular no per la seva professió (que en aquell moment no era cap en concret), o pel seu aspecte (que era ben normal, com qualsevol altra), o per les seves habilitats (que eren diverses, però no especials), o pel seu caràcter (que era afable i simpàtic)... sinó únicament pel seu origen. Era singular perquè venia d'un lloc singular, d'un lloc únic, d'un lloc particular enmig d'una gran particularitat... Era de l'Alguer, la ciutat catalana de Sardenya, la ciutat de què tots els mallorquins mitjanament cultes han sentit a parlar com a d'un miracle, la petita ciutat que a l'altra banda de la mar, a sol ixent, parla la nostra mateixa llengua. Aquella persona singular, en Josep Sechi, venia a instal·lar-se a Mallorca de la mà d'una altra persona, na Carme Julià, amb la qual volia compartir els anys que li venien endavant.

Per a mi la venguda a Mallorca d'en Josep, que ja coneixia d'uns anys abans, com quasi tota la família Sechi, va ser un motiu de satisfacció: jo que era un entusiasta de l'Alguer podria tenir sempre a prop una persona que me la recordaria i me'n parlaria, a la qual podria acudir sempre que m'interessàs alguna cosa de la ciutat. En Josep no era, doncs, un amic més, era un amic singular, era l'amic de l'Alguer. La relació entre ell i na Carme i la meua família i jo es va anar estrenyent així com passaven els anys, i l'amic singular, sense deixar de ser-ho, es va fer més i més el bon amic, el gran amic, l'amic coral, l'amic de veres, en qui podies confiar, de qui podies esperar ajuda sempre que n'haguessis de menester, amb qui podies parlar llargues estones i compartir moltes d'inquietuds. I l'amic que era capaç de convidar-te a sopar i preparar-lo ell mateix, a l'estil alguerès, o a qui agradava venir a sopar a ca teva a l'estil mallorquí.

Però, com é natural sent en Josep com era, al poc temps de ser a Mallorca ja no era només el meu amic singular, sinó que ho era de molta gent, de moltíssima, perquè entre les seves abundants virtuts hi havia la de la simpatia, la de fer-se amb tothom, la de saber

tractar bé els clients, la de saber fer amics. I com que, a més, era alguerès, doncs encara eren més els qui el cercaven, perquè volien saber coses de la seva ciutat, de la seva illa... I així, a poc a poc, sense voler-ho expressament, en Josep, a més de ser ell mateix, es va convertir en la imatge de l'Alguer a Mallorca, en l'ambaixador de l'Alguer, en l'Alguer mateixa. Quin privilegi als mallorquins, tenir l'Alguer a ca nostra!

Desgraciadament, però, la majoria de privilegis duren massa poc, i aquest també. Just al cap d'una quinzena d'anys de gaudir de la presència d'en Josep a Mallorca, quan ell ja havia decidit ben fermament que aquí havia de ser ca seva per sempre, quan ja havia

endinsat del tot les rels i n'havia nascut una nova tanyada per perllongar el seu llinatge a l'illa, en Nicolau, la fatalitat ens el va prendre, i no ens el vol tornar. La persona singular, l'amic singular, la veu i la imatge de l'Alguer a Mallorca, es va esfumar a darredor del mes d'abril passat, de manera discreta, tal com havia arribat a casa nostra. Entre la seva arribada i la seva partida definitiva, però, hi va haver una diferència molt grossa: pocs érem els qui li donàrem la benvinguda, però era una gernació els qui ens aplegàrem per dir-li adéu. Una gernació que mai no l'oblidarà; una gernació, dins la qual tenc l'honor de trobar-me, que sempre podrà tenir el goig de contar que a l'acabament del segle XXI l'Alguer va ser present a Mallorca a través de la bonhomia de Josep Sechi i Ibba. Una Alguer també ben singular.

Amics per a sempre, Josep! Ω

Jaume Corbera Pou

Felicitació del president

En primer lloc, vull aprofitar l'ocasió que em brinden aquests dies tan assenyalats per felicitar-vos a tots i desitjar-vos un bon Cap d'Any.

Però, a més d'això, quan arriben aquests dies, qui més qui manco passa comptes de l'any que deixa enrera i aprofita per mirar enfora cap a l'horitzó que s'obre amb l'arribada d'un any nou. Aquesta vegada, any nou i mil·lenni nou.

Per als que tenim la responsabilitat de governar també és el moment de passar comptes. També és el moment de mirar com han anat les coses i de treure'n conclusions.

Bé doncs, jo crec que les coses a les Balears segueixen un camí francament positiu: la nostra economia continua molt ben situada, entre les millors d'Espanya i d'Europa, i amb unes perspectives de futur marcades per l'estabilitat, i això vol dir que la societat confia en el Govern, un Govern estable i fort.

Durant els pròxims anys, les Balears seran un territori on es continuarà generant riquesa. Serem un país modern, de prosperitat.

Però, quina prosperitat volem? Una prosperitat que comporti consumir territori i malbaratar els nostres recursos naturals com el paisatge, l'aigua o l'energia...? O una prosperitat més intel·ligent i més moderna, que asseguri el benestar d'avui, però també el de demà, el benestar dels nostres fills i el de les generacions futures?

La resposta sembla clara, perquè ningú que estimi les nostres illes vol posar el futur en joc. Per això, i perquè som molts els que estimam aquestes illes, ja hem començat a fer feina per aconseguir una prosperitat assenyada i d'acord amb la nostra realitat.

Però això no basta. Hem d'aconseguir també que aquesta prosperitat avalada per les grans xifres arribi a tantes persones com sigui possible. És a dir, hem d'aconseguir que la prosperitat no sigui un cau de privilegis, sinó un element de benestar i de progrés per a tots. I progrés és que tothom tengui dret a una bona educació, a una bona preparació, que tothom tengui assistència mèdica de qualitat, que tothom cobri una pensió abastament per viure, que tothom tengui un bon lloc de feina; progrés és planificar els recursos de què disposam perquè el dia de demà no ens facin falta.

I, per si no n'hi havia prou, el segle XXI que som a punt de començar ens dibuixa un panorama econòmic nou. Haurem de plantar

cara a una nova economia que marcarà les nostres relacions laborals i socials. Una economia marcada bàsicament per la revolució tecnològica.

Haurem de fer el cap viu si no volem quedar despenjats d'aquest

seu futur, la identitat és el nostre referent i la marca que ens fa diferents dels altres. Ni millors ni pitjors: diferents.

I aquest Govern vol recuperar una societat orgullosa de ser qui és. Una societat sobirana que deci-

sistema nou. Un sistema que té una gran capacitat de generar riquesa però que no té molt en compte els valors socials, humans i, fins i tot, mediam-bientals.

En conseqüència, els governs hem de fer una política que asseguri que la riquesa arribi a la majoria de la població. Hem de fer polítiques que evitin que aquesta nova economia tengui efectes negatius per a les persones.

Però hi ha feines que un govern no pot fer tot sol. Hi ha compromisos que hem d'assumir tots els ciutadans i les ciutadanes de les Balears.

Construïm un país capaç d'afrontar els reptes de la nova societat. I construir un país s'ha de fer des de l'afirmació de la pròpia identitat. Sense identitat no som ningú. Recuperar-la i enfortir-la és feina de tots.

Hem de tenir ben clar que volem ser i on volem arribar. Si volem ser un poble respectat, un poble amb capacitat de decidir el

deix el seu futur. Una societat que vol ocupar el lloc que li pertoca dins l'Estat espanyol i dins l'Europa mediterrània. Una societat que assumeix els reptes immediats i de futur sense oblidar la responsabilitat de ser justos i solidaris.

Des del Govern de les Illes Balears, vos convidem a tots a participar i a implicar-vos en la construcció d'un país cada dia més democràtic i més avançat.

Per molts d'anys i bones festes. Ω

Francesc Antich Oliver
President de les Illes Balears

HI HA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE, ES PENSE I S'ESCRIGA EN CATALA

ÉS LA MATEIXA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE ES PENSE I S'ESCRIGA

ASSOCIACIÓ DE DEFENSORS DE LA Llengua Catalana

CONSTRUCCIONS I REFORMES

Jesús Pazos Creo

Carrer Xadó, 3
07600 El Molinar

Tel. 971 240 364
649 237 547

Gaby Loyam, S.L.
INMOBILIARIA

GABRIEL MAYOL SASTRE
DIRECTOR

A GABY LOYAM feim les coses be, lo altre depèn de vostè. Si vol vendre la seva propietat, cridi'ns

Santiago Rusiñol, 116 - B
07300 INCA - Mallorca
Tel. 971 50 72 99
Mòbil 600 53 75 77
Fax 971 88 36 26
http://www.gabyloyam.com
e-mail: gabyloya@gabyloyam.com

L'esquerra i la mort

Sobre Temps, Món i Mort

Abocats irremeiablement la dinàmica d'eixa successió d'espais que podem anomenar Temps, tots i totes haurem patit sovint atacs de vertigen per la seua rapidesa, per com s'escureix de les nostres mans quelcom que ens sembla (errònia o no) tremendament important. El principal problema, segons la meua momentània interpretació, és tot allò que no aprofitem, quan perdem instants de nosaltres mateixos que mai més anem a reviure, i que no han tret tot eixe suc que nosaltres pensem que hagueren pogut donar d'ells.

Maleïm una i mil vegades el no haver fet aquella cosa en aquell moment, el no haver dit la paraula precisa en el moment oportú, el no haver estat a l'alçada de qualsevol esdeveniment passat. Recurim a auto-culpes, a estèrils lamentacions... però el món, que balla bastardament al ritme de les nits i els dies, no es preocupa, no s'assabenta de les nostres menudes accions, dels nostre estúpids triomfs, o de les nostres absurdes pèrdues... Temps continua parint i matant presumptes realitats, i nosaltres, individualment, no som res més que una d'eixes bromes, d'eixos esborranys per a que ell no s'aburreixca. Ens toca jugar en un panorama complex, personatges anònims a la deriva dels dissenys d'ell, en un tauler del joc, Món, ple d'imperficcions, de coses que no podem acceptar com a vàlides. La majoria de la gent es dedica a córrer les caselles d'eixe tauler, i aplegar al fi de manera assossegada, tranquil·la i silenciosa, acceptant les regles del joc, lamentant-se dels mals que li són presents, però només actuant de manera còmoda, per a assegurar-se el seu dia a dia, sense mirar més enllà, sabent que hom solitàriament no podrà canviar de dalt a baix eixe món injust, i que qualsevol millora, no serà per al seu gaudiment, ja que els seus dies són limitats, i Temps ja ha aconseguit que no camine més en la recerca d'eixa impossible i abstracta felicitat... i fa, de la seua vida només una espe-

ra, el més còmoda possible, a que el final el replegue dolçament en els seus braços. Hi ha d'altra gent, potser equivocada, que pensa que amb un esforç continu, ingrat, sovint dolorós per solitari i erràtic, les coses ens poden transformar..., molt de poc a poc. La qüestió sovint és, per a què?, per a què perdre un temps valuós, irrepertible i únic en lluites estèrils, en baralles per causes que fins i tot no t'afecten directament?. Eixe no poder estar assossegat, un desfici sovint malaltís, eixa constant lluita per, massa vegades, un no sabem que, eixa actitud quixotesca, potser fins i tot una teràpia contra un món que no s'assimila. una dialèctica continua d'anar cap a metes que no sabem ni quines són i molt menys on estan. Temps corre en la seua contra, i els mostra contínuament els seus paranyos.

Lluitar, des de compromisos personals, per a canviar una realitat, una realitat que no fem nostra. eixe és el nostre treball (treball en quant a transformació material), un treball desagraït. Moltes d'eixes creuades que empenem, sabem que són a un mitjà o llarg termini, i, massa vegades, tant llargues, que assumim de partida el no poder gaudir-les mai. La nostra finitud ens dinamita projectes, il·lusions, esforços. opcions de reformisme pausat ens produeix a molts unes ganes de vomitar immediates al vore la inutilitat de la lluita, ja siga en les institucions o en el carrer (encara que aquestes opcions es limiten només a una vida agarrats com a paparres en les institucions). Eixa tranquil·litat davant a allò inacceptable, davant les injustícies i una pràctica fogaciadora de gent i recursos, eixe discurs de la moderació i el poc a poc, ens deixa igual o pitjor del que estàvem, ja que qui es beneficia de les injustícies, no deixa de xafar l'accelerador, i quan menys oposició, millor. El anar tant poc a poc, concedint tantes flexibilitats, concessions i baixades de pantalons per a fer les coses amb

suavitat, ens obliga a que abans ens replege Mort en els seus braços, que puguen vore canviar a Món. Preferesc opcions impacients, opcions que prefereixen deixar-se la pell i eixir-se'n escaldats de l'intent, però que ho intenten. hi ha pressa, molta pressa per a, per una banda, redistribuir, per a donar a tothom la mateixa oportunitat, per un món igual, sa, lliure, i per altra banda, per a aturar a aquells que ens estan desfent el patrimoni comú, la salut, el treball i el futur.

Mort està en cada costat, en el tercer, quart, enèsim Món, la gent s'està morint de gana, de malalties minúscules, d'exploracions i vexacions. mentre nosaltres parlem de globalitzacions, d'internets i aeronàutica. un món de telecomunicacions i llibertat, quan la veritat és eixe 90% de Món, morint-se en el carrer.

Mort està en els fums de les fàbriques i les seues deixalles, que ens invadeixen els pous i els fums dels nostres pobles. Mort està en la destrucció que els nostres governants estan fent dels nostres espais verds, històrics... etc. Mort està en la inactivitat i en l'acceptació covard d'allò que no volem ja que Temps no passa debades, i quan te'n adones, ja ha passat el moment per a fer res. Considere fora de lloc a qui actua amb tanta tranquil·litat, fent complicitat del que passa.. o es treballa per a canviar, o per a continua igualment. Espere tenir forces, durant molt de temps, per a que abans de que Mort vingui a per mi, treballar per a canviar Món, sabent que moltes vegades estaré a soles.

Em queda l'esperança de saber que el món pot canviar, i que jo ara disfrute de l'esforç i la lluita de gent que va deixar-se la vida per a que nosaltres visquérem en un món millor, només per eixe deute, ja em veig obligat a treballar per un món millor, vinga abans o no Mort de que jo ho puga vore. Ω

Carles Mulet

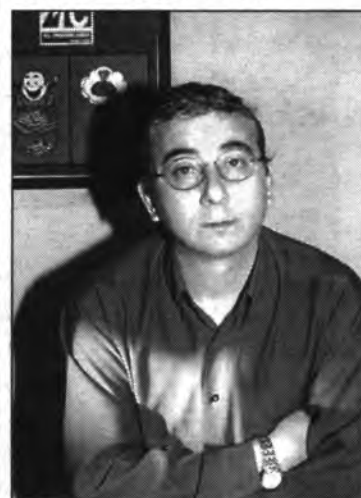
CIUTAT DE MALLORCA

Fa 4 anys que n'Àngel Exevarria ven el cupó de la ONCE al Pili-lari i s'Aranjassa. Els 4 anys anteriors va regentar un hostel a Euskadi, i més enrera va estar 16 anys fent feina a la hostaleria a s'Arenal. Tel. 971 441 818

Na Rosana Nicolau és la madona jove de l'empresa IMELECTA a son Gotleu. Fan instal·lacions lectriques. Tel. 971 247 728

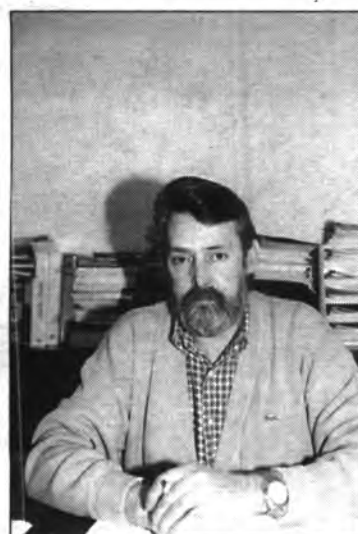
Fa 8 anys que en Lluís Canyas de Màlaga ha obert la Immobiliària MC al Carrer de Manacor de Ciutat. Venta de cases i gestió d'hipoteques. Tel. 971 247 226

Fa mig any que na Montse Garcia des Pol-lari i na Teresa Garcia d'Astúries han obert la Croisanteria Prieto al carrer d'Indalecio Prieto de Ciutat. Tel. 971 420 481

Fa 20 anys que en Marc Teruel va obrir el Taller Autos Marcos al carrer dels Foners de Ciutat. Fa 25 anys que en Marc toca en orquestres. Era components dels Baus. Ara fa 4 anys que toca al Calipso. Tel. 971 461 027

Fa 5 anys que en Vicenç Cabot va obrir l'Elèctrica Cabot a son Gotleu: So i Llum. Tel. 971 276 009

Fa 30 anys que en Paco Aragon va obrir la Serralleria Aragon al carrer de Jeroni Rosselló de Ciutat. Tel. 971 771 389

Fa 3 mesos que en Josep Balscos regenta el Bar Beletes a la Barriada de Pere Garau de ciutat. Tel. 971 272 384

GRUP D'HAVANERES

marejol

Tel./fax: 93 359 36 32
Mòbil: 626 25 44 59
Ps. Valldaura, 181, 1r 4a
08042 Barcelona

CIUTAT DE MALLORCA

Fa 7 anys que en Francesc Xavier Lechuga, a qui veiem amb el seu encarregat Manuel del Valle, va obrir l'empresa Tot Alumini. Fa persianes mallorquines, finestres corredores, etc. Al seu taller del carrer Gabriel Carbonell de Ciutat. Tel. 971 271 025

Fa 3 anys que n'Antoni Escoriza a qui veiem amb la seva nora i dependenta Joanaina. Regenta la Botiga Infantil Kids al carrer dels Reis Catòlics de Ciutat. Tel. 971 244 391

Fa 4 anys que en Josep Cervera de València regenta una herboristeria i articles isotèrics al carrer de Gabriel Carbonell de Ciutat. Tel. 971 240 335

Fa 3 mesos que n'Antoni Verdú ha obert la botig de venda i reparació de motos THUNDERBIKES a Reis Catòlics. Tel. 871 932 790

Fa 4 anys que en Miquel Vilallonga regenta el Taller d'Impressió al carrer de Gabriel Carbonell de Ciutat: rètols de comerços i de furganetes, estampació de camises, etc. Tel. 871 931 832

Fa 2 anys que na Cati Mesquida ha obert la Herboristeria Ses Tisanes al carrer dels Reis Catòlics de Ciutat. Tel. 971 271 142

El proper dia 12 de gener, a ca ses monges de Capdepera, a les 8 del vespre se constituirà la Secció Comarcal de les JERC Llevant. A la foto el principals responsables: Salvador Martínez, Mateu Mas, Josep Vives, Francesc Jaume i Uriel Beltran.

Acord PP-PSOE per la Pau Euskadi?

BERNAT JOAN I MARÍ.

PRES. D'ESQUERRA REPUBLICANA-ILLES BALEARS I PITIÜSES

En llegir-ho als mitjans de comunicació, he tengut la impressió que era una broma. I, encara, una broma de mal gust. Però ja m'ha pujat al cap un pèl d'indignació quan he vist que alguns dirigents s'aferraven a la memòria d'Ernest Lluch per afirmar que això és el que calia fer. Fins i tot hi ha hagut qui ha dit —Caldera, PSOE— que l'acord s'ha assolit gràcies al fet que els dos partits majoritaris a l'Estat espanyol s'han escoltat el clam de la societat civil que va sorgir de la manifestació de Barcelona (després de l'assassinat de Lluch). També se'n ha volgut vendre, de manera absolutament generalitzada i indiscriminada, que aquest acord constitueix un pas cap a la pau al País Basc, i que s'ha entrat en el bon camí.

Observem fins a quin punt alguna d'aquestes premisses presenta algun grau de veritat. En primer lloc, s'afirma que hom s'ha escoltat el clam de la manifestació del milió de persones a la ciutat de Barcelona. Què es demana, clarament, en aquesta manifestació? Diàleg per a la pau. Diàleg no exclouent entre totes les forces involucrades en el conflicte que sacseja el País Basc. La periodista que llegí el manifest final, Gemma Nierga, va saber interpretar molt bé el sentiment de la majoria dels assistents a la manifestació —per això ploueren cartes a favor de la seua intervenció,

bàsicament als diaris de Barcelona—: demanà, exigí, diàleg entre les diferents forces polítiques.

El diàleg, per definició, exclou el frontisme, i implica necessàriament totes les parts que es troben en conflicte. Amb l'acord entre el PP i el PSOE, es facilita el diàleg al País Basc? Es facilita el diàleg exclouent-ne la força que ostenta actualment la presidència de la comunitat autònoma basca, és a dir, el PNB? Hi pot haver alguna mesa per la pau que exclogui el partit més votat pels ciutadans bascos? Ni les principals forces del nacionalisme basc, ni del nacionalisme català ni del nacionalisme gallec no han signat l'acord antiterrorista (i pensem que tant al País Basc com a Catalunya, aquestes forces polítiques ostenten les presidències de les respectives comunitats autònomes i en formen el govern autòndic!).

En segon lloc, és possible dur endavant un procés de pau de la negociació del qual se n'exclou una de les parts en conflicte? La resposta a aquesta pregunta és de tal simplicitat que, com es deia en les nostres lletres de batalla medievals, qualsevol fadrí de quatre anys la podria respondre. Estalviem-nos, idò, qualsevol comentari innecessari.

En tercer lloc, és ètic i acceptable condicionar qualsevol tipus de diàleg a l'immobilisme més pur i dur, com el proposat per PP i PSOE en relació a la Constitu-

ció i a l'Estatut d'autonomia? S'han aturat a pensar, per un moment, les ments preclares d'aquestes dues formacions polítiques, que la majoria dels bascos no votaren favorablement la Constitució espanyola? Creuen que, si ara es fes un referèndum, la majoria hi estarien d'acord? Així, doncs, quina legitimitat hi té, la constitució espanyola, al País Basc, quan no ha estat refrendada democràticament? Dir que no es pot tocar ni la Constitució ni l'Estatut d'autonomia és com dir que no es pot resoldre la qüestió basca, que s'ha de deixar podrir, o que cal deixar obertes únicament vies d'actuació policial.

Tot plegat crec que deixa les coses ben clares: el primer objectiu del PP i del PSOE no és aconseguir la pau al País Basc, ni acabar amb la violència d'ETA, sinó aconseguir erosionar prou el Partit Nacionalista Basc perquè s'acabi formant un govern "constitucionalista" a Euskadi. En definitiva, PP i PSOE per un cantó i ETA per l'altre, comparteixen els mateixos objectius immediats: carregar-se el PNB perquè la confrontació sigui clara i oberta.

Justament el contrari d'allò que volia n'Ernest Lluch, com molt bé ens ha recordat un altre socialista discordant amb aquest pacte vergonyós, n'Odón Elorza, batle de Sant Sebastià, bon amic seu... Ω

Empitjorament de les condicions de vida

JOSEP Mª LOSTE. ARTICULISTA

Les condicions laborals dels treballadors europeus empitjoren des de fa deu anys. Aquesta és una afirmació, constatada en dades científiques, de no pas cap revista marxista ni de cap sindicat, sinó de la Fundació Europea per la Millora de les Condicions de Vida i de Treball; un organisme depenent de la UE, de caràcter consultiu amb seu a Dublín. D'aquesta manera, el director d'aquesta institució, Raymond Pierre Bodin, ha assenyalat que els ciutadans dels quinze Estats membres tenen cada vegada més problemes de salut lligats a la seva ocupació i s'intensifica la feina independentment de la reducció d'hores laborals. Els primers resultats de la investiga-

ció, diuen que un treballador de cada tres es queixa de mals d'esquena a causa de la feina, gairebé la meitat diu que treballa en posicions doloroses i més de la meitat de la mà d'obra es sotmet a sorolls elevats.

Tot plegat, és un gran senyal d'alarma, pels governs que es considerin mínimament responsables, i per tota la societat civil. Perquè un cop més, és constata amb fets i dades, que la fal·lera europea de voler imitar, peti qui peti, el model social cancerigen Nord Amèrica, és nefasta per la majoria dels habitants del vell continent (sobretot pels de l'Estat Espanyol). De fet, aquestes polítiques de mitificació del capitalisme salvatge i antihumanitari

(made in the Far West), així com la destrucció paulatina d'una legislació social per tal de barrar el pas (a vegades fins i tot en nom de Deu, tal com proposa el Sr. Bush) a tot estat del benestar mínim; des de l'anihilació de la negociació col·lectiva fins a la reducció de la sanitat i l'ensenyament públic i la incentivació de la precarietat laboral tipus segle XIX, (sota la careta de la flexibilitat i la modernitat), estan portant molta pobresa, exasperació i xenofòbia a la nostra estimada Europa. Potser ja seria hora, que els polítics i els líders mediàtics, deixin de creure que les condicions de vida i de treball milloren autòndicament, com per art de màgia. No senyors neoliberals de cap de les maneres!! Perquè ara a Europa, en el seu conjunt, per culpa d'aquestes ideologies economicistes i regresives importades de les escoles de negocis i les universitats ultradretanes dels Estats Units, la majoria de la població viu molt pitjor que abans de la caiguda del mur de Berlín. Ω

Antifeixisme

El feixisme institucional s'imposa el 20-N a Madrid

**40 persones
ferides, 2
hospitalitzades
i 7 detencions
en una
impressionant
demostració
de violència
policial**

MADRID.- La ja tradicional manifestació antifeixista del 20-N, en aquesta ocasió tenia com a lema «Contra el racisme, contra el feixisme i la xenofòbia, drets de ciutadania per a tots i totes». Es va iniciar a les 12 reunint unes 3.000 persones. L'acte va ser convocat per la Coordinadora Antifascista de Madrid, i la Plataforma Paso de Zebra.

L'ambient havia estat tensionat per la Delegació de Govern, amb la denegació del permís perquè el recorregut arribés a la Puerta del Sol, al·legant que era una provocació pels manifestants feixistes.

Provocació policial i intimidació

Ja des del principi de la manifestació quan s'estava juntant la capçalera, grups d'antidisturbis es passejaven pel mig de la concentració amb actitud txulesca i provocadora. Després, van rodejar la concentració armats fins a les dents (escuts, pilotes, gasos lacrimògens...), donant empentes, insults... La manifestació va començar pel carrer Atocha, en arribar a l'alçada de l'antic despatx d'advocats laboralistes assassinats per pistolers falangistes al 1977, es va col·locar un ram de flors. Es van penjar pancartes que denunciaven el muntatge policial contra els joves anarquistes que van ser detinguts dies abans acusats d'enviar cartes bomba (un d'ells empresonat per segona vegada el divendres), en aquesta acció va haver-hi estira i arronsa amb la policia que va intentar que no es desplegués la pancarta.

El recorregut rebrutat

La manifestació intentaria arribar fins a la Puerta del Sol, però si la policia ho impedia, desconvocarien a la plaça Jacinto Benavente (fins a on estava

autoritzat). Quan es va arribar a la plaça Jacinto Benavente es va intentar finalitzar l'acte llegint un comunicat, cosa que va impedir la policia. Al mateix moment, es va despenjar una pancarta demanant la llibertat per a Eduardo Garcia (un dels anarquistes detinguts). Després, la manifestació va continuar pel carrer Tirso de Molina i en qüestió de minuts es va produir una brutal càrrega, coordinada des de diferents punts.

40 persones ferides, 2 hospitalitzades i 7 detencions

Es van produir escenes de pànic en veure's centenars de persones acorralades per la policia en carrers estrets, que disparaven pilotes de goma a menys de dos metres de distància, cartutxos de sal i pots de fum.

A partir d'aquell moment la gent va aconseguir arregar-se de nou, i van començar de nou els enfrontaments. La policia colpejava a tothom, veïns, gent que venia del «rastrot», i manifestants enredats. La policia va disparar pilotes de goma contra els vidres de la CNT, i van intentar enfonsar la porta. La gent es va defensar com va poder, creuant cotxes (per impedir el pas de les furgonetes), es van apedregar diverses entitats bancàries. Sense tenir dades definitives el número de detinguts van ser 7, unes 40 persones ferides i dos d'elles de gravetat.

Concentracions de suport també dissoltes

Després de la brutalitat repressiva contra la manifestació antifeixista i de la detenció de 7 persones, el dilluns 21 de novembre es va convocar una concentració davant de la comissaria, però les persones que s'apropaven també van ser atacades per agents antiavalots, que les van dissoldre.

Coordinadora Antifascista de Madrid + Contra-Infos 19/11/00

Més protestes contra el feixisme

SARAGOSSA/ARAGÓ.- La habitual manifestació antifeixista que té lloc cada any a la ciutat de Saragossa en motiu del 20-N va reunir a més de 1.500 persones. En previsió de possibles incidents amb la Policia Nacional, es va canviar el recorregut habitual (cap el centre de la ciutat) per un altre cap a la presó de Torrero, on es va llegir el comunicat de la Plataforma Antifeixista de Saragossa.

Radio Topo 21/11/00

CIUTAT DE MALLORCA / ILLES BALEARS.- Prop de 400 persones es van concentrar a la plaça major de Ciutat per sortir en manifestació contra el feixisme i el capitalisme convocades per la CNT-AIT i la PAC.

CNT-AIT 21/11/00

GRANADA.- Manifestació antifeixista, aproximadament unes 100 persones, forta presència policial, sense incidents. Poca organització i moments de confusió.

El Exiliado 20/11/00

Manifestació antifeixista a Cerdanyola

CERDANYOLA/VALLÈS OCCIDENTAL.- Al voltant d'unes 100 persones es van concentrar el passat divendres 17/11/00 davant de l'ajuntament de Cerdanyola del Vallès per protestar contra les agressions feixistes que s'havien produït els darrers dies. L'acte estava convocat per diversos partits polítics i moviments alternatius de la ciutat. Durant la concentració es va llegir un manifest contra les agressions feixistes i s'espera veure que succeirà els propers dies.

Zitzània 20/11/00

20-N a Sabadell: Atac a l'Ateneu Insurrecte i 1000 persones com a resposta popular

SABADELL/VALLÈS OCCIDENTAL.- «La nit del 19 i 20 de novembre sobre les 24:30h es va produir un altre atac feixista a l'Ateneu Popular Insurrecte, un grup indeterminat de persones va ruixar amb gasolina l'entrada de l'Ateneu. Afortunadament, instants després que s'iniciés el foc, quatre membres de l'Assemblea de Joves de Sabadell passaven casualment pel lloc dels fets i van poder apagar el foc. Això no és un fet ni aïllat, ni gratuït, darrera de moltes d'aquestes accions s'hi amaguen organitzacions neonazis i feixistes que dissortadament tenen una profunda implantació a Sabadell com Alternativa Europea, Circulo de estudios... Ja fa temps que aquest tipus d'actes es produeixen a la ciutat, i ni el consistori ni les forces de seguretat demostren cap disposició ni voluntat d'acabar amb el feixisme.»

Plataforma Antifeixista 21/11/00

Manifestació antifeixista als 25 anys de la mort d'en Franco

SABADELL.- Tradicionalment es celebrava a Sabadell una missa en memòria de l'ex-dictador feixista, i també per això, cada 20 de novembre és aprofitat per la Plataforma Antifeixista de Sabadell (amb més de trenta entitats) per a convocar una manifestació contra el feixisme, que al contrari del que ens volen fer creure, no és un record del passat, sinó una amenaça present, i una mostra clara era l'atac que s'havia produït la nit anterior, o la situació generada últimament al barri de

Campoamor al voltant de l'estació sud, on s'ha detectat una forta presència d'skins nazis en els incidents que es solen produir els caps de setmana, o també les agressions i amenaces a estudiants de l'Escola Industrial i del Pau Vila. Amb antecedents d'incidents en anys anteriors en les manifestacions contra la missa franquista, i múltiples detencions i tortures incloses, la missa no es realitzava, i l'any passat s'havia convocat una cadena humana contra el feixisme.

Aquest any unes 1000 persones sortien de la plaça de la Creu Alta cridant consignes contra el feixisme mentre membres de la policia municipal controlaven el trànsit, i acabava davant de l'Ajuntament on es va llegir un comunicat que va recordar els quaranta malaguanyats anys de franquisme i la repressió sagnant d'aquells temps, recordant en homenatge a les persones que el van combatre. També es va fer una referència al poble de Xile en la seva lluita contra la impunitat i la memòria de les víctimes del règim de Pinochet.

Contra-Infos 21/11/00

La UCM assetjada per la policia

CIUTAT UNIVERSITÀRIA / MADRID.- Aquest passat dilluns 20 de novembre, s'han congregat unes 12 furgonetes d'antidisturbis, a la porta del metro de Ciutat Universitària, van procedir a demanar indiscriminadament la documentació a la gent. Agents de la policia secreta van intimidar a la gent per evitar que es produís qualsevol tipus de manifestació antifeixista com la que estava prevista. La situació d'estat policial es alarmant. El rector va permetre aquest control policial. Tots aquests abusos tenen relació amb la repressió generalitzada que pateixen els moviments socials. Han convocat assemblees per a tractar el tema i pensar accions. Ω

ACP+Contra-Infos 20/11/00

Ashmi-chela
Herboristeria-Cosmética Natural

Libros - Regalos Exóticos

C/. Gabriel Carbonell, 30 - Bajos
07007 Palma de Mallorca

Tel.: 971 24 03 35

CRONOLOGIA DE LA HISTÒRIA DE CATALUNYA TOTA

El ple renaixement europeu (1491-1520): any 1498

PER RICARD COLOM - Colomtaube@hotmail.com

DEFENSEM LA NOSTRA HISTÒRIA CONTRA LES MANIPULACIONS DEL P.P.-REAL BORBONICA ACADEMIA DE LA HISTORIA, QUE PRETENEN REINSTAURAR DE MANERA «MODERNA» LA «FORMACIÓN DEL ESPÍRITU NACIONAL» FRANQUISTA.

«Allò curiós no és pas com és escrita la Història, sinó com ha de ser esborrada».

(Manuel Alcántara, 1928-..., poeta i periodista foraster).

«Aquells qui no se'n recorden del passat es troben condemnats a repetir-lo».

(George Santayana, escriptor madrileny en anglès, ignorat per l'integrisme monolingüista espanyol).

«El millor profeta del futur és el passat».

(Lord George Gordon Byron, 1788-1824, poeta i aventurer romàntic anglès).

«...els que no saben d'història acostumen a no tenir criteri polític, o a no tenir un criteri apriorístic que per qualificar-lo d'una manera o altra s'ha acabat per dir-ne filosòfic...».

(Enric Prat de la Riba, 1870-1917, president de la Mancomunitat de Catalunya, a les cartes a en Joan Manyà i Flequer).

«El passat defineix el present perquè la humanitat no és mestressa de la seva pròpia història».

(Sigmund Freud, 1856-1939, psiquiatra austro-jueu, fundador de la Psicoanàlisi).

«No crec pas en l'esperança d'esdevenir millors, ni en el progrés. Jo llig quasi més història que no literatura. I la història ensenya».

(Alvaro Mutis, any 1997).

«La història dels homes amb prou feines és altra cosa que la terror de la inferioritat».

(Giovanni Papini, 1881-1956, escriptor catòlic italià).

«El passat defineix el present perquè la humanitat no és mestressa de la seva pròpia història».

(Sigmund Freud, 1856-1939, psiquiatra austro-jueu, fundador de la Psicoanàlisi).

«La Història és mestra de la vida».

(Dita Ilatina).

«La Història és el millor mestre per als alumnes distrets».

(Indira Gandhi, 1917-1984, estadista hindú).

«Entre d'altres exercicis de l'esperit, el més útil és la Història».

(Caius Salustianus Crispus, 86-34 a.C., polític i historiador romà).

«Els savis diuen, i no sense raó, que qual-sevol que desitgi de preveure el futur li caldrà consultar el passat; entre els esdeveniments

humans n'hi ha que se semblen als dels temps anteriors. Açò prové del fet que són creats per homes que han estat, i seran sempre, animats per les mateixes passions, i així que ells han de tenir necessàriament els mateixos resultats».

(Niccolò Machiavelli, 1469-1527, polític, historiador i tractadista florentí, teòric del «pragmatisme» polític).

«Un poble deixa de ser analfabet quan aprèn a llegir i escriure... la pròpia història.» (Paulo

Hieronymus Bosch, «Crist duent la Creu» (ca.1490). Oli, 76.7 x 83.5 cm; Museu de les Belles Arts, Ghent. En aquest quadre, l'aguda creença de Bosch en la maldat que se n'entra dins la natura humana li féu col·locar en les seves pintures tota mena de persones religioses convencionals i grotesques engolint-se la cara sofrent i enluminada del Crist pujant al sacrifici per una humanitat que no s'ho mereix.

Freire).

Primeries. 1498: Piero de Medici intenta la seva tercera i darrera conxorxa fracassada per a tornar al poder a Florència.

Forçat a deixar de predicar pels *Arrabbiati*, Savonarola resta en silenci i pregària. A més obtenen del Tribunal Romà, amb diners, la desitjada butlla d'excomunicació (plena d'errades i incongruències de forma i de fons). Fins que Roma proposa un intercanvi indigne: poder tornara predicar a canvi de l'entrada de Florència en la Lliga Santa. Llavors el dominicà torna de nou a la trona (Quaresma) a predicar sobre l'Èxode. El reformador sols pot ja apel·lar a un Concili de l'Església: escriu lletres als prínceps, però tot seguit les crema per a evitar una divisió dins l'Església.

ca.3-5.1498: Florència, la ciutat més civilitzada d'Itàlia i potser d'Europa, però amb problemes econòmics i polítics, proposa un experiment bàrbar (animat pels mateixos seguidors del dominicà) per a solucionar el problema insuperable de Savonarola amb la Lliga Santa: una mena de Judici de Déu, que el frare no veu amb bons ulls (i on el franciscà que se li oposa ni tan sols gosa aparèixer a l'hora de la veritat). A l'endemà del Judici, els *Arrabbiati* inciten a la revolta sacrílega contra Savonarola, marxen sobre San Marco i vencen els seus defensors. El frare és torturat i interrogat per una comissió dels seus pitjors enemics. Els membres d'una comissió papal vénen de Roma «amb el judici dins el pit», com un d'ells diu, a fer la paròdia per a lliurar-lo al braç secular, amb dos companys d'ell.

4.1498: Mor Charles VIII de França: S'extingeix la casa de Valois.

Cèsar Borja / Cesare Borgia

23.5.1498: **Cèsar Borja**, cardenal de vida dissoluta i temperament violent (sospatós de complicitat en l'assassinat de son propi germà Joan/Giovanni, duc de Gandia i de Benevento) **ordena la mort** (penjat i a la foguera) del reformador cristià **Girolamo Savonarola** (46 anys), per haver instigat una **república popular-democràtica** a Florència contra els interessos de Roma i els seus aliats. Les seves darreres hores són magnífiques. Abans de pujar al cadafalc rep pietosament l'absolució papal.

30.5.1498: Colom marxa en el seu **tercer viatge**, des de Sevilla-Sanlúcar, amb 6 caravel·les.

23.6.1498: En Ruy Gonçalves Puebla, ambaiador dels *Reis Catòlics* a Londres, escriu als monarques i anomena en **Joan Cabot** «un altre genovès com en Colom». Sabut és que Cabot era català naturalitzat venecià, i sembla indicar que sabien que **tots dos eren catalans**.

Interior de la Llotja de la Seda, València.

1498: Joan Iborra posa la clau de volta a la **Llotja de València**, amb el qual fet, queda pràcticament acabat aquest edifici de gòtic flamíger.

Pere Compte inicia el primer edifici de l'**Estudi General (Universitat) de València**, per encàrrec dels jurats de la ciutat.

Introducció de la insaculació al Consell de Cent de Barcelona.

La Inquisició examina el Psaltiri de Joan Roís de Corella: la impremta comença a fer dels llibres una font de **subversió potencial** —ja que els fan massivament accessibles a la burgesia urbana— que el poder vol controlar, i especialment els textos sagrats, els quals desdiiuen i deixen en evidència els actes dels reis i de l'Església oficial i llur falsia. Serà la terra adobada per a l'eclosió del protestantisme a Europa.

Revocada a València l'ordre de la Inquisició de cremar textos bíblics.

Mor el psicòpata integrista **Torquemada**, al Convent de Santo Tomás (Àvila), convent bastit amb diners confiscats als judaïtzants.

Per a estrenyar lligams amb Nàpols, el papa Borja arranja un casori entre Lucrècia

i Alfonso, de 17 anys, duc de Besceglie, fill il·legítim de Alfonso II de Nàpols.

Els *Reis Catòlics* prohibeixen a la Confederació Catalanoaragonesa de tractar directament amb Ameríndia, ni de fer-hi conquestes.

El portuguès Vasco da Gama arriba a l'Índia.

Els portuguesos sojornen per primera volta en una ciutat swahili, Malindi (Àfrica Índica).

El raspall de dents, usat per primera vegada (a Xina).

31.7.1498: En Colom arriba a l'illa de la Trinitat. Posteriorment ateny la costa de Veneçuela, que reconeix com a continent i la qualifica de paradís terrenal (els castellans ja s'encarregarien d'acabar amb el paradís, més avant). Aquest tercer viatge, però, acabarà amb el seu empresonament per Francisco de Bobadilla.

8.1498: Cèsar Borja renuncia al seu cardenalat, i uns pocs mesos més tard és enviat a França com a llegat papal per a acordar amb el nou rei Louis XII l'anul·lament del primer casori de Louis.

1498-1515: Louis XII de França, hereu dels Visconti, dona suport als projectes del Papa Borja en favor de son fill Cèsar (casat amb na Carlota d'Albret, germana del rei navarrès). Cèsar ateny la conquesta de la Romanya amb ajut francès, fins al 1509, però sense control estable.

LA SEPULTURA

En lletres d'or, tendreu en lo sepulcre
Excel·lent triúmf, m'hauéu llançat del segle,
ab honestat matant ma vida morta.
E io, esculpit als vostres peus en marbre,
agenollat, mostraré gest tan simple,
que tots diran, ab los ulls corrents aigua:
«¡Cruel virtut, que no la pogué vençre
gest tan humil d'aquest, qui fon un fènix
en vera amor, més amant que tot altre!»

Estareu vós d'alabaust en figura,
treta del viu; imatge de Elena,
en lo quart dit tenint un esmaragde,
i en l'altra mà un ram de agnus castus,
sobre lo qual planyerà una tortra;
e dirà el mot, escrit sobre verds lliris:
«Si per algú virtut se degué perdre,
sol per a vós io la volguera rompre;
però lo mal no es deu jamés concebre
per esperar algun bé en puga nàixer.

Si no pogué restaurar-vos lo viure
sol per temor de honestat ofendre,
no us vull negar com aprenguí de dordre:
a Déu pregant guardàs del fondo carce
vostre esperit, que al meu era conforme.
Mudarà el gest la mia forma en pedra,
quan llegiran aquest mot en la tomba:
«Pensant per mi, haveu après de plànyer».

E no em doldrà la mia vida trista,
que sol per vós la pogué bé despendre.

Joan Roís de Corella (València c.1433 / 1443-1497) Ω

El Trot és cosa nostra

El debut de na Miquela Gelabert

MIQUEL ALEMANY I BAL.LE

Eren les set de l'horabaixa del 2 de desembre, els cavalls es trobaven a la pista disposats a corre la vuitena correguda de la primera reunió del mes de desembre.

El públic assistent mirava passar els cavalls per poder comprovar si eren equins ideals o no per poder saber qui jugar.

Un de aquests trotadors era menat per una noia jove que es posava per primer cop damunt un cabriol a una competició. El seu nom era Miquela Gelabert. Na Miquela tenia emoció per saber com era l'experiència de menar cavalls de carreres al hipòdrom de la seva terra, Manacor. Li agradava molt testar de prop el prendre part a una cursa i els propietaris del cavall «Duc des Obiers» li cediren perquè pogués participar.

Quan el speaker del recinte hípic de Manacor pronuncià la paraula «autostart», els cavalls es situaren darrera el cotxe de sortida.

Na Miquela i el cavall que mena-

va es col·locaren en el seu lloc corresponent. Sortiren els cavalls en direcció cap a la victòria amb el objectiu de establir un rècord i donar espectacle.

La nostra amiga Miquela no va perdre mai el nervis, amb la moral ben alta, va saber prendre posicions per acabar la correguda en tercera posició. La velocitat feta amb aquest equí, fill de «Petit Sam» i «Gitane du Don» fou de 1'19"4.

La gent que s'acosta al hipòdrom des Pla donà una forta emoció a Na Miquela. Aquesta jove menadora sortí per la porta gran. Havia aconseguit una victòria moral malgrat que no guanyà pas la carrera.

Si l'hagués guanyat, la aposta s'hagués pagat bé. La tercera posició d'aquest cavall menat per na Miquela motivà que l'aposta de trió fos deserta. Miquela Gelabert té 20 anys, treballa de reportera a la revista «Cavallets». Aquesta és una publicació on el principal protagonista és el cavall i la gent que viu d'ell, sigui esportista o no. Té

una plantilla de excel·lents col·laboradors. Cal destacar a Margalida Balaguer i Gabriel Mora, manescal de Felanitx que dona bons consells als propietaris de cavalls a fi que en puguin treure el millor profit. «Cavallets» és una revista que es ven molt bé i té molta d'acceptació entre els aficionats i propietaris de cavalls. A més tracta de temes culturals que instrueixen bé als seus lectors.

Actualment, na Miquela té llicència de amateur i passeja dos cavalls, «Capritxet» i «Duc des Obiers».

Amb aquest animal, donà la sorpresa el primer dissabte de desembre a Manacor. Per un menador que debuta no es gens fàcil quedar col·locat. Normalment, queda o bé distanciat o sense cap col·locació. Son ben pocs els que surten col·locats i molt menys el que guanyen. Amb aquesta col·locació, na Miquela demostrà ser una bona menadora que convé que els propietaris de cavalls trotadors la tinguin molt en compte per conduir els seus animals abans d'aquesta correguda la gent no creia en ella ja que era una desconeguda total, no la havien vista menar mai, però ara, després d'aquesta bona actuació de la reportera de «Cavallets», pensaren d'una altra manera. Segurament a la propera vegada na Miquela no els desenganyarà i quedarà en primera posició. Esperem que el temps nos doni la raó. Ω

El dret a l'autodeterminació. Un dret, una possibilitat d'exercir un dret

- Hi ha drets inalienables. P. e., el dret a la vida, el dret a la intimitat, el dret a opinar... Són coses que qualsevol ideologia ha de respectar. Podem formular grans plantejaments sobre com ha de ser la societat, si més així o més així, però en tot cas això és sagrat, tothom ho ha d'acceptar.
- El problema és determinar quins drets són inalienables i quins no. Tothom assumeix que el dret a la vida és inalienable. (Ara que ve a tomb: pel simple fet que tots tenim dret a la vida i per tant ningú no té dret a llevar-nos-la, un mateix pot deixar d'exercir el seu dret a la vida i demanar l'eutanàsia: els drets poden no exercir-se. Per tant, assumir que el dret a la vida és inviolable també hem d'assumir que el dret a la mort —si més no, a una mort digna— és inviolable.) Però no està tan clar —per a alguns, si més no— que el dret a l'autodeterminació sigui una cosa fonamental.
- La meua idea és fer veure a tothom que faci falta, amb els raonaments i les reflexions que calgui, que el dret a l'autodeterminació també és inalienable. I s'ha d'acceptar, encara que un no vulgui que un territori s'independitzi.
- A partir d'aquí ja podem negociar el que calgui.
- Entenc que una cosa és assumir «drets» i l'altra és implantar un moviment efectiu independentista (o sobiranista). Però sense assumir el dret no podem plantejar cap moviment efectiu, perquè no serà respectat pels mitjans de comunicació ni pels partits espanyolistes.
- Potser sí que es perdria un referèndum d'autodeterminació, almenys ara, però comencem per la base: que tothom assumeixi que els Països Catalans poden autodeterminar-se perquè és un dret inalienable. És el primer pas, obligat. El segon, plantejar referèndums i tot el que calgui, ve després del primer.

Xavier Rull

DINAR DEL GOB I LLIURAMENT DEL PREMIS

Durant el dinar del GOB celebrat a Ca n'Arabi de Binissalem se feren les votacions Alzina i Ciment d'enguany. El premi Alzina fou per les botigues solidàries s'Altra senalla per contribuir a reduir les desigualtats entre el nord i el Sud i el premi Ciment fou pel Ministre Jaume Mates per la seva obsessió per les desaladores.

Eren entre els dos cents comensals els guanyadors dels premis de l'any passat; el periodista Llorenç Millà qui des de la seva tribuna televisiva denuncia la problemàtica ambiental, el metge de Selva Carles Amengual pel seu treball rigorós i científic en contra la incineració de residus i el col·lectiu «Fora son» per les seves actuacions contra al construcció de l'autopista de Ciutat a Manacor.

Guardonats amb el premi Alzina: El periodista Llorenç Millà, el col·lectiu «Fora son» i el metge selvatgí Carles Amengual

Taula de la presidència a la que s'assegué l'editor de l'ESTEL.

En Joan Florit de Maó és des de fa un any el president Interinsular del GOB. Són 4.500 socis a Mallorca, 1000 a Menorca, 250 a Eivissa i 50 a Formentera. Tel. 971 350 762

En Carles Amengual i Vicenç, metge omeòpata acompanyat d'ella seva família va anar al dinar del GOB. Ha comprat un jardí al centre de Selva o te el projecte del Jardí Medicinal Ramon Llull.

Na Margalida Fuster i Sureda, filla del periodista Gafim i la seva filla Maria Antònia estan afiliades al GOB. Na Maria Antònia aprèn ballet al Conservatori de Música i Dansa de Ciutat.

L'acte tingué lloc al Restaurant ca n'Arabi a poc més d'un quilòmetre de Binissalem a les muntanyes des Coll d'en Simonet i el dinar fou servit pel personal a les ordres d'en Miquel Vilallonga de ca n'Alabi, en Miquel Miquel de can Pintorer, en Pau Pol de can Jurada i en Mateu Vilallonga de ca n'Alabi.

L'antifranquisme a Mallorca. VII LLIBRE (Les lluites dels anys setanta)

La lluita per la independència dels Països Catalans i la república en temps de la transició

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

En Mateu Morro trucà un dia a la porta de casa. Era l'any 1973

En Mateu Morro trucà un dia a la porta de casa. Era l'any 1973. Feia poc, en Ricard Salvat i en José Monleón, a Alacant, m'havien concedit el premi de Teatre «Carles Arniches» per l'obra Ara, a qui toca?, i més recentment, amb una peça avantguardista basada en la lluita del nostre poble, Les Germanies, m'atorgaven el Premi «Born» a Menorca. Aquesta fou l'excusa, per part de l'OEC, per a venir a cercar-me. En Mateu, comissionat per la direcció, venia a demanar-me Les Germanies. Després -hem militant junts tant a l'OEC com al PSM- m'ha explicat que ja feia anys que «seguia» la meua trajectòria. L'interessaven els meus articles damunt Gramsci, Lukács, les concepcions culturals i literàries de Mao, Marx, Lenin, Trotski, les crítiques de la novel·la sud-americana, catalana o espanyola que escrivia per a l'Última Hora i el suplement de cultura de Diario de Mallorca, o els reportatges que publicava a la revista Cort sobre la conflictiva realitat illenca de mitjans dels setanta.

Fou la primera trobada, el primer encontre amb en Mateu; i significà, amb el temps, molts d'anys de militància comuna i de lluita per les mateixes idees de justícia, igualtat, socialisme i llibertats nacionals per al nostre poble.

Aquell dia venia enviat pel partit, l'OEC. Tenia la missió de citar-me a una reunió secreta amb el secretari general, el menorquí Josep Capó (un dels actuals dirigents de la PIMEM) i convèncer-me de la necessitat d'entrar a formar part de l'organització. Jo ja coneixia, de feia anys, les activitats i la pràctica dels Cercles d'Obrers Comunistes, del FOC i de les JOC (fundadors de l'OEC). Havia estudiant a fons el famós «Document de Vigo» (una anàlisi profunda de la pràctica i la teoria del partit). També havia col·laborat en diverses oca-

Presentació del llibre de memòries de Miquel López Crespi «L'antifranquisme a Mallorca 1950-1970» (abril de 1994). D'esquerra a dreta: Mateu Morro, Jaume Obrador, Miquel López, Llorenç Capellà, Carles Manera i Ramon Molina.

sions amb les Plataformes d'Estudiants Anticapitalistes. En aquells moments, els darrers anys de lluita clandestina i contacte amb diverses organitzacions revolucionàries m'ho havien demostrat, en Carrillo no volia avançar vers el socialisme. Malgrat l'heroisme de molts militants del PCE (que ningú no nega), el cert era que la direcció només aspirava a conquerir certa influència entre el poble per a, després, poder pactar i negociar millor amb la burgesia un repartiment del pastís sense posar en qüestió ni l'Estat opressor, ni la propietat privada dels mitjans de producció, ni la futura forma d'Estat (monarquia o república). Per això vaig acceptar de seguida la proposta de Mateu Morro; i un dia, amb Josep Capó, ens reunírem a un banc de la Rambla i es decidí la meua entrada dins l'OEC. Mai no m'he penedit d'aquell pas.

La primera decisió que prenguérem conjuntament en Mateu, en Pep Capó i jo mateix fou estudiar on seria més rendible la meua militància per a l'activitat del partit. Finalment creguérem convenient que fes els exàmens de majors de vint-i-cinc anys i, com a estudiant, m'infiltràs a

l'Escola Normal de Magisteri, un centre d'ensenyament on l'OEC i les Plataformes Anticapitalistes teníem molta força. Els altres fronts (barris, pobles, sabata, hostaleria, fusta, metall) ja estaven ben coberts i no era qüestió d'obligar-me a una absurda proletarització forçosa en un ram de la producció aliè als meus interessos. Aleshores estaven de moda entre els partits d'influència estalinista o maoista certs «suggeriments» vers la proletarització. Hi havia alguns quadres dirigents provinents de la petita burgesia amb gran complex de culpabilitat per no portar calls a les mans.

En temps de la dictadura, homes com en Mateu Morro (actual secretari general del PSM) o en Josep Capó (dirigent de la PIMEM i antic secretari general de l'OEC), seguint les indicacions del Comitè d'Illes de l'organització, coordinaven una política autènticament arrelada a la nostra realitat

En temps de la dictadura, homes com en Mateu Morro (actual secretari general del PSM)

o en Josep Capó (dirigent de la PIMEM i antic secretari general de l'OEC), seguint les indicacions del Comitè d'Illes de l'organització, coordinaven una política autènticament arrelada a la nostra realitat. En el fons l'OEC (abans OIC) era un dels partits amb una de les actuacions més independents que hom pogués imaginar. Hem de tenir en compte que alguns membres de l'organització -l'amic Mateu Morro, entre molts d'altres- feia anys que estudiaven els clàssics del pensament tant socialista com nacionalista. Jo mateix (a les pàgines primer d'Última Hora i després del Diario de Mallorca) havia publicat els primers articles sobre els lluitadors anticolonialistes Fanon, Lenin, Malcolm X, Che Guevara, Mao Zedong, Ben Bella, etc. Cap al 1965 i fins al 1968 anàrem aprofundint en els clàssics del nacionalisme català d'esquerra (també estudiàrem pensadors conservadors com ara Prat de la Riba, Almirall, Cambó, Estelrich, etc., etc.). Però en aquells moments (parl de l'època obscura de la dictadura feixista) ens interessava molt més conèixer i assimilar les experiències dels dirigents històrics de l'es-

querra catalana. Fou quan coneguérem (amb dificultats, fragmentàriament a vegades) els textos d'Andreu Nin, M. Serra i Moret, Joaquim Maurín, Jordi Arquer, Josep Recasens i Mercader, Amadeu Bernadó, Àngel Estivill, Hilari Arlandis, Maria Recasens, Jaume Compte... Amics i companys del Principat ens feien arribar alguns números (una joia: els miràvem com qui mira un tresor de vàlua incalculable) de La Batalla, L'Insurgent, L'Espurna, La Rambla, L'Hora, Catalunya Roja, Lluita, Avant, Octubre...

Cap a l'any 1968, estudiar Els moviments d'emancipació nacional d'Andreu Nin o llegir articles del tipus «Internacionalisme i nacionalisme», «Contra l'opressió idiomàtica. El dret a la llengua pròpia», o «El dret d'autodeterminació, dret fonamental dels pobles», del mateix Andreu Nin, ens obria els ulls d'una manera decisiva. Altres treballs (entre molts) que ens impactaren en els anys seixanta varen ser els materials de Maurín (La història d'Espanya és la història de les lluites separatistes, La proclamació de la República Catalana del 14 d'abril, L'independentisme català no és un moviment artificial), etc., etc.

L'any 1974 les Edicions Catalanes de París editaven (en dos volums) un llibre cabdal en la nostra formació militant. Es tractava de Marxisme català i qüestió nacional catalana (1930-1936), de Roger Arnau (Josep Benet). En el pròleg, i sota aqueix pseudònim de «Roger Arnau», Josep Benet situava a la perfecció la rel del problema de certa incomprensió, per part d'unes determinades èlites dirigents dels clandestins partits d'esquerra, del fet nacional (s'ha de recordar que ja en els anys seixanta molts fills de burgesos i d'alts jerarques feixistes i fins i tot de la rànica i estantíssima aristocràcia mesetària -penseu en Nicolás Sartorius del PCE!- havien ocupat els llocs de direcció d'aquests partits). Arnau apuntava molt encertadament: «Aquesta doctrina i història [el

L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VII LLIBRE

de M. López Crespi

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2000 fins a l'agost de l'any 2001)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

EP!!!

**PARES, EDUCAU-ME EN
CATALÀ, A MALLORCA HI HA
EL MEU FUTUR**

Mateu Morro.

marxisme-leninisme] asseguruen que en la qüestió nacional catalana no pugui prosperar la posició pseudorevolucionària d'alguns joves catalans universitaris de les generacions més recents, neòfits del marxisme, generalment fills de la burgesia i antics alumnes de les escoles més classistes del país, que per estar mancats d'una seriosa formació marxista-leninista confonen l'internacionalisme proletari amb el cosmopolitisme burgès, i que, alienats nacionalment pel franquisme, ni s'adonen ni senten l'opressió que sofreix llur poble per part de l'Estat feixista espanyol. En plena persecució salvatge de la nostra llengua i de tots els nostres signes d'identitat, força joves nets de l'alta burgesia barcelonina anaven pel món al crit de «¡El catalán es la lengua de la burguesía!».

«La dreta mallorquina no posseeix cap projecte de futur que no sigui la potenciació d'un model economicosocial depredador, destructor del territori i empobridor a la llarga...»
(Mateu Morro)

Han anat passant els anys, però l'amic de la clandestinitat, l'antic secretari general dels comunistes de les Illes (OEC), no amo-

lla en la seva lluita per anar consolidant el nacionalisme d'esquerres a Mallorca. Recentment, Edicions Documenta Balear publicava *Per Mallorca*, important aportació del nostre bon amic i company de lluita al debat nacionalista. El llibre de Mateu Morro és una recopilació d'articles i parlaments escrits entre 1985 i 1996. Igualment, el recull de Mateu Morro és la més seriosa aportació al debat nacionalista que s'ha fet a Mallorca d'ençà de l'aparició, fa prop de trenta anys, de la famosa obra de Josep Melià, *Els mallorquins*. Estructurat en tres parts («El nacionalisme a Mallorca», «Per una Mallorca lliure» i «Construir el futur»), el llibre suposa un acurat esforç d'actualització i síntesi dels temes més actuals del mallorquinisme polític. La voluntat de servei a la causa nacionalista de Mateu Morro és ja prou coneguda des dels seus anys al capdavant del comunisme illenc (OEC). Formà part dels Cercles d'Obrers Comunistes (COC) i de la direcció de l'Organització d'Esquerra Comunista (OEC) fins que el 1985 va ser nomenat secretari general del PSM.

El llibre que comentam és una aposta decidida envers la vertebració d'una societat civil mallorquina forta i estructurada. Cap poble pot aspirar a la sobirania

si no ha estat dotat de l'esquelet, de la consistència interna (expressada per mitjà d'un dens teixit associatiu) que li permeti manifestar les seves aspiracions i lluitar per elles. I en Mateu -que coneix a fons la nostra història- sap a la perfecció que aquesta consistència no vendrà mai de part de la dreta o de l'empresariat (que, a diferència del Principat, a les Illes no té ni ha tengut mai cap projecte afavoridor dels interessos nacionalistes). Diu Mateu Morro (vegeu pàg. 67): «La dreta mallorquina no posseeix cap projecte de futur que no sigui la potenciació d'un model economicosocial depredador, destructor del territori i empobridor a la llarga...». I concreta: «UCD, AP, UM, Centre Democràtic i Social, Partit Demòcrata Popular, Partit Liberal, són cares diferents d'una mateixa política: la que duu a la destrucció de la llengua i cultura, de l'entorn, al desequilibri econòmic i territorial, i al manteniment de zones de pobresa i de marginació social». I quan es demana quines classes socials han d'hegemonitzar el projecte nacionalista (perquè, com escriu molt bé l'exsecretari del PSM: «Mentre hi hagi classes diferents, hi haurà projectes nacionals diferents»), afirma que no ens ha d'enganyar el pretès «nacionalisme» de la burgesia que, sota una aparença interclassista, amaga la preeminència de la defensa dels seus interessos egoistes. Mateu Morro se situa en la defensa d'un nacionalisme lligat a les classes populars mallorquines. Del grup Unió Mallorquina diu que «és un matís de la dreta local, una dreta de sempre lligada a l'Estat i als grups de pressió econòmica espanyols més importants». Dels nourics mallorquins poca cosa podem esperar. L'anàlisi que fa Mateu Morro ens fa copsar, en tota la seva complexitat, el paper desnacionalitzador de les nostres noves capes socials enriquides amb l'allau turística. Aquests grups socials, enriquits ràpidament, no tan sols protagonitzen una deserció massiva de qualsevol arrel que els pugui recordar el passar rural i popular, sinó que s'entesten a sostenir una cursa depredadora per rendibilitzar al màxim el millor actiu que té l'illa, i alhora el més escàs: el territori. L'especulació troba en aquests sectors els defensors més incansables. La seva mirada és posada sempre en el poder central, i els seus referents polítics són els de les velles dretes espanyoles.

Com diu més endavant l'historiador i polític (vegeu pàg. 104): «No ens traurà del fang la promesa buida dels hereus dels botxins». *Per Mallorca* és una aposta ferma per un mallorquinisme polític de caire popular, lluny de la xerrameca buida dels criats mallorquins dels colonitzadors. Ω

JO TAMBÉ EM PLANTO

Ara fa un any, amb el començament del Mil·leni, en Josep Maria Xirinacs, se va plantar a la Plaça de Sant Jaume de Barcelona, demanant la Independència dels Països Catalans. Hi va estar uns mesos, 12 hores cada dia, fins que la seva salut aconsellà suspendre la plantada. Avui recorre el país donant conferències i animant a la gent a plantar-se a les places dels pobles i ciutats demanant l'elemental dret a no seguir sent "dependents" d'Espanya i de França. En Jaume Chalamanch l'hi dedicà tretze poesies que reproduïrem les primeres tretze quinzenes d'enguany.

[01/01/2000] - Jaume Chalamanch i Fenosa:
Poema «Dotze hores I»

«Lluitarem contra el fort mentre siguem febles», Lluís M. Xirinacs

En la tremenda densitat buida de l'Àgora* de casa,
de la nostra terra rica i orgullosa, i ultratjada,
no hi ha un pam de terra on asseure l'ànsia genuïna
de pau i justícia, i clamar vera germanor.
La nostra freda Àgora espanta la fidel raó del cor.

A l'Àgora, on volem olorar la terra roja de casa,
no hi ha gota d'ombra ni cara ni orella ni paraula
ni silenci. No hi ha cap lloc amorós on arborar la
humana caritat. Només hi ha llambordes relleventoses.
O Àgora ridícula, desamparada, ventejada, glaçada.

Ai beneït temerari! per què plantes la teva bogeria
d'amor en aquest parany armat per escopir al poble?
Com dialogaràs amb el baf de l'alè que mor en el
vidre blindat? Com miraràs els ulls dels esquiroles
agitats que roseguen la pinya amb dentades de por?

Avui, però, esperem arbres forts
i cors i sentiment i veu humana.
No hi haurà la proclama dels pals.

Enmig del fred i del vent,
dotze hores durant,
la temeritat dels justos
reventa barreres
i toca el cel amb el dit.

Avui, l'esperit ens recupera l'Àgora. Ω

*) Àgora. Plaça pública de les ciutats de l'antiga Grècia

Cafeteria - Restaurante
BONAIRE

Menú

Dies feiners 925
Diumenges 1.400

Ctra. Militar, 215 • Tel. 971 743 225 • El Arenal

Culpa i pecat

PER RICARD COLOM.

COLOMTAUBE@HOTMAIL.COM

«Si caus set vegades, te n'aixequés vuit».
(Proverbi xinès).

«Tombar és permès. Llevar-se és obligatori!».
(Proverbi rus).

«Qualsevol pecat és més o menys atroç segons l'honor i majestat de la persona ofesa. Puix que Déu és d'honor infinida, de majestat infinida, i de santedat infinida, el més lleu pecat és d'infinides conseqüències. El més lleu pecat no és res menys que la traïció còsmica, quan ens adonem contra qui hem pecat».

(Jonathan Edwards).

«Si la culpa pel pecat és tan gran que res no pot satisfer-la sinó la sang de Jesús; i la brutícia del pecat és tan gran que res no pot rentar la taca sinó la sang de Jesús, que en deu ésser, d'enorme, d'atroç, de pecatós, el mal del pecat».

(William Bridge).

«Si no hi ha pena per causa del pecat, no hi haurà joia en la salvació».

(Autor desconegut).

«Tot pecat humà sembla tant pitjor en les seves conseqüències que en les seves intencions».
(Reinhold Niebuhr).

«Cap pecat no és petit. Està contra un Déu infinit, i pot tenir incalculables conseqüències. Cap gra de sorra no és petit dins el mecanisme del rellotge».
(Jeremy Taylor).

«Ah, que en semblen d'horribles, els nostres pecats, quan són comesos per una altra persona!».
(Chuck Smith).

«Els homes s'estimen qualsevol cosa tret de la recititud i tenen por de tot excepte de Déu».

(Vance Havner HEARTS AFIRE, Westwood, N. J.: Fleming H. Revell, 1952, p. 134).

Lucius A. Seneca.

«Tota ma vida he estat cercant d'eixir del forat dels meus pecats que m'envolten i no puc fer-ho i no ho faré mai a no ser que una mà davalli per atreure'm cap a dalt».

(Lucius Anneus Sèneca, 2^a.C.-65, filòsof bètico-llatí).

«La vigoria i el poder i el benestar de la nostra vida espiritual depèn de la nostra mortificació dels actes de la carn».

«El costum de pecar en treu el sentit, el decurs del món llença a fora la seva vergonya».

John Owen.

«La indulgència d'un pecat obre la porta als pecats que el voregen. La indulgència d'un pecat desvia l'ànima de l'ús d'aquests mitjans pels quals tots els altres pecats han de ser resistits».
(John Owen, 1560-1622, poeta epigramàtic anglès).

«La religió no tindria pas gaires enemics, si ella no fos una enemiga a llurs vicis».

(Jean Baptiste Massillon, 1653-1742, predicador francès).

«Una cosa és estar alarmat, a causa del pecat, tan sols per conviccions; i una altra, tenir-lo crucificat per la gràcia de la conversió. A muntó, per haver estat molestats en la consciència per llurs pecats, pensen bé sobre llur cas, la miserable convicció d'errar-la per a la conversió».

(Joseph Alliene).

«Quan el pecat és la vostra càrrega, Crist serà la vostra delícia».

(Thomas Watson).

Thomas Carlyle

«El més mortal dels pecats fos no tenir consciència de cap pecat».

(Thomas Carlyle, 1795-1881, historiador i pensador social escocès).

«He arribat a la conclusió que cap de nosaltres en la nostra generació no se sent com a culpable de pecar com deuria o com nostres pares ho sentien».

(Francis Schaeffer, escriptor evangèlic). Ω

EL VEL DE MAIA (i 35)

A manta

PERE GRI

La despedida d'aquest personatge tan exòtic, en Fructuós Llabrés, no podia ser d'altra manera que continuant amb la narració dels seus plaers, dels que gaudí a manta al llarg de la seva vida. Oblidades les drogues, si bé es feia alguna canut de maria, es dedicà amb intensitat a la pràctica del sexe, comptant sempre amb la col·laboració de na Pompeia.

Els seus amics del temps de la política, les bruixes, els déus i el Dimoni no l'abandonaren mai, fent-li veure que el millor camí que podia seguir era el de la meditació transcendental, plena d'influències orientals, que l'havia portat a ser un dels homes més importants de la història de la Humanitat, superant fins i tot l'inefable Napoleó, al Mahatma Gandhi i a tants i tants de personatges que al llarg de la seva vida varen produir grans transformacions en el món.

L'exemple d'en Fructuós havia servit per llevar els complexos a les nacions oprimides, i també per vèncer la hipocresia de la repressió del consum de drogues. Iningú ho podia imaginar d'un al·lot que en un principi era insignificant, però gràcies a l'ajuda dels éssers espirituals i dels bons col·legues aconseguí guanyar-se la confiança dels pobles català i basc.

Glòria i honors a en Fructuós per tot el que ha fet per les nostres llibertats,

deien els vertaders patriotes.

A més, no puc acabar aquest serial sense dir-vos que els èxits esportius de les dues noves nacions que el nostre heroi havia aconseguit fundar, els Països Catalans i Euskal Herria, foren molts i sucosos, fins al punt que la selecció catalana de futbol guanyà el campionat mundial de l'any 2014, celebrat al Brasil, imposant-se a la final per 3 a 1 a la selecció amfitriona.

En quant a les drogues, la seva proliferació no suposà greus problemes de salut per la gent que en feia ús, en tot cas suposà una manca d'afecció per la feina en general, cosa que a en Fructuós li pareixia bé, perquè ell, des de que havia descobert les bruixes i els doblers fàcils, el treball ni el tocava, llevat de l'esgotament que experimentava en les llargues converses amb els éssers sobrenaturals, i també amb les persones normals, pel fet que durant la seva època de cap d'Estat havia hagut de mantenir moltes entrevistes.

El Dimoni no volia que se n'anàs amb ell una vegada fos mort, sinó amb els déus.

La teva ànima no la m'has venuda, li deia.

Na Pompeia, la seva al·lota eterna, l'acompanyà fins al final de la seva existència, i encara es conservava amb aspecte jove, igual que ell, que malgrat que tenia noranta anys semblava com si en tengués seixanta. S'ha de dir, perquè vegeu la seva vitalitat, que quan en tenia

noranta set, encara fumava alguna porret d'haixix, d'aquell roig libanès que encara conservava.

Els principals poetes del nostre país i del basc, n'Oriol Català i en Joseba Agirre, li dedicaren una bona part de les seves obres. L'anomenaven en moltes de les poesies que escrigueren un cop les seves respectives pàtries deixaren d'estar sotmeses a Espanya. Els nins i nines de les escoles i les ikastolas l'adoraven, encara que molts no es creien que tengués un tros de xocolata que li durava per sempre.

Quan sigueu grans, vosaltres també en podreu fumar de porros, i potser que jo us convidi a tastar el meu haixix, els encoratjava en Fructuós des de la televisió.

Fins aquí ha durat la caminada per les planes de l'Estel d'aquest cavaller. Ara, entre tots, li hem de dir adéu per acomiadar-nos d'ell, fins que un dia potser el somniem, sobretot quan vegem que les ànsies de independència no es fan realitat, i que la nació opressora encara ens té fermats i agafats pel coll, i que les drogues no són legals.

Serà llavors quan direm: et volem, Fructuós, perquè ens governis, enllloc d'aquest cap de fava de n'Aznar o el blea d'en Rodríguez Zapatero. Tu ets el vertader estadista que només serà jutjat per Déu i per la història. Hem, de confiar amb la teva intercessió per aconseguir la tan desitjada llibertat

Fi del serial. Ω

508 anys després, l'estafa continua...

Cochabamba/Bolívia.- Pot ser que sembli un episodi més d'un llibre d'història, però es que les operacions que l'empresa petroliera Repsol-YPF realitza per tota l'Amèrica Llatina no donen per a més.

Aquesta empresa té el sentit d'equitat en l'intercanvi tan atrofiat com el podrien haver tingut els germans Pinzón, o el mateix Colom. Repsol, representada per membres de Repsol Exploración Sécure ha comprat drets d'explotació petrolífera a la província de Moxos de la selva del Beni, a Bolívia. El preu que ha pagat per aquests drets, és el següent: pasta i raspalls de dents, culleres, samarretes, xarxes de futbol, pilotes de boievol, pintes i uns 1.500 dòlars (unes 300.000 ptes) en concepte d'utilització de les terres per un temps de 40 anys. Sospitem que aquesta relació no ha estat massa equilibrada, tenint en compte que les úniques despeses d'aquesta operació han estat precisament (i només) aquestes (...), i que sense anar més lluny, en un país com Argentina, Repsol va obtenir l'any passat uns beneficis que arribaven als 2.540 milions de dòlars. Per descomptat, aquesta solidària operació de compra ha estat realitzada amb el beneplàcit de l'FMI, el BM i emparada per la popularíssima llei d'hidrocarburs vigent a Bolívia, segons la qual «tot el que hi ha al sub-sol Bolivià, és propietat de l'estat» i aquest no té cap mena d'escrúpols a l'hora de vendre's a les multinacionals. Ω

Un Ojo en la REPSOL + Contra-Infos
9/10/00

Foldas

Carrer de Manacor, 121-C

Tel. 27 85 18

07007 Palma de Mallorca

SERVEI OFICIAL

SERVIAUTO ARENAL S.A.

Carretera Militar, 185 • Les Cadenes
Tel. 26 81 11 • Fax 74 32 77
07006 S'Arenal-Palma (Mallorca)

el lleu de tots
mereix un
respecte
FORA FUMS!

El problema foraster a Mallorca (II)

De mallorquins i forasters (continuació)

ASSUMPCIÓ MAGRANER

Jo estimo Mallorca i estimo la meua llengua i quan veig que la llei de Normalització Lingüística és un paper mullat que no serveix per a res em deman fins a quin punt els mallorquins hem de continuar esperant que es faci justícia envers la nostra llengua, perquè aquesta no arriba mai. L'Estat de Castella en els vint anys de democràcia ens ha estat demostrant la seva poca sensibilitat cap al futur de les llengües que no són el foraster. Si hi ha un conflicte lingüístic, com és el nostre cas, només li interessa reforçar la llengua que ja per ella mateixa és la poderosa i la que no té cap perill d'extinció, és a dir, el castellà. Nosaltres som mallorquins perquè parlem català i no castella o francès o alemany. Necessitam amb urgència un Estat que respecti i defensi la nostra llengua i no la condemni a la mort com fa l'Estat de Castella. Els mallorquins no volem més que els mateixos drets que té un foraster, és a dir, que la nostra llengua també sigui un deure i no només un dret com és ara. Només així la llengua catalana de Mallorca podrà viure en igualtat de condicions que la llengua castellana.

Jo estic arrelada en aquesta terra, a Mallorca, ensum els seus perfums i sent cantar els seus ocells cada matí. La claror del sol de Mallorca no és la mateixa que la forastera, el sol de Mallorca és lluminós i no empal·lidit, la seva esplendor subministra l'antitris-tesa més natural i gratuïta. Els carrers s'endiumengen del seu color alegre i vigorós. A l'hivern, les façanes riuen sota la color tèbia d'un mes de febrer. L'alquímia dels

pobles de Mallorca no et deixa sentir-te tot sol, els pobles són petits però nombrosos, formen una xarxa que cobreix Mallorca i com un mantell molt suau frega la seva pell. Aquí els dies tapats i boirosos són una excepció i la pluja només ens visita els mesos de setembre i octubre. Palma és una ciutat antiga, el solatge dels seus edificis conserva la història de milers de mallorquins, les cases guarden els seus secrets: amors, enveges, amistats, pors, il·lusions, sentiments, frustracions, egoismes, elles són miralls picats de la vida dels nostres avantpassats. Aquests, tots, sense excepció, parlaven català i només català, és aquesta llengua que ha configurat l'illa de Mallorca històricament i no la forastera que només fa dos dies que és aquí.

La suor de tots els jornalers mallorquins que ha banyat els nostres camps durant segles l'han trepitjada muntanyes de formigó sense història i sense cap personalitat. Els mallorquins desconexem la Història de Mallorca perquè ens ha estat amagada i prohibida però això no vol dir que no la tinguem. Aquesta Història, si volem, pot avalar les nostres reivindicacions. Aquesta Història, que és la Història del poble de Mallorca, ens dona drets que cap tribunal internacional ens podria negar. Ja és hora que els mallorquins defensem les nostres coses: la nostra terra, la nostra llengua, els nostres costums, la nostra cuina, la nostra Història, els nostres balls, és a dir, la nostra manera d'ésser. Fins ara no hi havia cap necessitat de fer-ho perquè érem els únics que habitaven l'illa de Mallorca, però ara és diferent, hem de conviure obligatòriament amb

altres pobles que no són el mallorquí (foraters i estrangers) i si no som nosaltres ningú defensarà les nostres coses. A Mallorca mai s'han ballat sevillanes sinó ball de bot, la nostra Mare de Déu és la de Lluch i no la del Rocío, la nostra llengua sempre ha estat el català i no el castellà. Si assumim la llengua dels forasters i els seus costums, deixarem d'ésser mallorquins, ens hauran tret de la nostra pròpia terra, de ca nostra. Només un poble que se sent orgullós d'ell mateix té dret a existir. Els forasters se senten orgullosos d'ésser-ho, per això el seu poble no s'extingirà, però a nosaltres ens han arrabassat la nostra identitat i la nostra Història. Sabem de l'existència dels reis visigots quan a Mallorca no n'hi va haver, coneixem la història dels Reis Catòlics però no de les Germanies de Mallorca, ens pensam que la reconquesta només va ésser castellana quan també va ésser catalana. A Mallorca no som moros perquè el rei Jaume I va reconquerir Mallorca i la va poblar de catalans, per això parlem català i no castellà. Aquest fet fa sis-cents anys que ho celebrem el dia 31 de desembre però ni tan sols és un dia festiu, en canvi és festiu el dia de La Hispanidad quan el Regne de Mallorca no va participar en la conquesta d'Amèrica perquè aleshores era un Regne independent de Castella.

La Història dels mallorquins no és la mateixa que la dels forasters encara que així ens ho vulguin fer veure i tenim molts de motius per sentir-nos tan orgullosos de la nostra Història com els forasters de la seva, el que passa és que els forasters coneixen la

seva (que és la que ens han fet aprendre a nosaltres) i nosaltres desconexem la nostra. També ens han fet estudiar a Lope de Vega i Calderón i desconexem quines obres va escriure Ramon Llull o Ausiàs March, sabem els versos d'Espronceda i no sabem què és la Renaixença. Si els mallorquins coneguéssim més la nostra Història com els forasters coneixen la seva potser ens sentiríem tan orgullosos com ells, però nosaltres no hem tingut aquest dret. Ens han fet pensar que som uns castellans iguals als forasters amb els mateixos drets que ells però canten papers i menten barbes, la llengua castellana és un deure però la llengua catalana no i aquesta trampa ens impedeix poder seguir existint com a poble mallorquí perquè la nostra llengua no té el mateix estatus, la mateixa categoria que la llengua forastera. Això ha minvat la nostra autoestima i no ens sentim orgullosos d'ésser catalans de Mallorca, més ben dit ni ens sentim catalans que és el que som.

La nostra Història ens l'han poguda arrabassar prohibint-la a les escoles però, fins ara, la nostra llengua no perquè, a Mallorca, no hi havia forasters. Tothom necessita estar arrelat a una llengua i a una nació i els mallorquins estem arrelats a la nostra encara que no ho sapiguem perquè ens sentim un poble diferenciats del poble foraster, el que passa és que vivim l'esquizofrenia de sentir-nos mallorquins i també castellans, no els passa això als forasters, ells només se senten castellans i no han de dividir la seva identitat ni han de renunciar a la seva llengua en cap moment perquè som els

mallorquins qui tenim el deure d'entendre'ls i no ells a nosaltres. Actualment el foraster s'està imposant al carrer, a les escoles, a les barriades, al cinema, a la premsa, als supermercats i a tota la vida en general. Primer ens varen arrabassar la Història i ara ens arrabassen la llengua.

La nació francesa la formen totes les persones que tenen el francès com a llengua materna, el mateix passa amb l'italià, l'alemany, el portuguès etc, per tant, la nació catalana la formam totes les persones que tenim com a llengua materna la llengua catalana i els mallorquins parlem català com a llengua materna i no castellà, la nostra nació natural és la catalana i no la castellana. Aquest fet tan simple i científic, és a dir, aquesta realitat que els mallorquins també som catalans, avui en dia, encara sembla un pecat mortal dir-ho. Ja he dit abans que ens han arrabassat la Història del poble de Mallorca, per això encara ara, a l'any 2000, no sabem de quina nació som i com que a l'escola ens varen dir que érem forasters ens ho varem creure però no hem d'oblidar que l'escola que deia això era l'escola de la Dictadura de Franco que va dir moltes mentides, també deia que el mallorquí era un dialecte del castellà i no del català, també deia que era una democràcia i no una dictadura, també deia que no érem catalans quan ho hem estat sempre. L'Estat democràtic, almenys, ens dona la categoria de "nacionalitat" sense definir ben bé què és això. És veritat que el nostre Estat és el de Castella però la nostra Nació és la catalana perquè parlem mallorquí i no foraster. Ω

Contra la violència política: Diàleg i respecte

Sovint quan parla la ciutadania trenca els esquemes dels professionals de la política. La paraula que més es va repetir al llarg de la multitudinària manifestació del passat dijous 23 de novembre en repulsa per l'assassinat d'Ernest Lluch va ser **DIÀLEG**. I només es poden sentir molestos aquells qui neguen un dels principals atributs d'aquest animal ètic que és l'ésser humà: la capacitat de posar-se en el lloc de l'altre i intentar comprendre (la qual cosa no vol dir necessàriament compartir) les seves raons; la capacitat d'intentar trobar mínims comuns denominadors i no arreglar les coses a bastonades; la capacitat de solucionar els conflictes arribant a

acords, que sempre seran provisionals i susceptibles de ser millorats. Els conflictes en si no són dolents, ja que es normal que les persones tinguin diferents maneres d'interpretar la realitat, diferents aspiracions i diferents projectes de futur. Hi ha, però, formes bones i dolentes d'encarar un conflicte. I la pitjor manera de solucionar un conflicte es negar-lo.

Cal que els ciutadans obliguem a dialogar els diferents actors polítics del conflicte basc. Cal obligar a ETA a aturar la violència física i optar per una via política, tot respectant el dret a la vida del que no pensen com ells. Cal obligar el PP a que ature la violència dialèctica i a que reco-

nega quelcom tan elementalment democràtic com el dret dels pobles a la seva autodeterminació, tot respectant la voluntat del poble basc expressada a través de les seves institucions democràtiques. Cal obligar el PSOE a que mai més torne a aclamar a la porta d'una presó a convictes d'haver organitzat crims d'Estat. I cal obligar-los d'una manera democràtica: a través del nostre vot i a través de la nostra llibertat d'expressió i mobilització, sense deixar-nos arrossegar per maniqueïsmes ni simplificacions que només serveixen per a limitar la nostra intel·ligència.

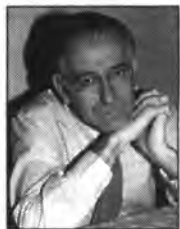
Són els bascos els que han de decidir si volen ser espanyols o no, d'una manera pacífica i

democràtica. I això no es pot fer aïllant ni criminalitzant a ningú. S'han de poder defensar totes les posicions polítiques amb normalitat, des de la independència d'Euskalherria fins a l'Estat Espanyol configurat actualment. La política està per solucionar els problemes, i no per a crear-los o cronificar-los.

El punt de partida per a qual-sevol solució racional al conflicte basc passa pel respecte als més elementals drets individuals i col·lectius. El dret a la vida, a una vida digna en pau, sense pors ni amenaces, és el dret més elemental de les persones. El dret a decidir lliurement sobre el seu futur, sense tuteles ni imposicions, és el dret més elemental

dels pobles. El govern espanyol ha de deixar de sacralitzar la Constitució de la II Restauració Borbònica (altrament dita "del 78"). ETA ha de deixar d'assasinar persones. El punt de partida ha de ser el respecte als drets dels pobles i de les persones. I el punt d'arribada? No hi ha. El punt d'arribada l'ha de poder construir la gent en un marc en que la lliure discussió d'idees substitueixca la violència política. Ω

Signen aquest escrit els membres d'Esquerra Valenciana: **Raimon Bono**, **Carme Salvador**, **Eduard Rosselló**, **Guillem Agulló**, **Àngels Calvo**

La complaença dels ocells engabiats

PER QUIM GIBERT, LICENCIAT EN PSICOLOGIA PER LA UAB

És afable, la vida de l'ocell engabiat. No ha de patir per res: té l'aigua i la teca sempre a l'abast. Quan no comporta cap risc, el seu propietari fins i tot li deixa la gàbia oberta. L'animal ha estat domesticat perquè sigui tan poca cosa que sovint no es veu amb cor ni de fer un tomb pel menjador. I si surt, és per acabar tornant. A diferència dels seus avantpassats, que vivien en latituds tropicals, l'ocell de gàbia ha perdut recursos i volada per sobreviure a l'exterior. El seu dolçe fare niente l'ha convertit en un animal poruc, dòcil i dependent. Una trista comoditat li ha inutilitzat l'embranchida atractiva de les ales.

La dependència és un fet contranatura: pretén fer raonables, en aquest cas, les invencions dels éssers vius.

Dissortadament les subjugacions no només es produeixen en les relacions entre persones i animals, sinó també entre col·lectivitats humanes des dels temps més remots. Des d'Espàrtac, l'esclau romà, fins al budista Dalai Lama, exiliat del seu Tibet natal arran de la brutal invasió de l'exèrcit xinès, el llegat històric ens ha aportat molts testimoniatges encoberts o manifestos de situacions d'opressió.

La supeditació des de fa 3 segles dels catalans als estats francès i espanyol no permet relacions d'igualtat, reciprocitat i cooperació. La pertinença individual o col·lectiva als dominis d'un altre, com si fóssim objectes, ens situa al seu servei. Tant és així que el dominant acostuma a esperar que el dominat s'ajusti a uns esquemes que ell ha preestablert. Perquè qui sotmet també tendeix a determinar com ha de comportar-se, expressar-se i viure el sotmès.

Allò més esgarriós, però, és la connivència, l'acceptació o la col·laboració amb aquests llaços de submissió. Tant sols ser-ne còmplice és una manca de respecte envers un mateix

que deixa entreveure els indicis d'una patologia.

I per consegüent és fàcil que el subjugat sigui maltractat. Qui es complau en aquesta mena de morbositat ha creat un lligam nociu amb qui el devalua. El cas més flagrant és el tracte que reben moltes dones dels seus marits.

Aquest tipus de dependència anul·ladora, tant d'identitats de gènere com nacionals per posar dos exemples, empeny la víctima cap al sacrifici i la pèrdua de la seva dignitat. Aleshores, el dominat no té cap més altra opció que viure i realitzar-se mitjançant les característiques del seu dominador. El sotmès té tan assumit el seu posicionament secundari que fins i tot es fa càrrec de la discriminació que pateix o bé la nega. I en molts casos està disposat a defensar el fals paternalisme de qui l'oprimeix. El subordinat fingeix que res no passa fins que la relació és altament destructiva. La dependència és símptoma de feblesa, d'impotència per trobar en si mateix els recursos necessaris per subsistir. I, per tant, la víctima fa aprenentatges adaptatius per evitar uns conflictes que són viscuts amb temor i amb incapacitat per afrontar-los.

«La catalanitat, una identitat sòlida» és un cicle de psicologia en curs programat a diferents punts de la geografia catalana. A Girona el dissabte 20 de gener tractarem aquestes situacions degradants sota el títol La dependència de Catalunya respecte a Espanya. Implicacions psicològiques.

La dependència és generadora de frustracions, culpes, inseguretats, pressions. És, al capdavant, un impuls castrador, una minusvaloració envers l'existència d'aquella persona o grup al qual no li és permès volar amb ales pròpies. I que, periòdicament, li són retallades com aquell que esporga un bonsai per al seu plaer més refinat. Ω

Ardi Beltza. Número 8. Agost del 2000

Organismes d'EEUU falsegen dades sobre la SIDA a Àfrica

ANDREA GARCÍA.
MADRID.

Molts científics dissenteixen de les teories oficials sobre la SIDA, que situen el seu origen a Àfrica, però les seves opinions són silenciades. Darrerament s'ha sumat a elles la del president de Sudàfrica, Thabo Mbeki. A l'Estat espanyol és l'Associació de Medicines Complementàries (A.M.C.) qui edita els textos crítics.

La primera declaració sobre la SIDA l'efectuà l'Organització Mundial de la Salut (OMS) el 1985. Els especialistes de la Unitat de Malalties Transmissibles el consideraren «una exageració provinent del país originari de la SIDA, EEUU». Aquell any, el control passà a mans d'un científic dels Centres pel Control de Malalties d'Atlanta (CDC).

Aleshores l'OMS començà a parlar d'epidèmia.

Els CDC i Bangui.

Els CDC d'Atlanta es dediquen al seguiment de malalties, infeccioses o no, a escala mundial, per la qual cosa reben dos bilions de dòlars anuals. Ells imposen les teories oficials i silencien estudis alternatius. A l'episodi de l'oli de colza a l'Estat espanyol, els investigadors oficials treballaren al dictat dels CDC.

L'octubre del 1985, el Congrés

de Bangui establí els criteris de diagnòstic de SIDA a Àfrica. Ho organitzà el Servei d'Intel·ligència d'Epidèmies (EIS) dels CDC, conegut pels epidemiòlegs com la «CIA mèdica». Els símptomes foren els de la malnutrició: apríament, diarrea i febre, sobre tot. L'OMS acceptà la «definició de Bangui».

A Àfrica o a EEUU.

La primera identificació oficial de casos de SIDA fou el 1981 i als EEUU. Després de la «creació» dels símptomes de Bangui, els CDC deduíren que unes morts a Àfrica el 1976 foren causades a la SIDA, «demostrant així» l'origen africà de la malaltia. El 1986, els casos de SIDA a Àfrica foren 1.096 i a EEUU 26.566.

L'hipòtesi oficial situa avui a Àfrica subsahariana al 80% de la població infectada pel VIH; i la premsa afirma que la SIDA causa una de cada cinc morts allí. L'abril, Clinton anuncià l'augment de l'ajut nord-americà a 47.000 milions de pessetes contra la SIDA al Tercer Món, declarant que és «una amenaça per la seguretat nacional dels EEUU».

Les multinacionals farmacèutiques tenen un immens mercat. El maig decidiren abaratir els medicaments contra la SIDA de venda a Àfrica. Entre ells està l'AZT, de toxicitat demostrada i la capacitat de causar

SIDA del qual sembla certa.

SIDA i control de la natalitat.

Segons l'A.M.C., les estratègies de control demogràfic i les teories oficials sobre la SIDA van del bracet. El 1988, un document d'estratègia militar estadounidense incloïa el creixement de la població del Tercer Món entre les grans amenaces per a la seva seguretat, i expressava la possibilitat que l'epidèmia de la SIDA el frenés.

Les malalties de la pobresa (malària o tuberculosi), redefinides a Àfrica com a SIDA, deixen de ser tractades amb fàrmacs gratuïts. A més a més, qui les pateixen es creuen infectats pel VIH i deixen de cercar ajut mèdic pensant que és una malaltia incurable.

L'alarma de contagi també provoca una reducció de la natalitat.

Les campanyes per a no mantenir relacions sexuals sense preservatius són milionàries, i a les africanes se'ls insisteix en què no tinguin fills si donen positiu als tests del VIH; tests que no són específics, doncs les malalties endèmiques de la pobresa donen falsos positius.

Les teories dels CDC es transmeten mitjançant acords amb organitzacions i governs amb subvencions per l'«educació» de la SIDA. La Creu Roja nord-americana rebé més de 19 milions de dòlars entre 1988 i 1991. Ω

Ardi Beltza en el punt de mira

Mayor Oreja, Fungairiño i altres «demòcrates de tota la vida» inicien una campanya de criminalització de la publicació

Barcelona/Euskal Herria. - «Front la campanya d'intoxicació i criminalització mediàtica de la que està sent objecte la revista ARDI BELTZA, i encara més el nostre company i director Pepe Rei, per part de certs mitjans de comunicació i del Ministeri d'Interior espanyol, la redacció i el comitè de suport de la mateixa vol exposar a l'opinió pública el següent:

- ARDI BELTZA, revista d'investigació i denúncia social, es limita a exercir el dret a la llibertat d'expressió i d'informació propi a qual-sevol mitjà de comunicació. I ho fa des d'un posicionament ideològic

d'esqueres, independentista i internacionalista al qual hi té ple dret.

- ARDI BELTZA té per bandera la contrastació de la informació i el rigor professional. Pertant, la seva redacció és tan responsable com Pepe Rei de les notícies i reportatges publicats.

- ARDI BELTZA és una publicació que compleix absolutament tots els requisits legals. Posats en dubte, pel ministre de l'Interior Jaime Mayor Oreja, els mitjans de finançament d'aquesta revista, ens veiem obligats a subratllar que la mateixa es manté única i exclusivament mitjançant les quantitats

que abonen els seus quasi 11.000 subscriptors.

- L'ofensiva mediàtica, policial i judicial a l'Estat espanyol contra l'esquerra independentista, els moviments alternatius i, en definitiva, totes aquelles expressions socials, culturals i polítiques que no segueixen els dictats del poder; ara ha arribat el moment d'ARDI BELTZA.

Aquesta publicació es reafirma en el seu compromís de continuar informant en llibertat i defenent els interessos de les persones, sectors socials i pobles oprimits.

Donada aquesta situació, la possibilitat de que s'iniciï una onada repressiva contra la revista i els seus treballadors/res és imminent, per això demanem que esteu a l'aguait d'actes i convocatòries de suport i sobretot seguir lluitant perquè el poder de la premsa no es mengi la llibertat d'expressió. Ω

Assemblea de Treballadors/es d'ARDI BELTZA + Comitè de Suport 13/11/00

«Jo també em planto»

amb en Lluís Maria Xirinacs
cap a l'assemblea dels Països Catalans

Tel: 93 4194747 (tardes)
web: <http://www.assemblea.org>
correu-e: assemblea@assemblea.org

Centre de Dia

MARIA ALBERDINA
CENTRE D'ASSISTÈNCIA A PERSONES MAJORS O INCAPACITADES

Carrer dels Trencadors, 1-bis
Tel. 971 445 101 s'Arenal de Mallorca

Sobre la medicina i la curació Hepatitis C. Realitat o Invent?

Després d'haver-se publicat en el número precedent de L'ESTEL el suggestiu compte: «El regne enverinat» pel que s'entreu el poder aclaparador dels «sistemes de decisió» sobre la població indefensa, en allò que a malalties i remeis es refereix, jo voldria ser més concret respecte la denominada HEPATITIS C, abans no-A, no-B.

Ja des dels anys 80, al discutir entre col·legues, teníem molt clar que l'origen d'aquesta hepatitis era tòxic (alcohol), batejat com HEPATITIS C perquè, «finalment», s'hauria descobert el virus que la causa. Jo no soc qui per a pronunciar-me sobre l'autenticitat d'aquest suposat virus. Em refio del reputat viròleg alemany STEFAN LANKA el qual ha demostrat que el virus de l'HEPATITIS C no existeix. Allò que si existeix en certs organismes són proteïnes estressades, molècules o trossos de ARN provinents de múltiples virus, o allò que és més probable, del nostre propi material genètic estressat.

Els tests actuals no detecten cap virus sinó la presència de certes proteïnes anòmales que s'interpreten errònia o tendenciosament com pertanyents a tal o qual virus. No res!, que és lo mateix que està succeint amb la SIDA: que no hi ha virus VIH i que els tests només evidencien proteïnes anòmales.

En general, quan un pacient ve amb un diagnòstic d'HEPATITIS C, te una deficiència hepàtica; però a vegades ni això. No és el fetge el responsable sinó els ronyons, la qual cosa ens porta a concloure que els tests hepàtics no són tan fiables. M'imagino que el procés es el següent:

1. descobreixen en el «senyor X» unes transaminases elevades.
2. suposen que aquestes transaminases venen del fetge.
3. indaguen per veure si es tracta d'una hepatitis A o B i davant la negativa conclouen que és la «C».

Dic això perquè hem tingut varis casos diagnosticats d'HEPATITIS C amb transaminases elevades en els quals hem constatat el bon funcionament del fetge però el mal funcionament dels ronyons. Sense donar cap tractament pel fetge però si pels ronyons, hem constatat que les transaminases es normalitzen, la qual cosa ens porta a concloure:

1. que hi ha diagnòstics d'HEPATITIS C erronis, en el sentit que el fetge manca de patologia i,
2. que uns ronyons deficients poden fer pujar les transaminases, la qual cosa no es te en compte en l'actual pràctica mèdica.

En els pacients d'HEPATITIS C en els que constatem una deficiència hepàtica i renal amb transami-

nases elevades, aquestes no es solen normalitzar fins que els ronyons funcionen correctament, a vegades al cap de varis mesos.

Els metges hospitalaris diran a un pacient diagnosticat d'HEPATITIS C que te un 20% de possibilitats de desenvolupar una cirrosi i posteriorment un càncer de fetge. Però algun metge va més enllà. Un afirmà a un dels nostres pacients que desenvoluparia una cirrosi i un càncer. Aquest pacient ens confessà: «Si no fos perquè soc creient m'hagués suïcidat davant aquest veredict».

Nosaltres que tractem amb gent no només de l'Estat espanyol sinó d'Amèrica, Àfrica, Europa, tots ens diuen lo mateix: «M'han diagnosticat una HEPATITIS C i el metge em digué que podia degenerar en cirrosi i càncer. Em feren una biòpsia i em donaren «interferon». Que tots els metges del món recitin la cartilla uniformement davant un cas d'HEPATITIS C no és casualitat. Respon a una estratègia llançada des d'Estat Units per a vendre l'«interferon» i aviat un altre antivíric associat. Cada pacient que accepti el tractament ingressarà en les arquas dels «tan necessitats» Estat Units aproximadament un milió de pessetes a l'any.

Però si realment l'«interferon» curés!, fa més de 10 anys que s'està utilitzant i la seva eficàcia en l'HEPATITIS C està encara per demostrar. Com a mínim als cents de pacients que ens visiten no només no els ha ajudat sinó que molts pateixen els seus efectes secundaris. Tots ens preguntem: Com és possible que un producte tan car i inútil es mantingui en el mercat durant tant de temps?. La resposta és fàcil de trobar. Sabeu que els beneficis als tractaments de l'HEPATITIS C superen ja 20 cops als de la sida?.

De seguir així, dins d'uns anys mitja humanitat serà declarada seropositiva respecte al virus de l'HEPATITIS C. Ja no interessarà la SIDA com a font d'ingressos i per tant podrà anar desapareixent. Els febles estats manipulats per les multinacionals hauran de dedicar cada cop més fons a sanitar... fins que es produeixi un «crack» o es descobreixi el frau.

(A propòsit d'una hepatitis C).

Una pacient conta.

Abans de començar he de dir que com aquesta senyora no n'he trobat moltes. Te la carrera de Magisteri però no exerceix i ensenya piano. Presenta bon aspecte i aparentment hom no la consideraria malalta.

Els seus símptomes són els següents: cert cansament; a vegades cefalees passatgeres; molèsties en zona lumbar; dificultat en conciliar la son; formiguejos i taques en cames; dos dits de la ma comencen a deformar-se. En anys passats tingué cistitis de repetició i litiasi.

Se li ha detectat una hepatitis C

des de fa 15 anys. Però si fa 15 anys encara no s'havia descobert el virus C!, li vaig dir. Be -respongué ella- aleshores se l'anomenava no A no B.

Ara li diagnostiquen una hepatitis C crònica.

Li proposaren fer-se una biòpsia però ella s'hi negava, intuïnt que no l'anava a servir per a res. Davant els precés de la seva família hagué de cedir i sotmetre's a ella i ho va passar molt malament. Jurà que, en endavant, passés allò que passés, ja no se la faria més.

Després de la biòpsia li proposaren l'«interferon». Com a conseqüència de la primera injecció tingué una reacció brutal: tot el cos se li inflà i se li tornà roig, les mans se li agarrotaren, tenia dificultat en respirar i el cor li batejava tan fort que fins allitada el seu cos donava salts al ritme cardíac. Hagué de ser ingressada en urgències. Notificà lo succeït al seu metge, el qual en lloc de consolar-la i animar-la la va renyar i la responsabilitzà de lo succeït per estar mentalitzada que l'«interferon» li causaria malament. El seu metge l'advertí que el 20% dels casos es malignitza, que pot degenerar en cirrosi o en càncer però li respongué: «i per què vol vostè que em situï en el grup dels 20%?. Jo seré dels 80% i seguiré be!».

No poguent rebre l'«interferon» se li recomanà que estigués en el llit les 24 hores del dia, a la qual cosa també es va negar. «Com és possible que una dona tan activa com jo, amb quatre fills, i sense dolències aparents em quedi immobilitzada continuament?. Aleshores si que m'hagués entrat una depressió a força de pensar en el meu estat i hagués estat mil cops pitjor per a mi!».

Del meu reconeixement he deduït que el seu problema no li provenia del fetge (oh, sorpresa!) sinó dels ronyons. De fet, els símptomes actuals apunten més a una patologia renal que hepàtica: molèstia en zona lumbar, insomni, formiguejos i taques en cames i deformació de dits per una acumulació de toxines que els ronyons no han estat capaces d'expulsar!

El tractament que reb s'encamina a remeiar una deficiència renal important, probablement des de fa molts anys. Li calculo que els ronyons li funcionen al 50% en tant que el fetge al 80%.

Conclusió: hi ha persones que malgrat no tenir una informació especial, intueixen allò que els convé. Ella no era favorable ni a la biòpsia, ni l'«interferon», ni a considerar-se en els 20% de casos problemàtics. Ha adoptat una posició optimista que l'ha mantingut en bon estat relatiu. Ω

Pare César Fernández de la Pradilla

Payeras, la quinta columna

JOAN CABOT CALÇAHEU

Quan l'ocupació militar i política d'una nació s'allarga -com és el nostre cas-, brosten inevitablement els traïdors. Molts indígenes no saben resistir la temptació de passar-se a les files de l'ocupant, que té molt més a oferir que no les tristes institucions indígenes (llegiu *comunidades autóctonas*), buides de diners i de poder polític. Què té aquesta terra nostra que congria traïdors?, es demana en Biel Majoral a la seva cançó. Idò té que fa tres segles que ha de demanar permís per anar a pixar, i posar-se a les ordres de l'amo és la manera d'entrar en la repartidora de càrrecs i doblers. Per això és tan bo de fer comprar periodistes i «intel·lectuals». Dels indígenes que es posen al servei de l'ocupant per desactivar la resistència se'n diu, habitualment, quintacolumna, i, com tot, n'hi ha de castes diverses; un servidor hi sap veure els barroers, els beneïts i els subtils. Els més eficaços són aquests darrers, és clar.

Miquel Payeras, col·laborador del *Diari de Balears*, periodista intel·ligent i il·lustrat, és de la mena subtil (tipus *El País*). Payeras té una ploma versàtil i saborosa, i som molts els que pas-sam gust llegint les seves anàlisis, agudes, brillants, generalment correctes. Payeras s'ha guanyat, amb justícia, la fidelitat de molts lectors -jo entre ells. Emperò, després de tres o quatre cul·lerades de mel, en Payeras n'enflocava una de fel, amb desqualificacions i atacs viscerals contra el nacionalisme de resistència: és llavors quan es retrata.

El 13 de desembre, Payeras publicava un article al *DdB*, titulat «Un bon pacte PP-PSOE», farcit de despropòsits. En primer lloc, l'analista qualifica l'esquerra abertzale de nazi-estalinista. Payeras sempre amolla aquest estirabot quan escriu sobre Euskadi, com si el pagassin per fer-ho. Si no és així, no s'entén que una ploma tan perspicax com la seva substitueixi l'esforç de comprensió per l'insult destructiu i sistemàtic, com obeint a consignes dictades pel Ministeri de l'Interior. I és que el món d'EH no té res de nazi ni d'estalinista: senzillament és un món en guerra, amb tot el que

això comporta. En aquest cas, els exabruptes d'en Payeras no ens aproximen a la comprensió de les coses, sinó que ens n'allunyen. I això és ben estrany en una persona intel·ligent com ell.

En el mateix article, Payeras compara el pacte antiterrorista impulsat pel PP i el PSOE amb el pacte de Lizarra: aplaudeix el primer perquè és bo -diu- per a la pau, i dejecta el segon perquè és un pacte -diu- «clarament anti-no-nacionalista». Com si Lizarra fos una endemesa; com si PP i PSOE no fossin nacionalistes. Arribats aquí, tenc un dubte: no sé si en Payeras no entén absolutament res, o si li paguen per fer veure que no entén absolutament res. Tanta opacitat mental en una persona generalment lúcida em sembla sospitosa. Deu ser, en Payeras, un dels cent periodistes espanyols a sou de Jaime Mayor Oreja?

És esgotador haver d'insistir les evidències, però ens hi forcen. Primera evidència. El pacte de Lizarra no és nacionalista: és una proposta de pau democràtica, oberta i sense exclusions de cap mena, a la qual el batle socialista de Donostia, Odón Elorza, i la majoria dels socialistes guipuscoans volien donar suport -l'aparell del partit els ho va prohibir. Lizarra és un camí de pau integrador de totes les sensibilitats, amb la sola condició que siguin democràtiques i s'expressin en pau. PP i PSOE són al·lèrgics a Lizarra perquè no són prou civilitzats per consentir que Euskadi accedeixi democràticament a la independència; volen tenir fermat el País Basc, encara que sigui a costa d'acaramullar morts i conculcar drets reconeguts internacionalment.

Segona evidència. El pacte PP-PSOE no és bo per a la democràcia ni per a la pau perquè ni ofereix més democràcia ni dona cap possibilitat a la pau. No importa ser molt intel·ligent per entendre-ho: només cal una mica de seny i de decència, i sobretot un criteri independent, una intel·ligència que no estigui en venda. Però fa tot l'efecte que algú ha comprat la cervellera d'en Payeras. Per quin preu? Ω

PETITS ANUNCIS

BORSA
IMMOBILIÀRIA

Llog per dies apartament a Palmanova. És ideal per trobades amoroses. Tel. 469441.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urb. Galatzó. Tel. 671419.

Cerc cases per llogar tot l'any, amb piscina. Tlf. 971 867284.

SERVEIS
PROFESSIONALS

S'ofereix jardiner amb coneixements de cuina. Demanau per en Lluís. Tel. 604790.

Cerc feina per guardar nins petits a ca seva a ca meva per les zones de Sineu i Maria. Tel. 525380.

Cerc feina per guardar nins a Can Picafort o Inca. Carrer Nou, 5, Maria de la Salut.

S'ofereix pintor empaperador, econòmic, seriós, ràpid i net. desplaçament per tot Mallorca. Tel. 203239

Pneumàtics Son Ferriol. Equilibrat de rodes, carvi de rodes i pegats, alineament de direccions assistida per ordinador. Avda. del Cid, 73. Tel. 427553. Son Ferriol.

Si teniu qualche vidre trencat, crida al 473819 i el vos posarem tot d'una.

Cerc feina per fer a ca meva. Tipus ceràmica, sabates o similar. Tel. 297067.

Cerc feina de representant d'arts gràfiques o comercial de publicitat. Tel. 297667.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines, coixins, etc. Tel. 771005.

Es passen treballs a màqui-

Si voleu vendre terrenes, solars o cases a Mallorca, vos oferim assessorament complet.
Tel. 971 265 005

na i per ordinador. Netedat i rapidesa. Tel. 771005.

Gabinet de Psicologia. Neurosis, trastorns de caràcter, psicoteràpia infantil, depressió. Tel. 427193.

Cerc feina per guardar nins a la comarca de Cala d'Or. Tlf. 842156.

S'ofereix mariner amb experiència per a tenir cura i netejar vaixells. Lluís 971 604 790 - 609 723 707.

Representants musicals que es posin en contacte amb "Marejol" per contractar actuacions a les Illes. Som un grup capdavanter al Principat. Tel. 933 593 632.

Necessit dona a hores per fer net. Hi ha molta de feina. Tel. 971 867 286

Tenc una empresa de manteniment de jardins i de piscines a la zona nord de Mallorca. Tel. 971 864 532 - 696 278 393.

Hola, som na Mònica, una al.lota feinerade 21 anys. Cerc feina de dependent o qualque hotel rural per Inca i voltants. Se parlar anglès i un poc d'alemany. Tel. 606 378 757.

PERSONALS

Atenció, catalans i catalanes independentistes. Vull cartejar-me amb tots vosaltres. Estic boja pel bon rock català: Sau, Els Pets, Lax'n'busto. No us talleu i escriviu a Marta. Indústria, 114-08030 Malgrat de Mar.

Als Països Catalans es fa molt bona música! M'agrada, però, en especial la que surt de

Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes, si somnieu en una nació lliure plena de música catalana i de vibracions nostres, escriviu-me: Francesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Ens agradaria cartejar-nos amb al.lots i al.lotes que com nosaltres estiguin penjats/penjades per Lax'n'busto i que defensin la nostra llengua. Raquel Llagostera Costa. Gardènia, 4-08880 Cubelles.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides, etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Apartat 1.792 Ciutat.

Pensionista de 78 anys, 1'80 d'altària, català. Vull conèixer senyora pensionista entre el 50 i 70 anys, per no estar tot sol. Tenc bona pensió i pis amb 5 habitacions i dos banys. Cerca'm al 462536. Ferran.

Hola! Som una al.lota felanitxera. Som molt independentista, iestic boja pels Sau, pels Ocults i pels Pets. Segur que si m'escriviu feim una gran amistat. Som molt divertida. Adéu. M. Glòria. Carrer d'en Magallanes, 29- 07670 Porto-colom.

Vull intercanviar revistes, còmics, fanzines i adhesius amb tots aquells joves que estiguin orgullosos de tenir sang catalana o basca a les seves venes. Pau Arranz- C/ 2 Volta 31- 07209 Son Mesquida-Mallorca.

Cerc femella maca, romàntica i amb les ungles llargues. Escriviu a: Oscar carrer Blanquerna, 58 - 07010 Palma.

Jove de 29 anys, fadrí, amb estudis universitaris, agra-dós i simpàtic, desitjaria conèixer al.lota formal de 20 a 27 anys. M'agrada el ball de saló i som bastant actiu. Anima't i escriviu-me a l'apartat 690 de Ciutat.

Hola, Em dic Raquel i tenc 14 anys. Tenc ganes d'escrivir-me amb gent de 14 a 16 anys. Si vols escriure'm... Raquel González-C/ Ansel Calvé, 13, 1er 3er-08950 Esplugues de Llobregat (Barcelona).

Som un alemany de 38 anys, cerc amigues i amics per a sortides i més. També vull estudiar la llengua mallorquina. Escriviu-me a la Bústia Postal 97 - 07080 Ciutat.

Sóc un noi de 31 anys. Solter. No minusvàlid. Voldria mantenir correspondència amb noia minusvàlida que tenguí bon caràcter, culte, es senti sola. Escriviu a la Bústia Postal 163 - 08400 Granollers (Vallès Oriental).

Cerc al.lota sense fills de 22 a 28 anys. Signe Lleó o Sagitari, que sia capaç d'estimar sense traïció. Telefona'm al 512018 dies feiners a partir de les 23 hores.

Atenció: administrativa cerca amigues i amics per a sortides, excursions, i al'estiu anar a la platja. Bústia Postal 1400-07080 Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 27 anys, cerca dona independent i intel.ligent que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al principat, a canvi d'ajuda econòmica. Manel 907843901-973603214.

Hola, al.lotes, noies, ragazzas. Som dos joves de 24 anys, morens i atractius que desitjan conèixer al.lotes enroldades i catalanoparlants, si és possible, per a fer acampades, organitzar festes, sortir e marxa i passar-ho bé durant l'estiu. Som genials. Anima't que ets jove. Escriviu a C/ Joan Alcover, 1 Algaida (Mallorca) C.P. 07210.

Hola, soc un noi de 16 anys i estic interessat en cartejar-me amb gent que també defensi l'alliberament nacional dels països Catalans. M'agraden "Els Pets" "Brams" i "Jo t'ho diré". Enric Blanc. C/ Montcada, 1 - 08291 Ripolllet.

Naturalesa, la mar, la muntanya, una pel.lícula, un cafè... si ests dona, atractiva i divertida, t'he de conèixer urgentment. Bústia postal 1174 - 07080 Ciutat de Mallorca.

COMUNICATS

Si vols rebre la revista L'LLA gratis, la pots demanar a Edicions Bromera, Polígon Industrial, 46600 Alzira. Tel. 96-2402254

Per a tots aquells i aquelles que vulguin lluitar contra l'invasor, contra els traïdors, contra l'explotació obrera, i per una terra lliure i catalana, els Maulets tenim obert l'apartat de correus 349 C.P. 43480 de Salou (Tarragona), per a qualsevol informació o col.laboració contra l'ocupant.

Si voleu rebre llibres en català gratuïts sobre diferents temes d'actualitat, socials o teològics, sols us cal escriure a *Cristianisme i Justícia*, carrer Roger de Llúria, 13, Barcelona 08010, o telefonau al (93) 3172338.

Professora titulada fa classes de solfeig, piano i harmonia. Individuals i en grup. Tel. 756114. Magdalena.

Universitària fa classes de repàs d'EGB i català a la zona de Pere Garau de Ciutat. Tel. 243383.

Si voleu intercanviar adhesius, revistes, informació, etc, sobre el tema d'alliberament nacional, escriviu a l'Associació «Xavier Romeu». Apartat de correus, 36. 43480 La Pineda. Tarragona.

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres, gratuïtament, a tot aquell que els els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Podeu escriure a l'Apartat 15.071 de Barce-lona-08080.

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana (JERC), i rebre els nostres butlletins, escriviu ara mateix a: JERC-Illes. Santiago Russinyol 1, àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Estam interessats en un intercanvi cultural amb persones i institucions dels Països Catalans que desitgin informar-nos sobre el passat i el present del dits països i estiguin interessats en qüestions vinculades a l'Argentina. Escriviu-nos a: Baigorria 1337 .200 Rosario Argentina.

Acció Cultural del País Valencià i el Bloc Jaume I ja és a Internet. Si voleu intercanviar propostes d'acció i lluita, o informar d'activitats, etc., podeu connectar: ACPV @vlc.servicom-es

Vos recomanem boicotejar les ONG's espanyoles AGNUR España, Médicos del Mundo i Unicef amb els bancs espa-nyols Central Hispano i Banco de Santander que els donen suport.

Subscripcions gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. "El Llaüt de Xàbia" - Apartat 53- Xàbia 03730 Patrocinat pel Magnífic Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalus. Podeu adreçar-vos a: LLENGUA (Ensenyansa a Dittansia de la Yenwa Andalusia) P. Pedro Romana, 1-4-2-14007 Còrdova.

Si quies recibir el Puxa Asturias en to casa, y de baldre, sólo tienes qu'enviar la dirección a: Endecha Astur-Puxa. Cai Llangreu, 10, 2^a-Xixon 33206-Asturies.

La meua col.lecció té 20.000 adhesius polítics. Faig exposicions. Crec persones que hem facin arribar enganxines de l'Esquerra Revolucionària. Paniello-Apartat 139 - 22400 Monsó-Osca.

"El Full" és una publicació interna de l'Associació Roca i Ferreres. Si voleu rebre'l gratuïtament comuniquen-us el vostre nom i adreça: Apartat de correus 9247, 08080 Barcelona.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet: <http://www.estel-net.com/lluïta>.

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C. S. C * 93 4541188.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Apt. de Correus 1.022. 12995 Castelló. Tlf. (964) 207607.

Els Castellans de Mallorca, necessitam gent!! Si t'agrada passar-ho bé. Si vols tenir nous amics sans i saludables. Si t'agrada fer pinya amb un projecte nou: Feste Casteller!! Vine a veure'ns!! Assagem els disabtes a l'Escola d'Adults son Canals. Carrer son Canals, 10. Telèfon 452414, Isidre.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI.....
Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i envieu-lo a:
L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Si voleu una Mallorca lliure i independent d'Espanya, veniu al
LOBBY PER LA INDEPENDÈNCIA
Apt. de Correus 531

PETITS ANUNCIS

Pintors, escultors, fotògrafs, etc., interessats en exposar les seves obres, així com gent interessada en comprar o simplement en visitar l'exposició del moment, podeu passar pel Café es Museu. Carrer Guillem Timoner, 10-Felanitx.

Grup folclòric sense gaire pretensions cerca sonadors i sonadores, cantaires i gent engrescada per seguir fent coses. Actuem alguna vegada, no guanyam gaire, però ens ho passam d'allò més bé. Ens reunim els dimecres a les 20'30 al Rafal Vell (Antiga escola). Som gent acollidora. Trucau al 971 505374

Els nacionalistes interessats per un sistema d'intercanvi cultural i turisme alternatiu per a nacions sense estat, podeu informar-vos a: Turisme Alternatiu: Bústia Postal 1.171 Castelló 12005. Estracta d'un sistema de llarga trajectòria provada arreu del món, molt adaptable i econòmic.

Les persones interessades en les activitats de les Associacions i clubs UNESCO poden adreçar-se a la Federació Catalana de la Unesco: Mallorca, 207-08036 Barcelona. Tlf. 932534367.

Necessitam persones amb idees i ganes de tirar endavant la nostra llengua i la nostra cultura. Associació la Brúxola. Tlf. 93 4353323.

Coleccionau Fanzines? Voleu saber que fan els/les independentistes del Tarragonès? Subscriviu-vos al Butlletí del Col·lectiu independentista "El Timbaler de Bruc". Per 600 peles el rebreu cada dos mesos durant un any. Bústia Postal, 7- 43893 Altafulla.

Si us interessen les llengües minoritzades de més a prop, adreçeuvos a: **Llengües Vives**. Bústia Postal 5224/08008 Barcelona.

Si vol rebre l'*Euskararen Berripapera* (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hizkuntza Politikarako. Welling-

tongo Dukea, 2-01020 Vitoria-Gasteiz (Araba).

Coleccionista d'adhesius compra, canvia, recolleix material d'esquerra revolucionaria o independentista. Coleccionisme I.S.G. Bústia Postal, 135-48980 Santurzi-Biskaia.

Col·laboreu! Ajudeu-nos! Per un projecte de documentació d'indrets de les Illes i dels Països Catalans necessitem targetes postals (noves o utilitzades de "Escudo de Oro" Biblioteca Catalana de Krefeld - Box 1665 D-47716 Krefeld Alemanya. Tel. 07-49215126635.

Classes particulars. Totes les assignatures i tots els nivells. Petits grups. Professors/es titulats. Preus econòmics. Telf. 971467931. Ciutat de Mallorca.

Classes particulars d'hebreu, grec i llatí a tots els nivells. Jordi 971242795

Piano Blues, Jazz, Rock.

Classes particulars. Harmonia moderna. 971242795 Nanel.

A tots els valencians que vulguen contribuir a la construcció nacional del País Valencià. L'associació cívica Tirant lo Blanc us espera. Som els nacionalistes valencians. 963879408.

Sóc professor d'una DIWAN (escola bretona) i escric i llig català. Envieu-me Informació sobre els Països Catalans, especialment de tema d'ensenyament: Gràcies. Joel Donnart-44, Hent Finaoudour, Penc'hoad-F-22860 Plourivou Breizh/Bretanya - Estat francès.

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/coldwater/252>.

Acaben d'editar-se els Evangelis segons sant Mateu, sant MARC I SANT LLUC, en versió interconfessional, en llengua catalana, en casettes i CD. El seu preu per

joc és de 3.000 ptes. Posteriorment s'editarà l'evangelí segons sant Joan. També hi ha editat tot el Nou Testament en Braille en llengua catalana, i edició interconfessional. Són 22 volums, i es poden demanar a Mn. Joan Magí, Parròquia de sant Pere i sant Pau, 43007 Tarragona.

Ha nascut Correfoc!!! Una revista de literatura i Història catalanes. 64 planes 250 ptes. Col·labora-hi o fes-te'n subscriptor. Tlf. 971 200 810. Lluís.

A Ciutat estam creant el primer equip de rugbi català de Mallorca. Els Almogàvers. Interessants cridar al 971 200 810. Lluís.

BORSA DEL MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, véngui i en parlarem. Agència oficial Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

VENDES

Venc piano marca TLEYEL, un quart de coa, en bones condicions. Mig milió de pessetes. Tlf. 939 373 151.

Venc figures d'escaiola noves per decorar o policromar: àngels, betlems, fruites, flors... per lots o a la menuda. Trucau capvespres i vespres al 971 29 44 44.

Videoconsoles, jocs, còmics a preus realment assequibles: Infomanga, carrer de sant Geroni, 2 Tel 636 720 814 Manacor.

Compraria videojocs, videoconsoles cotxes. Telefonau al 636 720 814. Sant Geroni, 2 local 3-07500 Manacor.

Venc mobles usats en bon estat. Tel. 971 867 286.

Infomanga li ofereix: lloguer de videojocs, canvi i compres de Pel·lícules, informàtica etc. Sant Geroni, 2. 636 720 814 Manacor.

L'ESTEL. SUBSCRIVIU-VOS-HI, ANUNCIAU-VOS-HI

El passat dissabte un grup de joves independentistes vàrem ser agredits brutalment a la porta del Tio Canya (c/ Regomir) per un grup de set o vuit skins

València.- L'agressió es va produir sense que abans hi hagués hagut cap provocació per part del grup feixista, i sense que es produís cap intercanvi de paraules que ens permetés comprendre el per què de tot plegat.

De cop i volta un skin va colpejar un dels nostres companys, i sense que tinguéssim temps de reaccionar els altres membres del grup també vàrem ser agredits per altres skins. Tot va anar tant de pressa que abans de saber què pas-

sava ja ens havien pegat, i tot això davant de la mirada impassiva d'un bon grup de joves que, com nosaltres, sortien del Tio Canya.

Els skins en qüestió eren autèntics professionals de la violència, no penseu que aquesta afirmació és exagerada o gratuïta. A tall d'exemple us diré que un de nosaltres va rebre dos puntades de peu al cap sense haver estat tirat a terra prèviament, és a dir va rebre dos duríssims cops de peu al cap, propis d'experts en

arts marcial, que li van provocar un trau a la cella i un altre al costat de l'orella, que es van sallar amb dotze punts de sutura. A més va haver de requerir un scanner al cap, per prevenir una possible fractura de crani i té un ull afectat per l'impacte d'una bota amb puntera metàl·lica.

La pallissa va acabar amb quatre contusionats i un jove hospitalitzat, evidentment tots els ferits pertanyíem al grup agredit.

És molt més que preocupant

veure com els joves independentistes som agredits per grups nazis amb total impunitat, però encara és més preocupant veure com alguns joves que suposadament són dels nostres s'inhibeixen

davant d'aquestes agressions per evitar problemes.

Cap agressió sense resposta. Ni un pas enrera.

«No ploris per un país que lluita, lluita per un país que plora» Ω

La Unió Europea alerta sobre el deteriorament creixent de les condicions de treball

14/12/2000

Les condicions laborals dels treballadors europeus empitjoren de manera alarmant des de fa deu anys, al contrari del que es podria pensar, segons les dades revelades avui a Brussel·les per la Fundació Europea per la Millora de les Condicions de vida i de Treball.

El director d'aquesta organització de caràcter consultiu amb base a Dublín, Raymond-Pierre Bodin, ha assenyalat que els ciutadans dels quinze Estats membres tenen cada vegada més problemes de salut lli-

gats a la seva ocupació i s'intensifica la feina independentment de la reducció del nombre d'hores laborals i la flexibilització del treball.

Els primers resultats de la tercera investigació sobre això apunten que un treballador de cada tres es queixa de mals d'esquena a causa de la feina, gairebé la meitat diu que treballa en posicions doloroses i més de la meitat de la mà d'obra és sotmesa a sorolls massa elevats.

Tot plegat «són senyals d'alarma que mostren clarament la necessitat d'un debat sobre la qua-

litat del treball a Europa», ha afirmat. L'estudi, realitzat a través d'entrevistes amb treballadors entre 1991 i 1995, demostra que les condicions de treball a Europa «no milloren i fins i tot empitjoren en certs sectors».

«Tenim tendència a creure que les condicions de treball milloren automàticament: això és lamentablement fals. Però és veritat que el fort nivell d'atur a Europa ha amagat durant molt temps altres qüestions com la qualitat de les condicions de treball», ha assenyalat Bodin. Ω

EL CALVARI DELS GRUPS MINORITARIS

INDONÈSIA

Continua el clima de Guerra Civil

Allà on els cristians sols formen una petita minoria, han de sobreviure amb l'ai al cor, és el cas de Java, Sumatra i al sud de Sulauesi. Hi han de suportar impàvids tota mena d'insults, calúmnies i menyspreus -tal com les nacions minoritzades de part d'estats psicòpates com l'espanyol-, no sols per llurs creences ans per les terribles represàlies de la majoria musulmana. Les minories ètniques, religioses, lingüístiques, etc.- són pertot molt vulnerables, víctimes de sàdics polítics i d'integristes que tenen la majoria aborregada i fanatitzada, la policia, la premsa i l'Exèrcit darrere.

Moluques

La guerra de religions començà a les illes Moluques en 1999, el dia després de la fi del Ramadà. Roy Pontoh, un adolescent de 15 anys d'Amboine, quan tornava a casa amb els seus companys després d'un recés bíblic de cap de setmana, fou aturat per una colla de fanàtics (tal com en Guillem Agulló per una banda de naziespanyols de Marxalenes anomenada «IV Reich», armada amb navalles), armats amb punyals malais. Els integristes l'agafaren, el dugueren a part i li demanaren quina era la seva religió. «Sóc un soldat del Crist», respongué desacomplexadament. Li feren un tall al braç esquerre, després li tallaren el braç dret. Finalment l'esventraren amb els punyals (tal com els espanyols feren a en Guillem Agulló) i el jove morí dessagnat.

Després d'ell, milers d'altres persones han perdut llurs vides en aquest conflicte. Empaitats i aterrits, molts cristians han adoptat les mateixes maneres brutals dels musulmans d'Amboine (tal com també han fet alguns bascs i catalans contra colonitzadors

espanyols). No pas totes les víctimes són màrtirs, ni molt menys, però en Roy ho és. La família d'en Roy s'han refugiat a Vogelkop (Irian Jaya). Podeu escriure'ls lletres o postals d'encoratjament en anglès a l'adreça de llur església:

Mr. Pontoh
c/o GKPB Pos PI Fak-Fak
JI. Nuri 35 Wagon-Fak-Fak
Irian Jaya
Indonèsia.

La «Jihad» («guerra santa») continua a les Moluques i els integristes de la capital i del sud de Sulauesi s'hi desplacen a milers amb el fi d'atacar cristians.

Java

Un miler de musulmans amb cintes blanques al cap (símbol de la «guerra santa»), destrossaren un institut bíblic a la capital Jakarta. Per Internet foren difoses fotos dels assassinats per decapitació. A 15 km. hi ha l'Institut Bíblic de SETIA.

En Rumahlewang, de Jakarta, escriu: «En una aldea de Java Occidental hi ha una església amb gent de la tribu sunda, a uns 100 km. de Jakarta, quatre musulmans l'atacaren i destrossaren i, sorprenentment, els 4 patiren de paràlisi uns dies més tard, 3 d'ells moriren. De nit algú vingué a un dels autors i li demanà si volia ser guarit. Ell respongué: «I és clar que sí! Si us plau, perdoneu-me!». Vaig ser jo qui destrossà l'església dels cristians». Llavors l'home li féu: «Dóna'm la teva mà». Amb gran esforç, li la donà i, en encaixar-li-la, sentí una sacsada i fou guarit de sobte.

«Portes Obertes» ha programat ja aplecs bíblics per a preparar-hi els cristians davant les persecucions dels fanàtics integristes, a Surabaia (Java Oriental), l'indret on, fa 4 anys, començaren els primers atacs contra esglésies.

A Sumatra Occidental

Altrament, Devi és una escolar musulmana convertida al cristianisme. Els integristes

de Padang (Sumatra Occidental) pretenen que fou «forçada a convertir-se» pels cristians. Així que Salmon Ongirwalu i els pastors Yanuardi Koto i Robert Marthinus foren empresonats a Padang, damnats a 8,7 i 6 anys respectivament. Els periòdics, majoritàriament islamistes (com els d'ací, majoritàriament espanyolistes), continuen escampant calúmnies contra els cristians (a ca nostra contra els «nacionalistes»). Segons aquestes verinoses campanyes, 70 estudiants de la gran Universitat estatal haurien estat forçats a convertir-se. La cosa és inversemblant, ja que els cristians (ni els nacionalistes, ni els catalans a ca nostra) hi manquen de cap poder coercitiu per a forçar a ningú, en un país d'ampla majoria musulmana i sinistra intolerància. Però aquestes insidioses campanyes serveixen per a galvanitzar, junyir i excitar la població musulmana (o espanyola) contra un boc expiatori prou indefens (a Indonèsia les minories nacional-religioses, a ca nostra Catalunya i els «nacionalistes»).

El nou president indonesi Wahid, el qual té el suport dels cristians, visità Padang l'onze de gener i, davant les amenaces de cremar les esglésies de l'àrea, digué que, tal com les mesquides no han menester de cap permís de construcció, tampoc les esglésies no n'havien de necessitar i que calia tractar els cristians «de manera equitativa».

Progrons i dir la veritat

Gràcies als grans esforços del president Wahid per la reconciliació, els abusos i les injustícies ja no són tema tabú a Indonèsia. Per contra, a ca nostra, encara ho són les tortures policials, els atacs contra la nostra llengua, etc., a causa de l'enorme i sibil·lina pressió mediàtica de l'integrisme espanyol. Tots sabem que els abusos i injustícies i les malèfiques campanyes racistes contra catalans, «nacionalistas», etc. -no tant la violència

física- no tenen una contundent denúncia, tret del que diu Arzalluz i poc més.

FILIPINES-SUD

Pastor assassinat i ajut a la tribu Samal

El gener del 96, a l'illa de Jolo, el jove pastor Severino (Junie) Bagtasos fou assassinat dins la seva església per un integrista musulmà. Al sud de les Filipines els cristians es troben en franca minoria davant una majoria musulmana, entre la qual fonamentalistes vinguts de Pakistan enzen els musulmans a l'odi contra els cristians. Després d'aquest crim, l'església hi hagué de plegar i no hi queda més que una església protestant oberta.

Les Samals són una tribu musulmana que viu a les costes del mar de Sulu, al sud de les Filipines, en fan uns 700.000, dels quals alguns milers són cristians. Aquesta tribu es troba avall de tota l'escala social. Hom diu a Filipines aquest proverbi: «Cada tribu guaita des de dalt una altra tribu, però els Samals sols miren des de dalt els peixos». Com que viuen damunt de la mar, els anomenen «gitans de la mar».

Joy Dimerin era la promesa d'en Severino, té 24 anys i estudia al col·legi bíblic de Zamboanga. La mort del seu nuvi fou un cop terrible però ella sap que cal perdonar l'assassí. Ara fa de coordinadora del treball d'alfabetització dels Samals, a fi de promocionar-los socialment i obrir portes a l'Evangeli. Hi ha 7 classes de 12-15 alumnes (nins i adults ensembles). Els cursos duren de 3 a 5 mesos i són impartits per laics. A fi de defugir qualsevol provocació hom no discuteix mai de l'Evangeli durant les lliçons. No sols hi ensenyen de lletra sinó també higiene, i matemàtiques i costura elementals. Aquesta gent són els més pobres de Filipines i el govern no fa res per ells. No tenen ni tan sols futur, però

aquests cursos els faciliten una oportunitat.

Les autoritats, tanmateix, faciliten un guardià a estrangers per a protegir-los d'un grup integrista musulmà especialitzat a raptar estrangers.

Els cristians de l'àrea duen sovint una vida solitària i són constantment amenaçats pels musulmans integristes, tal com els catalans som calumniats i insultats pels Ansons espanyols. Llurs esglésies no es distingeixen de les altres cabanes del voltant, i no gosen rebre estrangers per por de ser acusats de rebre «l'or americà».

Dues voltes l'any, Portes Obertes organitza un aplec de comunió a Zamboanga. La darrera vegada, vora 200 Samals adults de tota la regió (més els fills) vingueren, de vegades trigaren hores per arribar-hi i hagueren d'estalviar per a pagar-ne les despeses. Per a aquests cristians una Diada així és de gran encoratjament per a carregar les piles, car veuen que no són els únics Samals que segueixen Jesús (si llur esglésiola té 20 fidels, ço ja és a muntó). Hi canten amb vigor en llur pròpia llengua i resplendeixen d'alegria.

INDIA

India-Nord: Pobresa amb esperança

N'Usman, d'Agra, de vora 80 anys, ha reorganitzat el treball evangèlic a les aldees de la seva àrea, on ara 6 pastors abasten 10 esglésies. El camp fretura d'electricitat o de canonades d'aigua, en comptes de tractors fan servir animals i sínies. Hi ha un creixent interès per l'Evangeli.

Delhi

«Et matarem a tu i ta família. No et fem nosa, però t'anihilarem!». Tot i aquesta amenaça d'assassinat per part del Comitè Islàmic per la Protecció de la Religió Musulmana, Asad Masih se n'ha sortit bé per ara. Ω

SIT'HA AGRADAT AQUESTA REVISTA NO ET TALLIS I TELEFONA AL
971 265 005
I LA T'ENVIAREM CADA QUINZE DIES

Restaurant-Bar ES RECÓ

Menú 900 ptes.
C/ Gaspar Perelló
SYP
Tel. 971 510 991
Alaró - Mallorca

Crítica a la indiferència pura

En la Catalunya que no volem, a la misèria de viure a les fosques i atemorits, com els encadenats de la caverna d'en Plató, que tan sols coneixien un món d'ombres reflectides a la paret i per tant tenien una percepció falsa de la realitat; hem d'afegir la indecència dels que en nom del nacionalisme col·laboren en perpetuar una Catalunya de peatge, cega, ponedora i totalment submissa a interessos aliens.

Al l'extrem més conservador dels interessos espanyols a Catalunya, ens trobem als exfranquistes del PP, nostàlgics d'aquell règim dictatorial que no han tingut cap vergonya d'afegir-se al seu anagrama la "C" de Catalunya que als demés ens neguen en les nostres matrícules.

Al centre i ocupant una relativa majoria, els col·laboracionistes moderats, representants i defensors dels interessos del capital català a Espanya, que no pas de la classe treballadora, com som la immensa majoria, malbaratant segles d'història i simbologia en un festival de paròdia i gests sense credibilitat ni convicció, en desesperat intent per mantenir uns anys més (qui dia passa... any empeny) els pactes amb el PP-C, (Prietas las Filas), callant, atorgant i col·laborant en el repartiment de "Soma".

Si vostès no volen recuperar les llibertats que va perdre Catalunya, perquè no volen o perquè no saben o perquè tenen por, siguin honests per una vegada i deixin d'aparentar que si que volen, i deixin també, d'una vegada, d'inventar i reinventar adjectius i arguments per interpretar i reinterpretar quina mena de catalanisme és el que defensen vostès.

Catalunya porta massa història a la seva esquena i prou clara com perquè ningú vingui ara a explicar-nos com l'hem de llegir i com l'hem d'interpretar, perquè aquesta s'acomodi als seus perversos interessos actuals.

A aquells que des de fa 20 anys que és proclamen hereus del "Catalanisme Polític" i a aquells que se'ls escolten i s'ho creuen, convé recordar-los una mica d'història.

Al Març de 1892, 178 anys després de la pèrdua de la Independència de Catalunya, farts de tanta explotació i menyspreu, és reuniren en assemblea a Manresa, una quantitat important de catalans per constituir "La UNIÓN CATALANISTA".

Aquesta assemblea, dirigida per persones poc sospitoses d'esquerrans com Lluís Domènec i Montaner, Josep Soler i

Palet o Enric Prat de la Riba, va decidir aprovar unes: "BASES PER LA CONSTITUCIÓ REGIONAL CATALANA"; per poc temps perquè a la següent assemblea, aquesta ja de la UNIÓN CATALANISTA, feta a Balaguer a l'any 1894, ja no apareixia el terme "regional" i ja és parlava obertament de "nació" i "nacionalisme".

Aquestes Bases d'ara fa 108 anys, disposava entre d'altres coses que:

- El català fos l'única llengua oficial a Catalunya.
- Que tots els qui exercissin càrrecs públics fossin catalans de naixença o per naturalització.
- Que el poder legislatiu residís en unes corts catalanes elegides per vot corporatiu.

- El restabliment de l'antiga Audiència de Catalunya com a poder judicial.
- Ordre públic i seguretat interior a càrrec dels mossos d'esquadra
- L'ensenyament hauria d'ésser organitzat per cada regió.
- A l'exercit espanyol només s'hi aniria de forma voluntària o a canvi d'una compensació en diners.-
- Moneda pròpia.....

I coses similars.

Val a dir que també aleshores, ni havien detractors per l'esquerra, com el Centre Català, amb l'Almirall i en Frederic Soler al capdavant.

L'Armírrall, tot i ser de família burgesa i amb el títol de baró de Papiol, 10 anys abans com a republicà que era, ja havia cri-

ticat durament: "La participació de catalans en partits polítics sotmesos a la disciplina de Madrid".

Doncs be, el Centre Català, no va participar a les Bases de Manresa per considerar-les massa reaccionàries.

Ara tornarem a la crua realitat del segle XXI.

Algú pot imaginar-se a CiU encapçalant i defensant la reivindicació de les mateixes propostes que figuren a les Bases de Manresa i que de fet son el punt de partida del "Catalanisme Polític" del que és diuen hereus?.

Lluitar pel mateix o per més que ho van fer els avantpassats, si és motiu per proclamar-se hereu d'aquell nacionalisme.

Fer-ho per menys, o per res, invocant termes genèrics de confusa interpretació, no és

motiu suficient per proclamar-se hereu, és mes aviat una vil usurpació i un condemnable acte de traïció a la pàtria.

El gran Dant, 40 anys abans que el primer president de la Generalitat prengués possessió del seu càrrec a Catalunya, ja ubicava en el novè cercle de l'infern, com a màxima categoria de pecadors, als traïdors a la pàtria.

I en el vestíbul d'aquell infern, és a dir, a l'altre extrem, just a sota del lema de "Abandonem tota esperança", ubicava als castigats per: "indiferents que passaren per la vida sense fer res en el món". Ω

Medir Alfonso i Rios

Piscines,65

08184Palau-solità i Plegamans

Vallés occidental

E-mail palau@esquerra.org

DITES POPULARS DE CAP D'ANY

1. A mal any, manta nova.
2. A mala anyada, dona-li passada.
3. A pagès endarrerit, cap anyada li és bona.
4. Allà on cantes gallines i llauren vaques, mal any assegurat.
5. Amb bona casa i bon foc, tot l'any agost.
6. Amb el nou any, un nou afany.
7. Any acabat, porc engreixat.
8. Any comencem, la fi vegem.
9. Any d'ovelles, any d'abelles.
10. Any de bé sia el començat aquest dia.
11. Any de bolets, any d'ovelles esguerrades.
12. Any de bolets, any de castanyes.
13. Any de bona collita, que no plogui.
14. Any de figa flors, any de plors.
15. Any de fred, mal pels pobres.
16. Any de fred tardà, la vinya poc raïm farà.
17. Any de gelades, any de pelades.
18. Any de guerres, any de fam.
19. Any de mal temps, fins i tot les abelles posen dents.
20. Any de mal temps, fins les velles posen dents.
21. Any de malalts, bon any pels metges.
22. Any de molta aigua, el pagès no menja i treballa.
23. Any de neu, any de Déu.
24. Any de neu, oli per tot arreu.
25. Any de Ponent, any dolent,
26. Any de set nevades, blat per les teulades.
27. Any de sol, any d'alegria.
28. Any de sol, any de goig.
29. Any de traspàs, no te'n fuis pas.
30. Any dolent, estret i llarg.
31. Any gelat, any de blat.
32. Any nou, vida nova.
33. Any plovedor, molta tendror.
34. Any plujós, pagès joïós.
35. Any plujós, pagès ociós.
36. Any polsós, any abundós.
37. Any que comença amb gelada, bon gra i bona vinada.
38. Any sec, any fred.
39. Anys, danys i desenganys, tornen els homes estranys.
40. Bon any, bon guany.
41. Calendari nou, que dona aigua quan plou.
42. Cap d'Any en dimarts porta mals de caps.
43. Cap d'Any en divendres porta mal de ventre.
44. Cap d'Any serè, tot l'any va bé.
45. Casament en dimecres, al cap de l'any, tres.
46. Ceba de cap d'any, bon averany.
47. Com més anys, més desenganys.
48. Dia que passa, anys empeny.
49. El calendari nou treu el vell de casa.
50. El foc de Cap d'Any, no fa dany.
51. El mal any, ve nedant.
52. El que no passa en un any, passa en un instant.
53. El qui dies passa anys empeny.
54. El qui no visita el camp per Cap d'Any, té mal any.
55. Els anys fugen com el fum.
56. Els anys senassos, tot va a cabassos.
57. L'any bo per la mar, dolent per la terra.
58. L'any de la fam.
59. L'any de la Maria Castanya.
60. L'any de la picor.
61. L'any de vents, fins les velles posen dents.
62. L'any dolent, de dia pluja i de nit vent.
63. L'any dolent els dies són més llargs.
64. L'any fred, pateix el pobret.
65. L'any parell omple el cistell.
66. L'any tardà ni la meitat no sol donar.
67. Mal any no fa la pedregada, sinó la secada.
68. Mala anyada, guanys pels forners.
69. Menjar raïms per Cap d'Any porta diners per tot l'any.
70. Ninou, ninou, la cua del bou.
71. Passa més en un dia que un any.
72. Per Any Nou el dia s'estira un sou.
73. Per Ninou s'allarga el dia, però no el sou.
74. Per Ninou, tracte nou i paga el sou.
75. Per Ninou un pas de bou.
76. Plugues amb gelades fan bones anyades.
77. Primer d'any lleganyós, mal any.
78. Quan comença l'any plovent, tot l'any serà dolent.
79. Quan l'anyada és bona, el pa es pasta sol.
80. Qui no treballa en tot l'any treballa el dia de Cap d'Any.
81. Qui no visita el camp per Cap d'Any té mal any.
82. Qui setmanes va comptant, tretze mesos troba a l'any.
83. Qui treballa el dia de cap d'any, treballa tot l'any.
84. Si l'any se'n va rient, bon any vinent.
85. Si files per Cap d'Any, filaràs tot l'any.
86. Tal dia farà un any.
87. Tot l'any no és Pasqua; una a l'any i no tot l'any.
88. Un bon any val per set de dolents.
89. Val més l'any tardà que l'era sense gra. Ω

Els dos mots de la veritat

Les orelles ja me fan mal de sentir aquesta mateixa cançó. "Si racisme per amunt, si racisme per avall. Xenofòbia per aquí, xenofòbia per allà". "Al buen criterio de don Pepito Asnar", -que és l'actual primer ministre de l'Espanya que se creu encara imperial- segons ell els racistes i xenòfobs són els bascs i també nosaltres que xerram i volem seguir xerrant, en públic i en privat en aquesta llengua donada per la terra aspra i en la qual convendria xerrar encara un poc més fort.

Doncs, mestre, vos i tots els qui pensen com vos, no sou qui per donar-me lliçons de bon i de xerec patriotisme.

D'acord! No hi ha races superiors ni races inferiors. Només hi ha homes i dones amb dos dits de seny i homes i dones que no veuen més enfora de la punta del nas. Ah, el meu avi que se n'anà a vendre taronges a Tro-

yes, deia als seus infants: "Fill meu! A poble que vagis, usança que trobis". No és el nadiu que s'ha d'adaptar al foraster, sinó el foraster al nadiu.

Josep de Calasanç, l'aragonès de parla catalana que fundà la Congregació de les Escoles Pies, feu una gran tasca per el desenvolupament intel·lectual i material de la gent necessitada. Llàstima que aquesta tasca no fos seguida en la mateixa direcció per algunes de les seves deixebles. Les "Reverendes Madres Escolàpias" a Mallorca foren unes grans entusiastes en l'ensenyament de la *lengua de Cervantes i Lope de Vega*. Al col·legi que tenien a Sóller, les alumnes de casa rica entraven pel portal major i les que eren de casa humil havien d'entrar per la porta lateral. Aquestes reverendes mares, ben alerta estaven de parlar de Sant Josep de Calasanç. Elles s'om-

plien la boca de "su devoción a San José de Calasanz".

L'Honorable Consellera de Benestar Social del nostre Govern, la senyora Fernanda Caro, troba que la llei autonòmica que permetrà a les parelles de mairies i tortilleres adoptar infants, serà una llei positiva. Honorable consellera: estic d'acord amb vos que per un infant és millor conviure amb dos homes o amb dues dones que no passar anys recollit a l'inclusa, però que això sia un exemple i un model a seguir, crec més be tot el contrari. Respectuosament, pos molt en dubte que vos mateixa, si sou una dona així com toca, vos cregueu que igual de moral és una parella homosexuals que una parella heterosexual. Ja veurem com acaba això d'aquí uns quants d'anys. Ω

En Joanat de can Nirvi

Les traduccions de "cava"

Un espot publicitari difícilment passa del terreny comercial al polític. Amb les proximitats del Nadal, no obstant, s'ha produït una excepció. L'anunci televisiu de Freixenet, sempre rodejat d'expectació, ha alterat aquesta tònica. L'estratègia comercial d'aquesta multinacional catalana, per fi, ha coincidit amb els plantejaments socials del seu públic consumidor. Un plantejament social és la política.

L'èxit de la campanya publicitària d'aquest valuós escumós de les planes del Penedès rau en la novetat dels seus missatges. La sorpresa esta servida, no sols dins la copa del fresc cava, sinó en els llarguíssims segons televisius que aquesta marca empra al fer publicitat.

Enguany, ha estat notori l'ús de varies llengües per fer dringar les lluent copes de cava. Les noies participants en la filmació de l'espot segurament van fer-ho en els seus propis registres, i d'aquí al retoc del creatiu hi devia anar un pas. I així, una coherent estratègia comercial ha permès evidenciar la vitalitat lingüística de moltes àrees peninsulars.

Cal destacar, notoriament, el cas del brindis en astur-lleonés, o bable, molt poc coneguda fora d'aquelles comarques, i que s'estén des de l'estat portuguès amb prop de 15.000 bableparlants, fins àmplies zones del regne de Lleó dins l'estat espanyol. També sorprèn agradablement,

el cas del brindis en la llengua galaico-portuguesa, la qual, sens dubte, no sols es parla a Galícia sinó arreu de Portugal, segons l'opinió d'eminentes filòlegs.

No obstant això, malgrat les declaracions de Freixenet dient que la seva pretensió no era exhaustiva de les llengües de la península, cal remarcar les absències de l'aragonès i del occità, en la seva parla aranesa, originària de la zona majoritària del sud del l'estat francès.

Aquesta idea seria extrapolable a la resta d'Europa, amb el cas del gal·lès amb més de 600.000 persones que el parlen o, no cal dir-ho amb el cas del bretó, comunitat formada per més de 12.000.000 de persones, fora i dins de la Bretanya, i amb una clara vocació per recuperar la seva identitat lingüística.

La publicació "Llengües vives" que dirigeix el incansable Frederic Perers, mensualment informant de la vitalitat de tots aquests àmbits lingüístics. Destaca, molt per damunt del demés, el cas dels Països Catalans, on des de tots els angles, la defensa de la llengua és una constant.

Però si tot això és normal, i certament natural, el que sorprèn és la reacció d'alguns partits al tractar aquestes qüestions. I per el cas de l'anunci publicitari, no hauria d'ésser així, doncs les qüestions comercials tenen tot el sentit en relació al mercat i al públic. I, si bé aquest espot trenca

esquemes, i el públic i el mercat no s'escandalitzen, si resulta estrany que alguns d'aquest polítics "constitucionalistes" ho facin.

La nota creativa d'aquest espot és intangible. El Nadal es celebra en família. En família hi ha confiança i germanor. Aleshores, l'expressió oral és l'originària: la llengua del poble. I si el motiu de la reunió familiar és l'alegria d'un nou Nadal, visicitud històrico-cristiana per la qual és possible l'esperança en un món més bo, resulta que no sols és brindant amb cava, com millor es pot fer, sinó sobretot expressant-nos amb la llengua pròpia del nostre país. Amb la llengua del país on treballem, compartim i maldem per fer possibles nous Nadals.

La firma Freixenet, com la resta de la competència, sap que la millor traducció de "cava" és qualsevol sinònim d'alegria. La virtualitat d'aquest espot no sols és aquesta traducció evident en forma de celebració, sinó la seva correspondència amb l'expressió oral vertadera dels seus protagonistes. La llengua, també en aquest cas, és el codi intern d'una comunitat. Una comunitat que es prepara per viure el Nadal. És Advent! Ω

Llorenç Prats-Sagarra és editor-adjunt "Catalunya Campus"

lloprats@teleline.es
7 de desembre de 2000

De l'esperit del retorn

És de raó creure que la historiografia oficial castellano-espanyola s'ha entestat tot temps a manipular i tergiversar la història de la nostra gent, de la gent catalana que l'larg de la història ha ocupat uns determinats territoris perifèrics de la **Península Ibèrica** (i illes adjacents). Un país que en els darrers quatre segles s'ha vist totalment marginat dels centres de decisió de poder, instal·lats des del segle XVI en la Meseta profunda.

Malgrat que, en un principi, la unió dinàstica dels anomenats Reis Catòlics, el brètol Ferran II de **Catalunya-Aragó** i la fètid Isabel I de **Castella** -ella mateixa es ventava que només havia posat el seu cos en remull dues vegades en tota la vida-, no suposà cap canvi immediat car cada territori va continuar mantenint la seva pròpia organització política, econòmica, administrativa i jurídica, els intents prou reeixits d'abusos barroers per part dels sempre prepotents castellans (com la imposició de la **Inquisició** castellana en terres catalanes, les maneres cruels i despòtiques de la qual no s'adeien gens amb els nostres hàbits i costums) n'impossibilitaren ben aviat la convivència.

Anys i més anys de lluites contínues contra una mentalitat tan diferent, contra aspiracions i costums forasters, i contra reis hostils, acabaren destruint Catalunya com a nació organitzada en Estat. La federació amb

Castella, doncs, no va dur al catalans més que misèria i dolor. En un darrer esforç suprem, en la **Guerra de Successió** contra el Borbó (1705-1714), la Confederació catalano-aragonesa, derrotada, passà a regir-se per les lleis castellanes (**Decret de Nova Planta**). Es cloïa així una existència nacional lliure de Catalunya, dels Països Catalans en conjunt. Des d'aleshores ens varem veure obligats a convertir-nos en espanyols del tipus castellà, **per la força de les armes**.

Tanmateix és segur que, tard o d'hora, Catalunya renaixerà, desitjosa d'ésser una bona veïna entre veïns respectuosos. Per a cloure aquests mots he trobat sucós citar ací unes reflexions que un escriptor nord-americà, de nom **Waldo Frank**, escrigué sobre els catalans: "*Són un poble subtil i graciós. El seu secret de supervivència es manifesta en les dones, acolorides com les hortes a l'abril i amb els ulls amarats de crepuscle. No tenen la permanència de les coses eternes, sinó l'evanescència que retorna. La flor que fou Grècia ha estat llançada sobre una costa d'Espanya i ha florit novament. La seva vida no resisteix: retorna. França dominà els catalans: ells retornaren. Aragó se serví d'ells cruelment en la guerra: ells tornaren. Castella els ofega i vèxia: ells estan retornant. Perquè són com la Primavera, l'evanescent Primavera que sempre torna.*" Ω

Andreu Salom i Mir

Majoria absoluta

A la fi se'ls veu el plomer, s'han unit tots els castellans en contra dels criminals bascos, diuen, però s'ha vist ben clarament a la Copa Davis que, a aquesta gent escoltar una sola paraula que no sigui castellana els **R E B E N T A** per tant ara tots units podran assassinar l'usquera. **ES MÉS FÀCIL**, i després ja vindran a rematar el català que al cap i a la fi ja tenen la feina mig feta i així ben prest nosaltres podrem donar el crit **VIVA EL CASTELLANO POR LA GRACIA DE DIOS Y LA DEMOCRACIA**.

I si es menester que el nostre president els done una maneta? seria l'última perquè els milers de manetes que ja els ha donat... sols falta l'estocada final. Ω

Josep Casalta

Mirar cap a la pau o cap a la guerra

Els mitjans de comunicació, els articles d'opinió i les declaracions oficials al voltant de la qüestió de la pau al País Basc han anat engruixint el volum d'articles, comunicats i notícies que circulen, però no han aconseguit d'engruixir gaire, almenys de moment, el volum d'idees. I això que la societat civil, en l'extraordinària manifestació de Barcelona posterior a l'assassinat d'Ernest Lluch, deixà ben clara una petició: diàleg. Diàleg, en definitiva, per obrir camins cap a la negociació, cap a una lògica diferent de la lògica de la guerra; eventualment, cap a la pau...

En qualsevol cas, allò que queda meridianament clar és que sense diàleg és del tot impossible d'acabar el conflicte que actualment sacseja Euskadi, i que ja fa molts anys que dura. La solució policial constitueix un engany per part de les autoritats de l'Estat espanyol, que saben perfectament que per cada etarra que fiquin a la presó se n'allistarà un de nou, recollit del planter juvenil que alimenta l'anomenat Moviment Basc d'Alliberament Nacional. Per a l'únic que potser serveixi l'acció policial i judicial és per tallar iniciatives pacífiques de la societat civil, de resposta a l'anomalia nacional que —segons els ciutadans d'aquell país— sofreix Euskadi. Així, el jutge Baltasar Garzón es permet d'empresonar gent acusant-la de promoure que es posin a les cartes els segells amb el rei cap per avall, o que es faci un document nacional d'identitat basc, o que la gent parli sempre en euskara. Si no es poden promoure aquestes iniciatives, si la gent sent que allò que projecta pacíficament per treballar per la independència d'Euskadi és tallat d'arrel, és fàcil que el fulgor de les armes —en una part del món tan poc afeccionada a les solucions pacífiques— acabi tenint el seu efecte.

No existeix una solució policial per a la pau al País Basc. Com tampoc no és possible, per molt que ho puguin creure —amb una ingenuïtat naïf que tira completament d'esquena— sectors abertzales, una victòria militar per part d'ETA. Ni l'Estat espanyol pot eradicar ETA per la via policial ni ETA pot aconseguir la sobirania per a Euskadi per la via armada. Es tracta, doncs, de dues impotències contraposades; dues impotències que de moment estan generant més violència,

més morts i més abisme entre sectors diversos de la pròpia societat basca.

De veure què diuen els mitjans afins al govern espanyol, d'escoltar el president Aznar o el ministre de l'Interior Mayor Oreja, no sembla que estiguin interessats a acabar amb l'actual situació. De la mateixa manera que també ETA sembla interessada a mantenir-la. Un lehendakari que abans hagués estat ministre de l'Interior del regne d'Espanya seria el somni de qualsevol etarra. Així l'òrbita d'Euskal Herritarrok hauria demostrat que amb l'estat no s'hi pot negociar res de res i ben aviat les seues files s'engruixirien amb milers i milers de ciutadans desencantats del Partit Nacionalista Basc (PNB). I la societat basca es dividiria inexorablement en dos blocs clarament definits i moguts per la lògica de la confrontació (un bloc espanyolista —“constitucionalista”, que vol dir exactament el mateix— liderat pel Partit Popular, contrari a ultrança al dret d'autodeterminació, i un bloc abertzale, liderat per ETA, partidari no només d'un Estat basc independent, sinó de la imposició a Euskadi d'un arcaic sistema marxista-leninista, extraterrestre a la política europea). Ambdues maneres d'entendre el desenvolupament de la vida política són arcaiques i retrògrades. Els uns sacralitzen la constitució espanyola i no preveuen el que preveu la pròpia constitució: la possibilitat d'introduir-hi canvis. Els altres, per la seua banda, perdut un tren de la Història que no ha portat enlloc, intenten la construcció impossible d'un país que vol ser.

La solució passa pel diàleg, per la imaginació i per la intel·ligència. També pot passar per la mediació internacional, com ha ocorregut en el procés de pau a Irlanda del Nord o com ocorre en el conflicte entre Israel i Palestina. No es tracta ni d'una qüestió estrictament de delinqüència i bandidatge organitzat —com volen fer-nos creure des del ministeri de l'Interior espanyol i des de molts mitjans de comunicació— ni d'una qüestió estrictament interna del regne d'Espanya. Si no es posen totes les cartes sobre la taula, no es pot arribar a cap solució. A qui li interessa no arribar-hi? Ω

BERNAT JOAN I MARI
President d'ERC-Balears i
Pitiüses

Llibre de reclamacions

<Evidentment hi ha moltes empreses del país que fan el que volen amb això de la llengua... si ens n'haguéssim de queixar, mare de Déu! No acabaríem mai.>

És cert, no acabaríem mai, però cal començar per algun lloc del lluç que es mossega la cua. Jo fa ja anys que, si tinc temps, a cada lloc on vaig (Aquarama, magatzems, Renfe, Hisenda, Ca la Vila, etc.) i veig que el català s'hi troba totalment marginat, demane el llibre de reclamacions, amb seguretat i sense cap complex: els drets estan per a exigir-ne el compliment, de bones maneres, però amb fermesa. Usualment faig constar que sóc client, que pague els meus impostos i que em sent vexat i discriminat: que fan un apartheid lingüístic de caràcter racista (sic) i que estan incomplint la Constitució, l'Estatut i els drets humans

i dels pobles de la Carta de l'ONU. No discuteixo, però l'escrit és contundent. Normalment ixen amb excusetes però prometen portar-se bé. Alguna vegada la resposta que m'adreçaren provocà un escàndol ciutadà, com el relativament famós, fa uns 4 anys, del “Defensor del Ciudadano” del P.P. municipal de Castelló, fill d'un alt jutge local i de cognom Tintoré (igual que el llinatge d'aquell militar anglès que assassinà un miler d'indis noviolents quan Gandhi a l'Índia: Dyer. Aquest detall em féu gràcia perquè tot just en aquella època estava publicant a L'Estel una biografia crítica i comparada de Gandhi). Doncs bé, aquest jovenet “piho” em féu una apologia del genocidi cultural, i el tebeo local (Mediterráneo), com de costum, es dedicà a manipular-ho tot per tal de protegir-lo. Fa un parell de dies, en comprar

a Magatzems Monfort els joguets per a les meues filles, els vaig fer la reclamació de rigor per escrit i adduíen que “les plaques bilingües ja estaven encarregades” (quina barra!, però, en fi, almenys sembla que se la van envainant, si els fiques entre l'espasa i la paret com es mereixen). Que els qui marginen tan salvatgement la nostra llengua tinguin uns cognoms tan recatans demostra que el problema és bàsicament de decadència i manca de caràcter endògens i que l'imperialisme espanyol no fa sinó ocupar les trinxeres de tota mena que nosaltres mateixos hem deixat abandonades per deixadesa, incompetència, covardia, comoditat o un llarg etcètera.

Boicot i canya a freixenet i a tota la resta de botiflerum!. Ben cordialment, Ω

Ricard Colom

Propostes al Pla Energètic

El GOB proposa que el punt d'arribada del gasoducte sigui el Dic de l'Oest

Com ja és ben conegut la gran aposta energètica del Pla Energètic és la incorporació del gas natural a les Balears. Aquest serà duit a través d'un gasoducte d'interconnexió amb la Península.

Aquest gas serà utilitzat, tant a les noves centrals, per a substituir fuel i gas-oil, com per a usos domèstics, mitjançant una xarxa de canonades que aniran a les principals poblacions de l'illa.

El punt d'arribada del gasoducte a Mallorca, previst al Pla Energètic, és Sant Joan de Deu (Coll d'en Rabassa), on actualment hi ha una central tèrmica. De fet un dels motius pel qual el govern se decanta per aquest indret, és per l'existència d'una infraestructura energètica i perquè té la intenció d'instal·lar allà una nova central elèctrica que utilitzi el gas com a combustible.

El Coll d'en Rabassa, un lloc amenaçat

Des del nostre punt de vista Sant Joan de Déu no és el lloc més adequat com a punt d'arribada i molt manco per fer-hi una nova central. La zona del Coll d'en Rabassa i Can Pastilla s'ha convertit en un lloc molt degradat per l'existència al seu entorn de punts conflictius i contaminants, tals com l'aeroport, els dipòsits de combustible, la central tèrmica, una gran superfície comercial, la macrodepuradora, etc..

El Pla Energètic reserva al Coll d'en Rabassa i Sant Joan de Deu, com a lloc d'arribada del gas i per una nova central a gas.

El gasoducte hauria d'arribar al Dic de l'Oest

Des del nostre punt, el lloc d'arribada del gasoducte hauria de ser el Dic de l'Oest i d'aquí a través de conduccions subterrànies fins al seu destí, ja siguin les centrals actuals ja siguin les principals poblacions de l'illa.

El Dic de l'Oest constitueix un lloc adequat, ja que per una banda no exigeix cap tipus d'instal·lacions ni dipòsits i d'altra banda no és un lloc habitat per la qual cosa no hi ha població afectada.

La central actual s'ha de desmantellar

Maldament el Pla preveu eliminar progressivament els actuals grups de fuel de Sant Joan de Deu cap a l'any 2002, alhora se proposa que entre els 2001 i 2002 s'incorporin 3 turbines de gas de 50 MW de potència nominal que es complementarà amb una turbina de vapor de 75 MW. D'aquesta manera se difumina una de les reivindicacions històriques, que reclamaven el desmantellament d'aquesta central.

Des del nostre punt de vista no hi ha cap justificació per mantenir en funcionament la central de Sant Joan de Deu. La seva situació aferrada a un nucli urbà i el seu caràcter obsolet, fa necessari desmantellar abans de 12 mesos aquesta central. Ω

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB) Tel: 0034 971 721105

C A S T E L L Ó

Plana Alta: EU Demana polítiques actives d'immigració

El gran nombre d'empreses taulelleres instal·lades sobre tot en la Plana Baixa, i la recent i desmesurada proliferació de megapòl·lons industrials al Pla de l'Arc, on s'estan instal·lant més empreses del mateix sector, demostra la gran producció i la prosperitat d'aquesta indústria.

La vinguda d'aquesta nova manera de producció ens ha portat uns canvis radicals en la fisonomia dels nostres pobles, termes, i maneres de vida.

Els pobles de la Plana Alta, tradicionalment agrícoles, havien viscut les repetides crisis del sector, fet que ocasiona, des de mitjans d'aquest segle, un flux migratori important cap a les zones urbanes, la població de la zona va decreixent, de manera més preocupant a partir dels 70, la terra no dona per a viure, i no hi ha altres maneres de viure.

Els pobles es van quedar cada cop amb més gent vella, i menys futur.

Açò es trenca als 90, on s'estableixen les primeres taulelleres, o bé les de l'Alcora, i Sant Joan de Moró, o després les de Vilafamés i la Pobla Tornesa; s'enceta un nou període, ara hi ha alternatives a la terra; la gent més jove s'incorpora directament a les fàbriques, les qual tenen la capacitat de donar lloc de treball a la gent de la comarca. El camp es va ermant, reduït a la gent més gran que no es recol·loca, i a conreus de cap de setmana.

La tercera fase de l'expansió industrial a les nostres comarques és l'actual; la Plana Baixa ja està

saturada, i en el Pla de l'Arc hi ha terrenys a preus cinc vegades més econòmics.

Cabanes, Vall d'Alba, i el Pla de Vilafamés tenen milers de metres quadrats on instal·lar noves fàbriques.

Ací hi ha un punt d'inflexió, els pobles deixen de patir la emigració per a tenir el fenomen de la immigració: a banda de la gent d'altres punts, a principis dels 90 hi ha les primeres onades importants de gent del Magrib, principalment, que ve als nostres pobles a provar una vida millor. Els primers anys aquesta gent és explotada a preus miserables per treballs del camp, però palatinament són incorporats en el sector industrial, donada la gran demanda de mà d'obra.

El fenomen ocasiona al principi una certa desconfiança social, que es va aigualint amb el pas del temps: ningú no pot afirmar que ells ens trauen el lloc de treball (principal argument que s'empra per al rebuig), i milloren la nostra renda al llogar les cases buides dels pobles.

Aquestes immigracions són ininterrompudes, menuts nombres de gent d'altres països van venint als nostres pobles i ciutats (sud-americans, sud-saharians).

Fins aplegar al 2000, on es materialitza una autèntica riuada de gent de Romania principalment, i altres punts de l'Europa de l'Est. Els nostres pobles estan canviant de manera radical; en els nostres carrers ara s'escolten diferents idiomes, es veuen diferents cultures, els fills

de la gent que ha vingut de fora van a l'escola amb els nascuts ací, aprenen al mateix ritme en la nostra llengua i aprenen sense problemes també l'espanyol. El panorama sembla idíl·lic, de moment, ja que hi ha treball, i es veu com cada cop n'hi ha més. El problema del racisme en tots llocs apareix quan també ho fa el de l'atur... ara tot sembla anar bé... ¿fins quan?

Cal que aquesta gent vinguda tinga totes les oportunitats per a integrar-se en els nostres pobles, i per això calen programes d'aprenentatge en la nostra llengua i en castellà; els xiquets escolaritzats l'aprenen, però no els pares.

Calen centres educatius amb uns recursos adients per a atendre a la nova multiculturalitat. Amb el canvi poblacional, les nostres escoles i centres de salut s'han quedat menuts. Calen centres socials que ajuden a la integració, serveis d'atenció, etc, i sobre tot cal reforçar els serveis socials i assistencials de la nostra comarca.

Cal que els ajuntaments col·laboren en d'obtenció d'habitatge als nou-vinguts. I per això EU fa una crida per a la solidaritat dels nostres ajuntaments a col·laborar de manera clara i prioritària pels drets de la gent que no ha tingut més remei que vindre a viure a ca nostra. Cal que ens obrim a la nova gent, i els garantim tots els seus drets. Ω

Carles Mulet Coordinador d'EU-Plana Alta

Pensament únic versus dret de conquesta

Després de celebrar el 22es aniversari de la Carta Magna, i amb motiu del rebombori a l'entorn de la política antiterrorista (sobretot després de la reacció ciutadana a Barcelona per l'assassinat del professor Lluç), el final, el dogmatisme i l'electoralisme del PP s'està imposant d'una forma molt negativa i gairebé irreversible.

Així, efectivament, el mal anomenat Pacte Antiterrorista subscrit pel PP i el PSOE és més una forma institucionalitzada de combatre, deslegitimari i estigmatitzar, el nacionalisme democràtic basc (PNB i EA), que no pas un, raonat i just acord per la pau i contra la barbàrie terrorista. A més a més, aquest «pacte» representa la cristallització del

Pensament únic (uniformitzador, neoliberal i neofalangista), el qual té per objectiu final criminalitzar tothom qui gosi oposar-se al dret de conquesta que vol aplicar el govern central a les nacions no castellanes de l'estat. Malauradament, el més desastrós d'aquesta situació, és que el PP - amb tota la seva força mediàtica i imperial - ha aconseguit parar un gran parany al PSOE, per tal de diluir-lo i afeblir-lo al màxim com a principal partit de l'oposició; i alhora també, intentar descaradament (tot fomentant en certa manera el més immoral transfuguisme polític) disgregar i dividir al PNB i CiU. Amb aquests experiments, el PP sembla voler reeditar, en versió moderna, la democràcia orgà-

nica del franquisme, on la Constitució s'està convertint en una mena de «Fuero de los Españoles», per tal de castrar els drets col·lectius dels pobles.

Per altra banda, aquesta ofensiva nacional/espanyolista contra la línia de flotació de les institucions d'Euskadi, pot ser una mena d'assaig estratègic per tal de preparar-se, de cara a un futur a mig termini, a aplicar a casa nostra quelcom molt pitjor. Perquè els catalans no hauriem d'oblidar mai allò que va dir un exministre de la difunta UCD, que Espanya podria subsistir sense el País Basc, però que seria inviable sense Catalunya. Ω

Josep Mª Loste

Xiulades d'alt risc

La recent inauguració de la Copa Davis ha ofert un espectacle extra. L'entrada del President de Catalunya i la manifestació d'alguns signes nacionals catalans -com la llengua, l'himne,...- van ésser reiteradament blasmat i xiulats per bona part de l'audiència espanyola present a l'esdeveniment.

Igualment, la proclamació dels resultats a través de les pantalles gegants del Camp Nou, la tarda de la final de la Copa Davis, amb l'aparició dels representants de la Monarquia espanyola, van ésser estridentment xiulats.

Caldria, donada la reiteració d'aquesta majoritària expressió de crítica matisar alguns extrems. I, en tot cas, recordar la novetat que suposa l'ús d'aquest mitjà d'expressió entre els qui ostenten el poder espanyol.

Un antecedent curiós fou la darrera desfilada militar a Barcelona (Montjuïc) organitzada pel Ministeri de Defensa. En ella, la presència del president de la Generalitat del Principat fou manifestament xiulada per un públic exclusivament espanyol (sobretot familiars de militars), i fins i tot, segons testimonis presencials, per alguns alts càrrecs de l'executiu espanyol.

Curiosament, els qui tenen el domini de l'articulació territorial de l'estat, empenen un sistema d'agitació reservat als moviments dissidents envers aquesta opressió.

Els grans defensors de la Constitució de 1978, la base social del PP i el PSOE, representat entre el públic de la parada militar o de la Copa Davis, ni tant sols tolera la mínima expressió autonomista de la nació catalana, al no deixar indemnes qualsevol presència de les claudicants autoritats catalanes.

Aquest fenomen, més virulent des de l'arribada de la majoria absoluta del PP, amb Piqué i Aznar al capdavant, no fa sinó erosionar l'esforç democràtic de molts polítics catalans. Un esforç quasi inútil per demostrar l'existència de la nació catalana. Una pedagogia impossible que després de vint anys queda reflectida en un menyspreu visceral envers els nostres atributs nacionals.

Les xiulades dels espanyols no són com les nostres. Les seves són les xiulades covar-

des dels qui volen continuar castigant les nacions ocupades. Les nostres són el rebuig a un sistema polític postís i nefast: l'aparença de llibertat i la laminació de la justícia.

En aquest sentit, no és erroni aclarir que els tennistes guanyadors no són catalans (tres del Principat i un del País Valencià). Són tennistes mercenaris espanyols, com el seu uniforme evidencia per gaudi d'una certa audiència i dels organitzadors. Si són, en canvi, persones catalanes que han assolit un èxit a títol individual. Però, el prestigiós títol de Copa Davis ha recaigut en mans espanyoles.

En aquest ambient, no és estrany que durant la proclamació dels resultats per les pantalles gegants del Camp Nou, la majoria d'assistents, seguidors de l'R.C.E. Espanyol o del F.C. Barcelona, xiullessin la presència dels monarques borbònics. Els reis espanyols continuen representant una hegemonia castellana opressora del sentir hispànic. Els gestos lloables dels monarques amb l'ús del català en actes públics o d'altres similars no són suficients i, en tot cas, no fan sinó remarcar l'efecte parodia d'unes escenificacions hipòcrites.

Fomentar un llegenda anti-catalana és un flac favor a la convivència entre els ciutadans dels Països Catalans. No obstant tot això, és molt més greu amagar la realitat nacional d'un poble europeu que clama per la seva normalitat. Un anhel de normalitat constantment fustigat per les ànsies 'imperialistes' dels espanyols. Avui, fins i tot, maltractant els representants de les humiliades institucions de l'autonomia política catalana.

Els 25 milions de pessetes d'aportació de la Generalitat del Principat a l'organització de la Copa Davis (amb un pressupost total de 500 milions de pessetes), a la vista dels resultats, s'ha evidenciat del tot ridícula. La Federació Catalana de Tennis (!) ha fet pagar una entrada molt cara al President de Catalunya, per obtenir una xiulada covarda d'uns invitats que majoritàriament no eren catalans. I, tot això, en terra catalana! Viure-ho per creure-ho. Ω

Llorenç Prats-Sagarra
lloprats@teleline.es 15 de
desembre de 2000

Contra els avariciosos conspiradors del P.P. Contra la veritat i la justícia. Visca la pau!!

SALM 2 Per qué s'avaloten les nacions?

- 1 Per què s'avaloten les nacions,
i els pobles es conjuren en va?
- 2 Els reis prenen les armes,
conspiren alhora els sobirans
contra el Senyor i el seu Ungit:
- 3 «Trenquem els seus lligams!
Traquem-nos el seu jou! »
- 4 Però el qui té el tron al cel se'n riu,
el Senyor els veu i se'n burla.
- 5 Aleshores els parla indignat,
el seu enuig els desconcerta:
- 6 «Jo mateix he consagrat el meu rei
a Sió, la meua muntanya santa.»
- 7 Ara proclam el decret del Senyor.
Ell m'ha dit: «Tu ets el meu fill;
avui jo t'he engendrat.
- 8 Demana-m'ho, i et daré els pobles per herència,
posseiràs el món d'un cap a l'altre.
- 9 Els destrossaràs amb una vara de ferro,
els esmicolaràs com un gerro de terrissa.»
- 10 Per tant, reis, tingueu seny;
repenseu-vos-hi, governants de la terra.
- 11 Respecteu el Senyor, sotmeteu-vos-hi,
veniu tremolosos a fer-li homenatge,
- 12 no fos cas que s'irritàs i anàssiu a la desfeta
si de sobte s'inflamava el seu enuig.
Feliços els qui en ell es refugien!. Ω

Sant Jordi i els Borbons

Cal mostrar més la història que ens han segrestat. Sobre la festa de St. Jordi cal dir que no sols és el patró de Catalunya, Alcoi, Anglaterra i d'altres nacions, i que hi ha pobles amb el nom de Sant Jordi a Girona i a les Illes ans era superfesta a la València medieval, renaixentista i barroca, fins que Felip V ens la prohibí (temporalment també estigué prohibida a Alcoi, però allí la recuperaren, a la resta de l'exregne valencià no). Felip V llevà també els patrons d'altres indrets, com Sta. Eulàlia (la màrtir paleocristiana de Barcino, a la qual li tallaren els pits, tot un simbolisme a la Veritat a la qual l'espanyolisme sempre ha torturat), per suposades o reals

concomitancies amb la resistència antifelipista a Barcelona (recordem que durant el setge la bandera de Sta. Eulàlia era la bandera que duia Rafel de Casanova). En el seu lloc inventà una advocació amb connotacions d'almoïna: La «Virgen de la Merced» ara esdevinguda «la Mercè» (una patrona falsa, imposada, patrona dels presoners, per cert).

No sols això: St. Jordi començà a celebrar-se primer a la ciutat de València i, des d'allí, s'estengué cap als altres llocs de Catalunya i Aragó, a partir del s. XIV.

Potser sí tenim moltes festes (això ja ho diuen els anglosaxons). En tot cas cal mirar les

Durant aquesta legislatura, en ocasions diverses, el grup parlamentari PSM-Entesa Nacionalista hem fet al·lusions directes a l'impost denominat ecològic. La darrera vegada fou el mes passat, quan es debatia al Parlament el Pla Director Sectorial Energètic de les Illes Balears.

La recentment coneguda sentència del Tribunal Constitucional, que anul·la l'impost sobre instal·lacions que incideixen en el medi ambient a les nostres illes, confirma un cop més les nostres sospites i preocupacions: des de la nostra perspectiva nacionalista, ecologista i d'esquerres, la sobirania i independència de les nostres institucions públiques illenques és tan magra que esdevé del tot inexistent, a la pràctica.

Podem intentar prendre iniciatives legislatives que tendeixin a procurar més recursos econòmics per a la protecció del nostre territori i el nostre mediambient.

Podem aconseguir, fins i tot, que les mesures contemplades arribin a obtenir el vist-i-plau de les màximes instàncies judicials de les nostres illes.

Podem atrevir-nos a aplicar mesures que a primer cop d'ull semblen una mica agosarades, com gravar les activitats contaminants que hi estan realitzant empreses tan potents com GESA, TELEFÓNICA, REP-SOL o CLH.

Però, tammateix, sempre toparem amb uns governs i unes instàncies supremes de Madrid, que es posaran d'acord a afavorir molt més empreses com aquestes que no els interessos generals d'aquestes illes nostres.

I, en això, no hi ha colors polí-

tics que hi valguin. Està ben clar. Un govern del Partit Socialista a Madrid, ara fa vuit anys, s'oposà a aquesta mesura presa pel govern del Partit Popular a les nostres illes.

Avui dia, amb el mandat d'un govern del Partit Popular a Madrid, correspon pagar-ne les conseqüències al govern que presideix a les nostres illes, justament, el Partit Socialista.

Quina carambola múltiple! L'efecte boomerang, que està produint uns efectes col·laterals negatius, aglapeix tota la ciutadania illenca ben de ple. Hi som enmig, com sempre. N'haurem de pagar les conseqüències, i moltíssims de doblers, també

com sempre.

Malgrat promeses electorals de diputades i diputats balears a les Corts Generals, quotidianament incomplides, de "deixar-se la pell en la defensa dels interessos d'aquestes illes", hi ha un aspecte ben evident en aquest assumpte: en matèria de sobirania i independència financera per a les Illes Balears, uns i altres ens fan la pell des de Madrid.

Ens continuen prenent el pèl...i els doblers, per afegit. Ω

Cecili Buele i Ramis
Diputat del PSM-Entesa
Nacionalista al Parlament de
les Illes Balears

Refransys i Dites Populars

La dita de la setmana - "Més val poc que no res"

Hem començat aquesta nova secció de Dites Populars i Refranys, però ens cal la vostra col·laboració enviant les Dites i els Refranys que coneguéssiu a lapagina@jet.es

1. "Dia passat, dia trobat"
2. "Qui no vulgui pols que no vagi a l'era"
3. "Qui paga mana"
4. "Al juliol, les garrofes porten dol"
5. "Tota pedra fa paret"
6. "Qui menja bo, caga pudent"
7. "Preu per preu, sabates grosses"
8. "A la vora del riu, no et facis el niu"
9. "Feina feta, no corre pressa"
10. "Feina feta, no fa destorb"
11. "Amb bona mar tothom és mariner"
12. "Estiu calorós, hivern rigorós"
13. "Feina feta, consell donat"
14. "Les masses piquen"
15. "Gallina vella fa bon brou"
16. "Preguntar, no és mancar"
17. "Carrers banyats, calaixos eixuts"
18. "Cel rogenc, aigua o vent"
19. "Un bon dinar fa de bon esperar"
20. "Poll de juliol, cap o cul sempre li dol"
21. "En setembre, qui tinga blat, que sembre"
22. "Totes les masses piquen"
23. "El ruc callat, per savi és reputat"
24. "Dita de vella, caga't en ella"
25. "Amb pa i vi, es fa camí"
26. "Les parets tenen ulls i orelles"
27. "Les aparences enganyen"
28. "De més verdes en maduren"
29. "Bufar i fer ampolles"
30. "Goteta a goteta es fa riuet"
31. "Més val poc que no res"
32. "Allà on va la corda va el poval" Ω

Ricard Colom

La dictadura constitucionalitzada

Després de morir el dictador Francisco Franco, el 20 de novembre de 1975, semblava que s'obrien tota una sèrie d'expectatives democràtiques, que poc temps després quedarien frustrades amb l'aprovació de la Constitució Espanyola de 1978.

El text constitucional representà, tan sols, un rentat de cara per a un estat, l'espanyol, que es preparava per a mantenir viu l'esperit sorgit de l'aixecament feixista de juliol de 1936. El procés constituent que seguia la mort del dictador degenerà en un sistema que no és sinó una autèntica dictadura constitucionalitzada. De fet, les Lleis Fonamentals del franquisme influïren decisivament en la redacció de l'esmentada Constitució, concretament en sis apartats diferents:

1er. En l'article vuitè, referent a les Forces Armades, on aquestes assumeixen com a missió la de «garantir la sobirania i independència d'Espanya, defensar la seva integritat territorial i l'ordenament constitucional» (article 8.1).

2on. En la figura del decret llei.

3er. En el Consell d'Estat.

4art. En preceptes del Títol IV, intitulat «Del Govern i de l'Administració».

5è. En el Títol VI, referent al poder judicial, l'article 117.2 de la Constitució del 78 copia el que diuen les esmentades Lleis Fonamentals.

6è. El Títol VII, «Economia i Hisenda», està basat en els principis del «Movimiento Nacional».

Són moltíssims els articles de la Constitució del 78 que mostren el seu caràcter extremista i dictatorial, i l'enorme influència dels sectors més inmovilistes del règim franquista en la seva redacció. Per fer esment de només alguns d'aquests trets anti-democràtics, podríem fixar-nos en la imposició lingüística que hi fan, a tots els pobles de l'estat, de la llengua castellana, en l'article 3.1: «El castellà és la llengua espanyola oficial de l'Estat. Tots els espanyols tenen el deure de conèixer-la i el dret d'usar-la.»; o en l'establiment de la

monarquia com a règim polític de l'Estat, sense fer cap consulta popular prèvia, i a la qual se li dedica tot un títol, el segon.

Des dels mitjans de comunicació espanyolistes, i des de les escoles, instituts i universitats, se'ns ha «ensenyat» que la monarquia quedà legitimada després de l'aprovació de la Constitució del 78 en referèndum popular. Val a dir, en primer lloc, que Juan Carlos de Borbó esdevingué rei no per voluntat del poble, sinó per imposició del dictador Franco. Quasi una dècada abans, exactament el 16 de juliol de 1969, el Cabdill anuncià públicament la seva intenció que Juan Carlos de Borbó fos el seu successor com a cap d'Estat, amb el suport amplísim tant de les corts franquistes com de les Forces Armades i Carrero Blanco. Quan la Constitució fou sotmesa a referèndum, no es plantejà l'opció a la gent de poder manifestar-se a favor d'una república, ja que no existia cap altra alternativa constitucional a la ja plantejada per endavant, és a dir, a la constitució monàrquica elaborada des dels poders fàctics. Resulta curiós veure com, molts dels que defensen la Constitució espanyola del 78, i que la posen com a exemple de text legitimat democràticament per voluntat popular, són els mateixos que després critiquen els règims de partit únic, als que qualifiquen com a «no democràtics» o «dictatorials». En diverses ocasions, a la Cuba castrista, s'han fet eleccions, a les quals només s'ha presentat un candidat: Fidel Castro. Aquests constitucionalistes espanyols, que pensen que aquesta mena de règims no són democràtics en no existir possibilitat de triar un president entre diversos proposats, com poden eixir en defensa d'una Constitució que no donà cap alternativa a la monarquia?, és això més democràtic? No es pot parlar d'Estat democràtic allà on existeix un monarca que hom situa per sobre de les pròpies lleis que als ciutadans del carrer ens obliguen a complir mitjançant la coacció física (el rei no podria ésser mai jutjat en cas de cometre un delicte, ja que es troba per sobre de la

lleí); per altra banda, cal fer avinent que, segons l'ordenament jurídic espanyol, cap mitjà de comunicació no pot parlar malament del rei, ni encara que fos amb arguments vers.

Malgrat tot, després de l'aprovació de la citada Constitució, el republicanisme continuava dominant entre amples sectors populars arreu l'estat, la monarquia borbònica, ni de bon tros, estava totalment afirmada, i podia caure en un futur no massa llunyà. Per aquesta raó, des dels poders fàctics de l'Estat, s'organitzà una paròdia de cop d'Estat, encapçalat pel cap de turc de torn, el tinent coronel de la Guàrdia Civil Antonio Tejero, i que es portà a terme el 23 de febrer de 1981. En aquella invenció de cop d'Estat, el rei Juan Carlos desempenyà un paper «clau» en la rendició dels benemèrits insurgents, apareixent davant les càmeres de televisió, d'uniforme militar i abillat amb les corresponents xapetes, interpellant Tejero per tal que desistís de la seva dèria colpista. Tejero, és clar, es reté, com estava planificat que passaria; d'aquesta manera, d'un dia per altre, el Borbó esdevenia el garant de la democràcia a l'Estat espanyol, i peça clau fonamental del sistema polític sorgit amb nou (?) constitucionalisme. Ja no era, als ulls populars, prescindible per al sistema, ara havia esdevingut tot un heroi de masses, gràcies als bons «guionistes» amb que el monarca s'havia envoltat en tot moment, i gràcies, com no, als mitjans de comunicació espanyolistes, que li feren una bona campanya de màrqueting i que acabaren per encunyar aquella frase tan famosa d'«Espanya es gità republicana i es llevà monàrquica». Certament, una bona tragicomèdia, malgrat la mediocritat dels actors, mereixedora d'un Òscar de l'Acadèmia.

Que el suposat cop d'Estat fou, en realitat, un muntatge teatral enginyat amb la finalitat de justificar l'existència de la monarquia, en dona bon testimoni, anys després, un coronel de l'exèrcit espanyol, Amadeo Martínez Inglés, que afirma: «ni allò resultà un cop

seriós, ni els guàrdies i militars que sortiren al carrer estaven contra el sistema, ni contra el nou ordre democràtic establert després de la mort d'en Franco, ni, per descomptat, contra la Corona. Amb el pas del temps s'ha sabut, ha sortit a la llum amb meridiana claredat, encara que ningú tingui molt d'interès a reconèixer-ho (i més que ningú els mitjans de comunicació que han mantingut sempre un espès silenci sobre els responsables), que l'anomenat intent colpista del 23-F sols fou en realitat un cop de timó palatí, una maniobra político-militar muntada des de les més altes instàncies de l'Estat (llegiu Sarsuela, Junta de Caps d'Estat major i cúpules de partits majoritaris) per a salvar (...) a la recent restaurada monarquia borbònica (...) «Tot fou, encara que de moment pocs vulguin reconèixer-ho, un muntatge institucional, un cop flux palatí que contà amb la inestimable ajuda dels dos generals més monàrquics de l'Exèrcit espanyol i el consens vergonyós dels principals partits polítics».

És més, segons declarà Xavier Rocha i Rocha durant la IV Convenció per la Independència Nacional celebrada en el Palau de Congressos de Montjuïc de Barcelona, els dies 14 i 15 de maig de 1994, l'article bàsic de la Constitució, el número 2, en el qual la «Carta Magna» (com diuen els espanyols) queda fonamentada en la «indisoluble unitat de la Nació espanyola, pàtria comú i indivisible de tots els espanyols», es tractà d'una imposició feta per les altes cúpules militars, al marge del Poder Constituent o, en paraules de Xavier Rocha, com a resultes d'una «intervenció extraconstitucional de les Forces Armades amb la resignació o la connivència del rei.»

Per altra banda, cal recordar el baix suport popular que tingué la Constitució, obtenint en el referèndum només el beneplàcit del 58'97% dels censats. Això significa que un 41'03% de la població electoral no votà a favor del text, percentatge al qual caldria afegir tots aquells que, per qüestions d'edat, no vam poder

votar i tots els que no havien nascut encara i que ara ja són majors d'edat. La major part dels catalans existents avui dia no votarem aquesta Constitució, però sí ens veiem obligats (legalment) a complir-la, al temps que molts dels que votaren sí ja han finat. Queda clar, doncs, que aquesta no és la Constitució dels joves de Catalunya, per dues raons fonamentals: per estranjería i perquè no hem participat en la seva elaboració i aprovació. Només caldria que els morts governessin els vius!

Una de les influències més sinistres que rebé la Constitució Espanyola de 1978 fou la de la italiana de 1947 pel que respecta a allò que es coneix com a «fons de compensació interterritorial», i que serveixen, per una banda, per a drenar l'economia catalana i ofegar-la; i, per l'altra, per a comprar fidelitats electorals en les terres del sud peninsular. A Itàlia, aquests fons de compensació van del nord del país a les terres del sud, i són controlats, sovint, per la Màfia, que és qui se'ls apropia; a l'Estat espanyol, el capital que surt de Catalunya i que, en teoria, hauria d'anar al desenvolupament dels països més pobres de l'estat, són utilitzats pels cacics del PSOE i del PP, en els petits pobles andalusos, extremenys i castellans, per a comprar vots i fidelitats personals, i estableixen, d'aquesta manera, un clar paral·lelisme entre el caciquisme mafiós practicat a Sicília i Calàbria i el que es dona a les comunitats andalusa, extremenya i manxega amb el beneplàcit dels governs autonòmics, «casualment», controlats per tres presidents socialistes: Manuel Chaves, Rodríguez Ibarra i José Bono.

Com podem veure, aquesta Constitució que ens volen vendre no passa ni el més mínim test democràtic, malgrat tota la propaganda constitucionalista que sempre han fet els mitjans de comunicació espanyols, els mateixos mitjans de comunicació que controlen les regnes de la dictadura espanyola que, avui, encara ens atenalla. ♣

Alexandra Arnau

Més diàleg i menys bel·ligerància electoralista

Portbou. - El darrer atemptat terrorista brutal i antihumanitari contra el Professor Lluch i la manifestació de repulsa de Barcelona -amb les coratjoses i cíviques paraules, fora del guió, de la periodista Gemma Nierga- poden marcar, haurien de marcar, un, abans i un després en el combat per la pau contra la barbàrie terrorista, i també contra l'estratègia bel·ligerant, dogmàtica, electoralista i equivocada del govern del PP.

D'aquesta manera si bé la

ruptura de la treva per part de ETA va ser un gravíssim error polític, ja ha arribat l'hora de fomentar el diàleg serà a favor de la negociació i la pau. Cal que tota la societat exigeixi cívicament al govern Aznar que en comptes de seguir apostant solament per la solució policial (amb l'excusa de la fermeza constitucional, mal entesa) i amb la confrontació uniformitzadora espanyolista contra el nacionalisme democràtic basc (PNB i EA), la qual cosa provo-

ca moltes víctimes innocents i no soluciona absolutament res, que faci veritables passes endavant. D'entrada dialogant amb el govern basc, tan legítim com el govern espanyol, cercant mediadors internacionals, i després obrint un procés de pau, on es pugui parlar de tot (tal com es va fer a Irlanda del Nord) on tinguin cabuda totes les forces polítiques representades al parlament de Vitòria.

Ja n'hi ha prou que un govern que es definia com a centrista i

tolerant, faci servir les manifestacions després dels atemptats per abocar les masses cap el precipici i la xenofòbia espanyolista. No és ètic, que el PP fomenti en el poble espanyol, l'idiota col·lectiu, per tal de llançar-lo cap als qui no pensen com ell. Com molt bé deien les «Madres de Mayo», que observaven amb molt de dolor la forma en què el discurs demagògic del PP arrossega tots els sectors cap a posicions feixistes. Què passarà el dia en

què els catalans exigim com sempre ho fem nosaltres, pacíficament i democràticament -, un referèndum sobirà com el del Quebec?.

En síntesi, que per començar a veure el final del túnel d'aquest malson, cal educar per la pau, ser flexible, i sobretot, comprendre que aquest conflicte basc, que ja dura fa més de quaranta anys, té unes arrels i unes causes clarament polítiques. ♣

Josep Mª Loste

L'excusa de sempre

CECILI BUELE I RAMIS. DIPUTAT DEL PSM-ENTESA
NACIONALISTA AL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS.

Ja abans de la primera convocatòria pública d'oposicions per accedir a llocs de feina dins l'administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, l'any 1990, s'apuntava la normalització lingüística com a excusa per a ajornar la realització de les dites proves selectives.

S'al·ludia al fet que moltes de les persones que volien aspirar a ocupar una d'aquelles places públiques, d'ocupació laboral o del funcionari, no havien tengut temps de "normalitzar-se", lingüísticament parlant.

I això que ja feia quatre anys que la llei de normalització lingüística havia estat aprovada, i, en conseqüència, ja duia molt de temps de vol i de rodatge.

Catorze anys després, sembla que encara no és temps suficient, a la vista d'algunes declaracions sindicals que s'han fet públiques recentment.

Des del grup parlamentari PSM-Entesa Nacionalista reclamam una mica més de congruència de part de tots, a l'ho-

ra de voler defensar i protegir la nostra llengua pròpia.

¿Què en diríem d'un personal que, fent feina en alguna administració pública de les nostres illes, transcorreguts catorze anys, continuàs mantenint un tan baix nivell de coneixement de la llengua castellana, que no la sapigués parlar, ni llegir, ni escriure correctament? Diríem, sense cap casta de dubte, que no es mereix d'ocupar una plaça laboral o funcional pública. Li recomanaríem que, primer, anàs a escola! És ben lògic.

N'hi ha que creim i pensam que l'exigència de nivells de coneixement de la llengua pròpia d'aquestes illes, que hi és també oficial, la llengua catalana, no només no pot ser inferior a la dels nivells de coneixement de la llengua castellana, que també n'és oficial, sinó que n'ha de ser molt superior.

Per un fet molt simple. Aquí, a les nostres illes, l'única llengua que n'és la pròpia, la llengua catalana, es mereix moltíssim més respecte als nostres

àmbits oficials i públics, que no l'oficial a tot l'Estat. Pel simple afegit de ser-ne la pròpia.

I encara hi hem d'afegir més: no es pot demanar a la ciutadania d'aquestes illes nostres que valori cada vegada més positivament l'ús de la llengua pròpia d'aquesta comunitat, la llengua catalana, si la màxima instància pública autonòmica la continua infravalorant fins a límits que resulten inacceptables.

Catorze anys de polítiques normalitzadores de l'ús del català a les nostres illes, s'han de considerar més que suficients perquè, qui ho hagi volgut fer, - i no són poques les persones que ho han fet -, s'hagi pogut posar al nivell màxim requerit en l'ocupació pública d'un lloc de treball a l'administració de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Qui, després de catorze anys, a hores d'ara no ho ha fet encara, cal presumir que no ho arribarà a fer mai. És qüestió de voluntat. No hi valen més excuses. Ω

Ernest Lluch, ha estat assassinat !

Com a catalans, nacionalistes i independentistes hem de denunciar l'assassinat de l'Ernest Lluch. No importa que els assassins proclamïn que lluiten per la llibertat del seu poble, en realitat ataquen la llibertat i la convivència del poble català. Amb l'assassinat de l'Ernest Lluch s'ha eixamplat encara més l'escletxa que hi ha entre el nacionalisme català i els que diuen defensar la llibertat d'Euskadi tot emprant com argument la violència gratuïta i injustificable.

Volem la llibertat, la independència tant per Euskadi com pels Països Catalans però l'assassinat dels que no pensen com nosaltres sols serveix per arraconar cap a la marginalitat el moviment independentista. Ernest Lluch era una persona dialogant, un català que havia pres una posició ideològica molt determinada però que creia en el seu país i lluitava per la convivència i la llibertat, i ara, gent forana, han vingut a casa nostra per assassinar-lo.

ETA i GRAPO actuen als Països Catalans com forces armades estrangeres, senzillament són for-

ces d'ocupació com poden ser-ho els aparells de seguretat de l'estat, per això hem de denunciar la seva actuació i considerar-los com enemics de la llibertat dels Països Catalans.

Cap nacionalista català pot donar suport o cobertura ideològica a ETA o GRAPO, aquestes organitzacions no lluiten per la llibertat sinó per imposar amb les armes uns plantejaments ideològics molt llunyans als que defensen la gran part de la població. A més ETA, amb les seves actuacions als Països Catalans, desacredita l'independentisme català car una part del mateix no s'atreveix a condemnar les accions d'ETA i els que ho fem ens veiem obligats a distingir entre terrorisme i la lluita per la llibertat, les accions d'ETA a Catalunya són purament accions terroristes i per assolir la independència dels Països Catalans avui en dia la única via possible no passa per les armes. Ω

ETA Fora de Catalunya!
Secretariat Nacional d'Unitat
Nacional Catalana. 22 de
Novembre de l'any 2000

Esport i ciutadania, d'en Pere Calders

Vingué un moment d'aquells que sempre arriben: les idees sòlides d'unitat passaven per una crisi, sobretot perquè els equips centrals no marcaven. La fallada posava en quarantena tot el sistema, amb la consegüent amenaça per a les conviccions, que afrontaven un decandiment del futbol nacionalista. Es van fer rogatives, sense el gust d'altres vegades, perquè els progressistes frenaven el folklore de la fe. Per acabar d'adobar-ho, es produí un col·lapse que afectava figures de molt llum en altres espectacles i la petita pantalla no sabia cap on girar-se. Qui més qui menys, els homes esteparis sofrien pel prestigi (tan treballósament aconseguit i mantingut) de la virilitat indígena. De cop i volta s'adonaven que la història que estaven fent no pagava el tret i que això -a més de posar en perill les apostes benèfiques- feia trontollar tota la bastida.

Enmig d'aquestes dramàtiques circumstàncies es produí el gran prodigi. Quan faltaven sis minuts per acabar un partit de molt compromís -que els representants de les essències racials perdien per dos a zero-, ocorregué que els llums de l'estadi van disminuir d'intensitat i, en canvi, al centre del camp va brillar la figura d'un davanter miraculós, uniformat de blanc (de fet, no desentonava) i amb una llarga cabellera. Tot ell resplendia amb una rara fos-

forescència. Mentre la multitud, a les grades, s'aguantava la respiració, l'aparegut va organitzar tres arrencades i va marcar tres gols impecables, que pujaren al marcador i decidiren el partit. El capità dels contraris va protestar en nom del club de la costa que representava, però l'àrbitre (que a desgrat de l'atabalament momentani no havia perdut la intuïció), va ensenyar-li la targeta i l'altre s'estamordí.

L'endemà, els crítics més identificats amb la línia van demostrar que no hi havia res al reglament que pogués ésser utilitzat per a anul·lar gols com aquells. Un comentarista molt llegit digué que si les intervencions meravelloses haguessin de provocar la invalidació dels resultats dels encontres (o combats o batalles, que tot és la mateixa cosa, deia) s'haurien de depurar les cròniques oficials. «I la història», afegia mordaçment, «és irreversible».

La premsa de províncies intentà de parer el cop, al·legant tímidament que la prohibició de fitxar jugadors estrangers s'havia de fer extensiva -per pura lògica als jugadors sobrenaturals. Però la Federació va fer publicar una nota puntualitzant que la tradició miraclera era tan arrelada al país, que calia considerar el davanter fosforescent com a oriünd. Ara bé (afegia la Federació): no era cosa de servir amb safata als clubs perifèrics un precedent de tanta

transcendència, perquè només faltaria aquesta, que tothom es fes un calendari amb santoral a mida per a atomitzar la lliga; qui havia picat primer, quedava com a picador magne i llestos.

Alguns diaris van passar les pàgines esportives a la secció de litúrgia, però la disminució de les vendes els va tornar en si i es van deixar de floritures.

Hi havia poques sortides aïrores per a una situació tan delicada. Afortunadament, l'època convidava a mirar enrera amb propòsits de retruc nostàlgic i se'ls va acudir que els finals de lliga coincidissin amb efemèrides de la Reconquesta. Així, el jugador metafísic, marcat per tot l'equip contrari, tenia ocasió d'elaborar uns quants gols antològics.

Tanmateix, tal com passa quan les institucions s'han de refiar dels miracles, la gent s'avorria, havia perdut l'indispensable gust per l'imprevist. I amb la finalitat de conservar, almenys, una mica de truita per al somni, van acordar tàcitament, de sotamà, que el veritable campió seria el qui quedés en segon lloc. Un campió sense corona (sense aureola, deien ells), i aquest seria l'honor que posarien damunt la taula.

Ara: segons com es mirés, tot havia quedat com abans, per la qual cosa no valia la pena de molestar cap apòstol. Ω

SOS! Antisemitisme a les organitzacions antiracistes

Recentment es va denunciar en aquesta revista el silenci de SOS-Racisme davant les declaracions en favor de l'Holocaust que, com a bon nazi, va fer l'imam de Sabadell. Unes declaracions que van ser condemnades immediatament per diverses associacions musulmanes. SOS-Racisme va ser, en canvi, més papista que el Papa.

L'actitud de SOS-Racisme té unes arrels molt més profundes del que sembla a primera vista. Anem a veure quines:

Just acabada la Segona Guerra Mundial, tots els membres del Comitè Jueu Antifeixista de l'URSS foren afusellats. En els processos de Praga, en els quals fou eliminada una part del PC txecoslovac, es feia constar la religió jueva dels executats. Tots ells eren agents del sionisme i l'imperialisme.

En el bloc occidental, dos jueus nordamericans eren executats acusats d'haver passat a Stalin el secret de la bomba atòmica. Quaranta anys després, es reconeixia la seva innocència. Foren electrocutats per ser agents del judaisme marxista i boltxevic.

En les organitzacions antiracistes estem veient un altre tipus de terminologia per amagar l'antisemitisme més primari. Els seus

butlletins no escatimen insults contra el sionisme racista i teocràtic, mentre que, en el mateix butlletí, en trobes un article en favor del Front Islàmic de Salvació algerià. Hi ha per tant, un prejudici. Un prejudici disfressat amb la terminologia negativa més adient segons els estatuts de l'organització.

I una altra apreciació. Recordem que durant l'atac de l'OTAN contra Sèrbia fa poc més d'un any, aquestes organitzacions es manifestaven sota el lema *Ni OTAN ni Milosevich*, no fos que hi haguessin suspicàcies. En canvi, vuit anys enrera, es manifestaven en contra de l'atac nordamericà contra l'Iraq amb retrats de Saddam Husein, el qual no va dubtar a gasejar la població del Nord del seu país, quelcom que ni Milosevich va gosar fer amb els kosovars. Potser les amenaces de Saddam d'exterminar a la meitat de la població d'Israel amb armes químiques van arrancar algunes simpaties? Afortunadament, per a tots els ben nascuts, no crec que això passi mai, ja que Israel és fort, però, si passés, creieu que sortiria alguna veu de protesta d'aquestes organitzacions? Em sembla que no. Ω

Miquel Roura

HISTÒRIA D'UNA FOTOGRAFIA

Climent Garau: un republicà exemplar

A ran de la publicació de les meves novel·les *Estiu de foc* (Columna edicions, 1997) i *L'Amagatall* (recent premi «Miquel Àngel Riera» 1998, editada a la Col·lecció *Tià de sa Real* que tant encertadament dirigeix l'escriptor i excel·lent historiador de la nostra literatura Pere Rosselló Bover), nombrosos periodistes m'han demanat -i demanen!- l'origen d'aquestes històries de la guerra, a Mallorca.

Qui em coneix sap a la perfecció que, com a Bertolt Brecht, els meus herois, les persones que jo estimo, els homes i dones que han tengut una importància cabdal en la meua vida, en la meua formació humana, no han estat mai ni reis ni generals, molt manco banquers, senyors de possessions, intel·lectuals -com els germans Villalonga- al servei dels botxins del poble mallorquí. Qui sempre m'ha interessat ha estat la gent humil del poble, les persones que amb el seu esforç -durant segles, generacions infinites- han servat la nostra llengua, han bastit amb les mans tot allò que ens envolta: cases, sínies, palaus, marjades, ponts, mobles, estris de feina i esbarjo, escoles; i amb llur afany de justícia han lluitat -d'ençà la guerra de les Germanies!- per a millorar la vida dels seus germans.

Els meus herois són, doncs, aquests homes anònims que, la majoria de vegades, després d'una vida exemplar de lluita pel poble, no els trobes en cap llibre d'història... ni en lletra

xedor d'una retxa a un diari, es donà entre els milers i milers d'homes i dones assassinats per la dreta feixista en temps de la guerra i anys posteriors.

Per tant, és ben evident que -sobretot en les novel·les de la guerra- els meus personatges, les meves històries de ficció volen reflectir el món, les vivències, les esperances, els sentiments grandiosos, exemplars, ben universals, d'aquesta humanitat valenta i anònima: la que tot ho ha creat amb les seves mans, amb el seu treball. Les milicianes assassinades pel «comte» Rossi i els feixistes mallorquins -els republicans que no pogueren reembarrar amb les tropes del Capità Bayo el setembre de 1936 en el Port de Manacor-, en la novel·la *Estiu de foc*; i, en *L'Amagatall*, la tragèdia dels homes amagats a Mallorca intentant escapar de la persecució dels falangistes. El cas, per exemple de Jaume Tries

menuda, a no ser, sense cap explicació del que feren, del que alletaren en vida, una simple retxa a l'apartat de necrològiques del diari. I a voltes ni això darrer! Pensau -basta tornar a llegir l'imprescindible *Diccionari vermell* de Llorenç Capellà- que moltes vegades, ni aquest simple fet, ser mereix

«Norat», de Santa Maria; de l'amic de la família, el pobler Pau Canyelles Socies («Pau Comas»), tancat a casa seva, en un petit habitacle, amagat fins i tot de la vista de la filla -la meua bona amiga Salvadora Canyelles- per por que, nina com era, no parlàs massa i sense voler denunciàs

el pare als botxins; o el cas, igualment alligador, de Joan Mates, a Ciutat, que hagué d'amagar-se a casa seva i després partir amb barca -coneixent a la força les presons italianes-, tot per salvar-se de la «justícia» -un tret al cap- dels franquistes illencs. També forma part de la galeria dels meus herois el col·laborador de *L'Estel* Climent Garau que, salvat miraculosament de la repressió desencadenada pels botxins antiesquerrans per haver anat a Barcelona, a l'Olimpíada Popular, desembarcà amb el capità Bayo en el Port de Manacor per l'estiu de 1936 en aquella provatura de deslliurar l'illa del jou feixista.

Com dic, són aquests personatges els herois que m'han interessat, el món que he provat de reflectir en moltes de les meves narracions i, molt especialment, les dedicades a la guerra. En el fons, no ho negaré ara, sé que és la provatura de deixar constància del món dels nostres pares -republicans que combateren per la llibertat enfront l'opressió-, dels amics de

les nostres famílies, aquella generació esperançada i il·lusionada; uns, com Pau Canyelles, membres d'Esquerra Republicana; altres, com el pare, confederals anarcosindicalistes o, com l'oncle José López, antifeixistes de la XXII Brigada... Una generació d'homes i dones que volgueren portar idees de justícia i llibertat a una Mallorca dominada pel més ferotge caciquisme, per la més brutal explotació de l'home per l'home... Aquells senyors de possessions àvids de guanys, enemics de tot el que podia ser progrés, il·lustració per a les classes populars. Pensau en l'odi que les classes dominants mallorquines -i les espanyoles!- sentien pels mestres republicans, per la munió d'escoles que manà construir la República... No volien que el jornal, que l'obrer, que els fills dels pobres sabessin llegir i escriure, tenguessin un metge a la vora, poguessin mirar el futur amb esperança, sense haver d'estar ajupits, de sol a sol, la vida sencera. Ω

Miquel Verdera

Editorial de Gara del 6 de desembre de 2000 (traducció al català d'ANNA)

Paraules i fets per a una imposició

El vintè segon aniversari del referèndum en què la ciutadania de Hego Euskal Herria va donar l'esquena a la Constitució espanyola, arriba en un moment en què el dit text i els estatuts autonòmics derivats són col·locats pel Govern del PP i PEL PSOE com a barres infranquejables per a la voluntat de la ciutadania basca. Cal observar, en aquest sentit, que determinats estaments de poder espanyols supleixen la seua falta de tradició i vertaderes conviccions democràtiques atorgant una concepció sacramental i inamovible al que, com les constitucions o els estatuts, no són sinó mers instruments d'ordenació de la societat que hagueren d'estar sempre a mercè de la sobirania popular. Però és precisament aquest temor a la paraula del poble, en aquest cas del basc, el que fa que la imposició suplisca els intents de convèncer i transaccionar.

En els últims dies hem assistit a la defensa de la Constitució, amb tints entre èpics i apocalíptics, que ha fet el president del Govern espanyol, i també a les seues desqualificacions dels qui pretenen la seua reforma o superació.

El seu discurs ha tingut la resposta del líder del PSOE, qui ha recordat José Maria Aznar que la Constitució té mecanismes per a «evitar qualsevol risc de secessió» i que molts d'ells estan en

mans, precisament, de l'Executiu espanyol. Les paraules de Rodríguez Zapatero no fan sinó confirmar el caràcter impositiu que aquesta Carta Magna té per als bascs, ja que entre aquests «mecanismes» destaca el recurs a l'Exèrcit. Però per davall dels rifirrafes dialèctics per a acontentar els seus respectius públics, queda la labor de rebotiga en què tant PP com PSOE busquen segellar un pacte en què Constitució i estatuts tornaran a ser entronitzats com a sostre inamovible per a les aspiracions soberanistes basques. I, perquè això quede suficientment clar, aquí estan les desenes de ciutadanes i ciutadans abertzales que aquest mateix any han sigut detinguts i empresonats sota l'acusació de tractar de «subvertir l'ordre constitucional» quan treballaven per mitjans exclusivament polítics.

A pesar de semblant pressió, mai en els últims anys han sigut tantes com ara les veus representatives de la societat basca que s'alcen assenyalant a la Constitució com una cotilla massa estreta per a les aspiracions de la societat i al marc estatutari com una realitat que ha de ser superada. Ara fa falta que, com fan els poders de l'Estat, aquestes paraules es convertisquen en fets, en un treball coordinat i conjunt en defensa d'un futur propi. Ω

Conclusions i acords de la Trobada d'Entitats per la Llengua Catalana

Les entitats convocants de la I Trobada d'Entitats per la Llengua Catalana constaten i celebren l'èxit de la seva iniciativa, que es concreta en l'alt nombre de persones i organitzacions inscrites, en la qualitat de les intervencions i moltes especialment en les prometedores perspectives de col·laboració que s'han obert, tant entre les entitats i les administracions com, sobretot, entre les entitats mateixes.

Les entitats convocants de la I Trobada d'Entitats per la Llengua Catalana consideren que les realitats socials diverses en què operen les diferents organitzacions condicionen inevitablement la seva actuació, i dificulten la creació d'una entitat única que abasti tots els territoris de l'àmbit lingüístic amb criteris d'operativitat i eficàcia.

Malgrat això, les entitats convocants de la I Trobada d'Entitats per la Llengua Catalana entenen que, si bé les estratègies i les formes d'organització de les entitats existents són diferents, el seu objectiu bàsic és comú (la normalització del català),

i tenen la profunda convicció que per a atènyer aquest objectiu bàsic són possibles formes de comunicació i de coordinació més fluides i adequades als temps de les que han existit fins ara.

Per aquesta raó, les entitats convocants de la I Trobada d'Entitats per la Llengua Catalana, conscients de la seva responsabilitat històrica en el desvetllament, manteniment o desenvolupament dels processos de canvi social que han de conduir a la normalitat de la llengua catalana en el seu territori històric, volen adquirir públicament i solemne els compromisos següents:

1. Impulsar la creació d'un portal de les entitats per la llengua catalana a Internet, a fi de potenciar la comunicació entre les entitats, d'una banda, i entre les entitats i la societat, de l'altra.
2. Impulsar la creació de llistes de distribució electrònica, com a primeres eines efectives de col·laboració entre les entitats

per la llengua catalana de tot l'àmbit lingüístic i entre tots els seus membres.

3. Organitzar la II Trobada d'Entitats per la Llengua Catalana, en lloc i dates per determinar, amb el triple objectiu d'avaluar les formes de coordinació adoptades el dia d'avui, reflexionar sobre les vies de col·laboració que es puguin acordar d'ara endavant i, finalment, explorar nous camins per aprofundir en aquesta via.

Les entitats convocants de la I Trobada d'Entitats per la Llengua Catalana són conscients que aquests compromisos són modestos, però fan saber a tothom la seva ferma intenció que es materialitzin de forma immediata, i que contribueixin a posar les bases d'una entesa que vagi més enllà de l'estricta intercomunicació permanent i l'intercanvi constant d'experiències. Ω

Barcelona, 17 de novembre de 2000

Sabia vostè?

(article publicat en «Cristianisme i Justícia» juliol 2000, els comentaris, que hem escrit, creiem que són de Martí Subirà. La traducció al català és d'ANNA)

1. Que les multinacionals acaparen el 70% del comerç mundial, i que el comerç entre companyies és ja el 30% de la xifra global? (1)
2. Que als països pobres l'ús d'Internet només abasta al 0'2 % de la població, mentre que als països rics arriba al 93%? (2)
(Una senzilla pregunta: és açò globalització?)
3. Sabia vostè que entre 1980 i 1993, les cinc-centes corporacions més grans del món van suprimir 4'4 milions d'ocupacions, mentre multiplicaven les seues vendes per 1'4, els seus actius per 2'3 i els sous d'alts executius per 6'1? (3)
(Una altra qüestió senzilla: a açò anomenem competitivitat?)
4. Sabia vostè que l'interès del deute que el Tercer món paga als països industrialitzats és més del doble de l'ajuda que rep? (4)
(És això «legítim interès» o usura pura i dura? Mire en qualsevol tractat de moral el que es diu sobre la usura).
5. Que els ingressos mitjos per habitant del món són de 5000 dòlars per any, mentre que mil tres-cents milions d'eixos habitants malviuen amb 365 dòlars/any? I que, en eixe mateix món i no en un altre planeta, el numero de multimilionaris va passar de 57 a 447 entre 1989 i 1996? (5)
6. Que la riquesa total de les 10 persones més riques del món equival a una vegada i mitja els ingressos de tots els països menys desenvolupats junts? (6)
7. O que «360 persones acumulen tanta riquesa com la meitat de la població mundial». Que «el 4% dels seus ingressos resoliria els problemes de tots els pobres» i que «la fortuna de tres d'eixes persones és igual al PIB dels 48 països més pobres del planeta?» (7)
(Una altra pregunta senzilla: És just un sistema que reparteix així? Com van a poder defensar-se eixes minories tan xicotetes? Potser pensarà Vostè que armant-se bé)
8. Que el món gasta cada any 820 milions de dòlars en armes? (8)
9. Que el 13 d'octubre de 1999, Estats Units es van negar a ratificar el Tractat de prohibició total d'armes nuclears? (9)
10. I que hi ha en el món entre 65 i 110 milions de mines antipersones, que maten unes 26.000 éssers humans per any? (10)
(Se defèn a vegades la carrera armamentista per «raons defensives». Amb tota sinceritat: és això legítima defensa? És lícit que els països exportadores d'armes bombardegen a altres països per les armes que fabriquen?)

Tal vegada pensa Vostè que eixes coses poden anar-se'n arreglant amb només democràcia i mercat.

Però sap vostè

11. Que aconseguir un escó nou al senat d'Estats Units pot costar entre 10 i 20 milions de dòlars? (11)
(És això democràcia o una nova forma de dictadura econòmica?)
12. O que un llaurador colombià, si elegix bé la producció i té una bona collita, podrà traure fins a 500 dòlars per hectàrea, mentre que aquest mateix llaurador, amb una hectàrea de coca pot traure 5000 dòlars? (12)
(I el van a perseguir? No deien que el mercat s'autoregula i no es deu intervenir en ell? A més a més: la coca no és el mateix que el seu derivat, la cocaïna)
Passant a un altre tema:
Sap vostè
13. Que en 1990 la desertització afectava ja al 30% de la terra? Que cada segon desapareix del planeta una superfície amb arbres equivalent a un camp de futbol? Que a Alemanya s'ha perdut ja el 50% dels boscos, en Txecoslovàquia el 70% i a Etiòpia el 90%? I per a donar alguna dada d'Espanya: 7 milions d'hectàrees (el 23% del territori), corre el risc d'arribar a la desertització total. (13)
(Després es multipliquen certs fenòmens climatològics estranys -El «Niño», formes desbocades d'inundacions...-
Tindrà una cosa un poc que veure amb l'altra?)
14. Sabia vostè que el 92% de la població mundial no té cotxe? Què encara que en EUA hi haja una interlocutòria per cada 1'8 habitants, i a Europa un per cada 2'8, a Àfrica hi ha un cotxe per cada 110 habitants en l'Índia un per cada 554, i a Xina un per cada 1374? (14)
(És llavors universalizable el nostre progrés?)
Deixem el món i el planeta i ocupem-nos un poc de casa.
Sabia vostè
15. Que a Espanya moren cada dia cinc persones d'accident laboral? (la xifra anual quasi duplica a tots els que ETA porta matats en 30 anys). I una altra dada:
16. En 1998, a Espanya, l'excedent brut d'exploració van ser 221.125 milions d'euros (quasi 37 bilions de pessetes) i la remuneració dels assalariats va ser de 231.771 milions d'euros (uns 38 bilions i mig de pessetes). Són dades del banc d'Espanya. Ara bé, segons la central de balanços del mateix Banc, les rendes del treball aporten el 80% de la recaptació d'Hisenda... (15)
(El Capital, que està en menys mans, gasta més i tributa menys. Seria tan irracional llavors, abaixar els impostos al treball per a apujar-los al Capital?)
17. Sap vostè. Que «Espanya destina a protecció social un 20% menys del PIB que la mitjana de la Unió Europea? (16)
(El comentari esta vegada ha de ser un poc de tòpic: eixa Espanya va bé?)

18. Una última dada, pres de Ràdio Nacional, el 3r de juny del 2000, i la font del qual és el Banc de Santander: A Espanya hi ha 8 persones amb una fortuna de més de 8 bilions de ptes. I 7000 amb més de 5000.000 milions.

(Quan li van donar esta dada a aquell sapientíssim Kalikates de «La Guatla», es va limitar a comentar: «ah sí! I en quina presó estan?»)

Una pregunta més de casa, per a acabar amb el futbol que és de tots

19. Sabia vostè que en els últims deu anys, a Catalunya ha augmentat l'índex de pobresa en més de 3 punts percentuals, respecte a la població, mentre que a Espanya va baixar aproximadament un 1'5%? (17)
(Serà això el «fet diferencial»?)
20. Açò sí que ho sap vostè: Raül cobra mil milions de pessetes a l'any i no arriba a marcar un gol per partit. En tot el país hi ha prou metges, que poden operar 3 o 4 vegades al dia, i vénen a guanyar uns cinc milions a l'any... O bé: la plantilla del Barça val uns 50.000 milions de pessetes. Si el Govern reajustara (com ha de fer i probablement no farà) els salaris dels funcionaris a la inflació que s'ha disparat, necessitaria per a això uns 30.000 milions (18)

Una breu reflexió final.

Paul Ricoeur va fer famosa aquella frase que «els símbols donen que pensar». Cabria afegir que hi ha dades que també fan pensar. I el que podrien fer-nos pensar estes dades podem formular-lo aprofitant el títol d'un llibre de què hem pres diversos d'ells («Déu i les coses»). Pot Déu acceptar semblant estat de coses, per molt que li donem culte i anem a missa alguns diumenge o fins a tots? Qui no crega en Déu, que se pregunte senzillament: és humà semblant estat de coses?

Cristianisme i Justícia. Juliol 2000.

Notes:

1. Informe del PNUD #Salt#1994. En GAAY FORMTAN, Dios y las cosas, Santander 1999, p. 19.
2. Informe del PNUD, 1999.
3. Ver: Dios y las cosas (cit. p. 25).
4. Ibid. p. 23.
5. PNUD 1997 y 1996. Ibid., p. 24. y 139.
6. PNUD 1996. Cf. ibid. p. 139.
7. Titulares del ABC, 12 de julio de 1999.
8. Le Monde diplomatique, noviembre 199, p. 32.
9. Ibid. p. 1.
10. Ibid. p. 32.
11. Cf. Dios y las cosas p. 68.
12. Cf. F. FERNANDEZ BUEY, Ética y filosofía política, p. 94.
13. Ibid. 196-97.
14. Ibid. p. 91.
15. Documento final de la Plataforma sobre el paro, Madrid, 1999-2000.
16. El País, 21 de mayo de 1999, p. 32.
17. Cinto Ros i Ombravella en La Vanguardia digital 14 de julio de 1999.
18. Datos emitidos por Antena 3 y Telecinco, entre el 16 y 18 de julio del 2000. Ω

El Premi Sakharov i «Basta Ya»

(Traducció al català d'ANNA)

El passat 13 de desembre, el Parlament Europeu atorgà a l'associació «Basta Ya» el premi Sakharov, químic dissident soviètic creador de la bomba «H». Guardó, que des de l'òptica occidental, s'atorga a personalitats o organitzacions que s'han destacat en la defensa dels drets humans i les llibertats fonamentals. Quasi sempre, els guardonats s'han caracteritzat per fer front a les injustícies que des del poder s'han produït cap als seus pobles i conciutadans. Per això generalment han sofert la persecució, privació de llibertat o el desterrament. Guardonats, que d'altra banda sempre s'han caracteritzat per reclamar la necessitat d'humanitzar els conflictes i buscar solucions polítiques als mateixos, basades en l'erradicació de les condicions que fan possible l'existència la injustícia i l'opressió.

La trajectòria dels diversos guardonats ens demostra que és impossible dissociar la defensa dels drets individuals i col·lectius, i que en la majoria de les ocasions, la negació dels drets col·lectius porta al mateix temps repressió i violència conculcadora de drets humans individuals. L'opressió dels pobles, més que abstracta, té el seu reflex en conculcacions individuals. I així, tampoc no és dissociable la defensa dels drets humans individuals de la defensa de les col·lectivitats a decidir el seu futur. I açò, més que la pura teoria ens ho demostra el quefer i l'entrega de centenars d'activistes a favor de la llibertat, entre ells els guardonats pel premi Sakharov.

Entre els mateixos cal destacar l'infatigable líder del FRETILIM timorens Xanana Gusmao, el destacat membre del Congrés Nacional Africà Nelson Mandela que ja en la seua joventut va entendre que «la força és l'únic llenguatge que els imperialistes escolten», la diputada kurda en presó turca Lelya Zana el delictes de la qual no és un altre que reclamar el dret del Poble kurd a la seua identitat o les incansables i solidàries Mares de la Plaza de Mayo. Encara que els guardonats sempre s'han caracteritzat per reclamar la necessitat d'humanitzar els conflictes i buscar solucions pacífiques per als mateixos, «Basta Ya» ha intentat sabotear tota solu-

ció política al conflicte basc. «El que es pretén és constatar que en el País Basc no existeix un problema polític», així com silenciar la violència que emana del poder contra Euskal Herria i els seus habitants. «Basta Ya», és una organització creada per a la defensa ideològica de la indivisible unitat de l'estat espanyol. És cert que en tots els conflictes existeixen organitzacions o associacions les posicions dels quals se semblen als «Basta Ya», i el cas irlandès resulta clarificador a aquest respecte.

«Basta Ya» no sorgeix per a la defensa dels drets humans, «Basta Ya» sorgeix per a refermar l'aposta per la solució policial el pilar del qual busca abreviament «la mobilització popular» segons insisteixen reiteradament Aznar i Mayor Oreja. Per a la defensa a ultrança de l'ocupació i negació per part de l'estat espanyol d'un poble anomenat Euskal Herria. A «Basta Ya» no li importen les conculcacions sistemàtiques de drets individuals exercides per les forces policials. Qualsevol dels mèrits d'aquesta associació? Qual un altre a banda de la seua voluntat de negar qualsevol solució dialogada del conflicte? Ens entristeix observar com la pressió de l'estat espanyol és capaç d'arribar fins a desvirtuar i deslegitimar un premi de tan fons calat. Però ens reconforta el recordar que en el conflicte irlandès també es va procedir a actuar de la mateixa manera atorgant el premi nobel a una associació promoguda pel Govern britànic que negava una solució dialogada. Ja ningú no es recorda d'ells, cosa que no succeeix amb el premi atorgat a Hume o amb el reconeixement internacional rebut per Gerry Adams. De la mateixa manera estem convençuts que el premi a «Basta Ya» passarà a l'oblit. Estem convençuts que si alguna vegada algun ciutadà o organització basca figura colze a colze junt amb personatges com Mandela, Gusmao, o les Mares de la plaça de maig, aquest lloc l'ocuparan els homes i dones que lluiten pel reconeixement dels drets que com a poble a Euskal Herria i als seus ciutadans li corresponen. Ω

Departament Internacional Euskal Herriarrok

La presidència del Consell de Mallorca (CIM) adjudica les beques "Teatre Principal – CIM 2000" a Miquel López Crespí i Pere Fullana

L'escriptor de sa Pobla Miquel López Crespí i Pere Fullana Mas, segons resolució de la Presidència del Consell Insular de Mallorca (CIM) acaben de guanyar les Beques «Teatre Principal-CIM» de «Textos Teatral en llengua catalana 2000». El jurat era format pel catedràtic de la UIB Joan Mas i Vives, el director del Teatre Principal Pere Noguera, el delegat de teatre de la Direcció General de Cultura del Govern Balear Joan Arrom i l'escriptora Antònia Vicens en representació de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC). Sota la Presidència de la Consellera de Cultura del CIM Maria Antònia Vedell es decidí lliurar aquestes beques a la creació al treball de Miquel López Crespí Els anys del desig més ardent i a Memòria d'en Julià, de Pere Fullana Mas.

Miquel López Crespí és escriptor, col·laborador de premsa i, actualment un dels autors més guardonats en tota la història de la literatura catalana. Vocacionalment es dedica a la narrativa, l'assaig, el teatre i la poesia. Pel desembre de 1998, amb l'obra La Ciutat del Sol guanyava el Premi de Novel·la de l'Òmnium Cultural en la «9a. FESTA DE LES LLETRES CATALANES» i, poc després, un jurat format per Josefina Salord, Bernat Nadal, Pere Rosselló Bover, Marià Torres i Roser Vallès li atorgava el III Premi «Miquel Àngel Riera» de novel·la per l'obra L'Amagatall. Pel novembre de 1999 obtenia igualment un dels premis de poesia més importants dels Països Catalans. Ens referim al Premi «Grandalla» del Principat d'Andorra que ha obtingut amb una antologia (selecció de vint-i-cinc anys de treball poètic) i que porta per títol Llibre de Pregàries i que ha estat editat recentment en el Principat d'Andorra.

Miquel López Crespí ha obtingut nombrosos premis literaris entre els quals caldria destacar, en narrativa: el «Joan Fuster 1984» (València); «Joanot Martorell 1986» (València); «Ciutat de Palma 1991»;

«Pompeu Fabra 1984»; «Joan Santamaria 1989» (Barcelona); Ciutat d'Olot 1987; «Baltasar Pòrcel 1993» (Mallorca); «Premi de les Lletres» (Mallorca, 1987); Premi de «Ciutat de València 1988»; «Manuel de Pedrolo 1985»; Premi «Marià Vayreda 1987» (Girona); Premi de Contes «Antoni Bru 1984»

(Alacant); Premi de Narrativa «Rafael Catardi» (L'Alguer); Premi de Poesia «Ciutat de Castelló 1985»; Premi de Poesia «Ramon Muntanyola» (Tarragona, 1984); Premi de Poesia «Antoni Isern» (Tarragona, 1983); Premi de Narrativa «Jacme March» (Barcelona, 1983); Premi de Poesia «Josep Janés i Olivé» (Barcelona, 1988); Premi de Poesia «Miquel Martí i Pol» (Barcelona, 1988); Premi de Poesia Festes Populares de Cultura Pompeu Fabra (Perpinyà, 1988); Premi de Poesia «Ventura i Gassol»

(Tarragona, 1989); Premi de Narrativa «Joan Puig i Ferrer» (Tarragona, 1990); Premi de Poesia «Salvador Espriu 1990»; Premis de Poesia i Narrativa Pompeu i Fabra (Girona, 1991); Premi de Poesia «Joan Tur» (Barcelona, 1993); Premi de Poesia «Miquel Martí i Pol» (Barcelona, 1994); Premi de Literatura «Serra i Moret 1993» de la Generalitat de Catalunya; Premi de Novel·la «Valldaura 1997» (Barcelona); Premi de Literatura (narrativa) «Miquel Àngel Riera 1998», etc., etc.

En teatre ha obtingut el Premi Especial Born (Menorca); el «Ciutat de Palma 1974»; «Carles Arniches» (Alacant); «Consell Insular de Mallorca» (1987); «Ciutat de Granollers»; «Ciutat d'Alcoi 1984» amb l'obra «Homenatge Rosselló-Pòrcel», etc. Alguns dels seus llibres més coneguts són: La guerra justa acaba de començar; Autòpsia a la matinal; el llibre de narrativa juvenil Històries per a no anar mai a l'escola (1984); Notícies d'enlloc (1987); Necrològiques (1988); Homenatge Rosselló-Pòrcel (1984); Crònica de la pesta (1993); Vida d'artista (1995); Històries del desencís (1995); Estiu de foc

(1998); L'Amagatall (1999) i el llibre de memòries L'Antifranquisme a Mallorca (1950-1970).

En poesia cal destacar (entre molts d'altres llibres): Foc i fum; Les Plèiades; L'obscur a l'ansia del cor; El cicle dels insectes; Els poemes de l'horabaixa; Planisferi de mars i distàncies, Mestral, Tatuatges, Punt final, Revolta, Un violí en el crepuscle, Llibre de Pregàries, Record de Praga i Els somnis obscurs.

Enguany ha estat l'autor mallorquí amb més llibres publicats arreu dels Països Catalans amb edicions a Barcelona, Lleida, el Principat d'Andorra, Ciutat de Mallor-

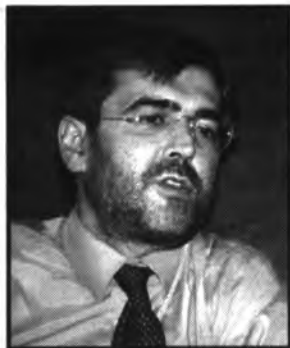
ca, etc. Les obres publicades recentment per Miquel López Crespí són: Núria i la glòria dels vençuts (novel·la); Revolta (poesia); Cultura i Antifranquisme (assaig); Acte únic (teatre);

Llibre de Pregàries (poesia); La Ciutat del Sol (narrativa juvenil); Record de Praga (poesia, segona edició) i Un violí en el crepuscle.

Properament veurà editada una història de la transició (Crònica política de la transició), les novel·les Estat d'excepció i Les rates, el llibre de memòries Records de sa Pobla i el poemari Perifèries (entre moltes altres publicacions). Entre els escriptors

que han guardonat en nombroses ocasions les seves obres caldria destacar alguns del màxim representants de la literatura catalana contemporània com, per exemple: Josep Maria Llompart, Miquel Ferrà Martorell, Olga Xirinacs, Antoni Serra, Josep Melià, Blai Bonet, Jaume Adrover, Guillem Colom, Ricard Salvat, Joaquim Soler, Gabriel Janer Manila, Ferran Torrent, Pau Faner, Jaume Vidal Alcover, Antoni Mus, Josep Lozano, Jaume Pérez Muntaner, Valerià Pujol, Josep Maria Palau i Camps, Lluís Alpera, Manuel Vázquez Montalbán, etc., etc. (Servei d'Informació Cultural) Ω

“El President del Govern Balears felicita Miquel López Crespí”

El president de les Illes Balears

Sr. Miquel López Crespí
C/ d'Antoni Marquès, 20,4t 1a
07003-Palma

Benvolgut Miquel,

He sabut que has estat el guanyador del primer premi en l'XI Concurs de Narrativa Camilo José Cela amb l'obra *La Inundación* i te'n vull fer arribar la meva enhorabona més sincera.

Sé que és un altre premi més que afegiràs a la teva llarguíssima llista, però no vull desapropitar aquesta ocasió per felicitar-te.

Rep la meua salutació més cordial.

Francesc Antich i Oliver

Palma, 13 de novembre de 2000

Literatura catalana contemporània

Les novel·les de la guerra civil a Mallorca: el desembarcament del capità Bayo (i II)

PERE ROSSELLÓ BOVER, ESCRIPTOR I CATEDRÀTIC DE LA UIB

Sens dubte, però, el que més sembla haver seduït el nostre novel·lista (Miquel López Crespí, autor de la novel·la *Núria i la glòria dels vençuts* publicada recentment per Pagès Editors) és la figura d'aquesta jove [Núria, la protagonista] que, com altres anarquistes de l'època, va emprendre una vida nova. Núria sap que no ha anat a la guerra per fer el dinar, rentar la roba o cosir els mitjons dels seus companys milicians, sinó per lluitar per un món millor, en el qual no existeixin les injustícies socials ni tampoc les diferències de sexe. La revolta ha duit Núria no sols a combatre les tropes feixistes, sinó també a treballar contra els prejudicis dels seus companys republicans, que encara reserven a la dona una sèrie de treballs que la societat tradicional-

ment li a encarregat i que, fins i tot, creuen que el seu paper només ha de consistir a satisfer les necessitats de l'home. Aquesta dimensió *feminista* de la protagonista és el tret que connecta millor la protagonista amb els lectors d'avui. I, en certa manera, és també el que, als nostres ulls, la salva de la rigidesa i de l'excés d'ideologia. Gràcies a alguns petits detalls -com el de dur un pintallavis juntament amb les armes-, es reforça la versemblança del personatge.

El refús d'una societat estratificada, dividida en poderosos i dominats, és l'eix ideològic de *Núria i la glòria dels vençuts*. Per aquest motiu, la figura del capità Bayo és presentada d'una manera força crítica per la narradora-protagonista, que s'adona de la contradicció d'una societat que

lluita per la igualtat, però que alhora és dirigida per aquells que n'ostenten un poder que àdhuc els atorga el privilegi de decidir la vida i la mort dels seus subordinats. Així, Alberto Bayo és vist com un militar d'acadèmia, amb un històric repressor, que en el fons només cerca el protagonisme personal, la qual cosa el porta a trencar amb el capità Manuel Uribarry, cap de les milícies valencianes. Per la seva vanaglòria, en començar el desembarcament al Llevant mallorquí, es vesteix amb l'uniforme de tinent coronel. I, sobretot, no dubta a exercir la seva autoritat despòtica sobre les seves tropes, fins i tot en aplicar una injusta sentència de mort contra un dels milicians valencians. Núria comprèn com serà de difícil bastir una nova societat igualitària,

mentre els militars -imprescindibles per a guanyar la guerra- ostenten el poder: «No podem dir ni una paraula a uns comandaments que seran els principals enemics de la revolució», perquè «o controlem els militarisme des del seu naixement o el militarisme acabarà amb nosaltres» (pag. 98). Al capdavant, ja compta amb l'exemple de la Rússia de Stalin. La lliçó final de la novel·la sembla ser que només la feina i el sacrifici resignats de les dones i dels homes anònims podrà conduir en el futur a un món millor.

Núria i la glòria dels vençuts narra un perible que va des de l'organització de la campanya al Principat -amb alguns retrocesos que remeten al triomf a Barcelona sobre els militars adherits al Movimiento durant els primers dies de

la guerra-, fins als inicis del combat a la zona del port de Manacor, tot passant pel viatge fins a València per recollir els milicians d'Uribarry, la conquesta de Formentera i d'Eivissa i l'anada a Maó per completar les tropes de l'expedició. En resum, una història que, tot i que coneguem com acabarà, conté elements suficients per garantir l'interès del lector. López Crespí opta per tallar la novel·la abans que es produeixi la retirada de les tropes republicanes. Potser es tracta d'una manera de deixar la porta oberta a una futura continuació del seu relat. A nosaltres, però, ens fa l'efecte que més tost és un intent de concedir una nova oportunitat de triomfar als seus protagonistes. Tant de bo poguéssim canviar la Història! Ω

Francesc Macià i Llussà

Nasqué a Vilanova i la Geltrú (el Garraf) l'any 1859. Fill d'una família de negociants de les Borges Blanques (Les Garrigues). Féu carrera militar en l'exèrcit espanyol. Especialitzat dins del cos d'enginyers. Es casà amb la rica propietària Eugènia Lamarca de Mier.

S'oposà a l'assalt de la redacció del "Cucut" i la "Veu de Catalunya" per part de comandaments de l'exèrcit espanyol. Diputat per Solidaritat Catalana al 1906 pel districte de les Borges Blanques. Arran de la seva entrada en el món de la política fou traslladat a la localitat espanyola de Santoña. Abandonà l'exèrcit, renunciant fins i tot al càrrec de Coronel. Centrà la seva tasca com a diputat a les Borges Blanques. El gener del 1919 crea amb d'altra gent la Federació Nacionalista Democràtica de la qual en sorgí més tard Acció Catalana (abril del 1922). En no ser acceptades dins de la nova organització les seves tesis independentistes, abandonà aquest partit per crear Estat Català. L'embrió de la nova organització fou les pàgines del setmanari nacionalista "La Tralla". Estat Català fou fundat el 18 de juliol de 1922.

A l'octubre del 1923, després del cop d'Estat del General Primo de Rivera, s'exilià a la Catalunya-Nord, d'on anà a París a Bois-Colombes. Des d'on preparà el moviment insurreccional independentista que acabaria amb els Fets de Prats de

Molló. Per finançar el cop, crearen l'Emprèstit Pau Claris. Amb la emissió d'aquesta "moneda" s'aconsegüí l'ajuda econòmica dels Casals catalans d'Amèrica. Avortat el cop militar, Macià fou detingut amb molts altres participants. Empresonats a Perpinyà, van ser traslladats a la famosa Santé de París per tal de ser jutjats. El judici va ser tot un èxit mediàtic pel moviment independentista encapçalat pel futur president

Refugiat a Bèlgica, d'on viatjà cap a les Amèriques i visità tots els Casals Catalans. A L'Havana participà en l'Assemblea del Partit Separatista Català Revolucionari, del que en fou president. De retorn a Bèlgica presentà a la gent d'Estat Català de l'exili la proposta del nou partit que no agradà gaire als exiliats. Es decantà novament per Estat Català.

Tornà a Catalunya el 22/02/1931 amb motiu d'unes eleccions municipals i amb la monarquia en ple descrèdit. El març del mateix any participa en la Conferència d'Esquerres, d'on surt el nou partit Esquerra Republicana de Catalunya. El 12/04/1931 triomfen les llistes d'esquerres en les eleccions municipals. Després que el seu correligionari de partit Lluís Companys proclamés la República, ell proclamà la República Catalana dins d'una Federació de Repúbliques Ibèriques. La República Catalana es trans-

formà en Generalitat de Catalunya de la qual també en fou president. Amb el temps la Generalitat tenia com a carta magna l'Estatut, fet a Núria però retallat i esmenat a les Corts de Madrid. El President Macià morí el 25 de desembre, dia de Nadal, de l'any 1933. La seva mort fou sentida a tot Catalunya. El funeral fou una desfilada popular de tota la nació. Macià era el president de Catalunya i dels Catalans. La seva figura quixotesca, la seva fixa mirada, els seus cabells blancs enlluernaven encara a molts catalans que han vist en ell la única figura integral d'un home d'estat que ha tingut Catalunya d'ençà Pau Claris.

Macià era adorat pels catalans, admirat pels estrangers i temut pels espanyols. Diuen que les seves darreres paraules en el llit de mort foren: Catalunya, Pobre Catalunya. Estimava el seu país per això fou molt plorat. El seu drama fou de veure's obligat a acceptar una autonomia amb els republicans no nacionalistes de Catalunya que s'havien integrat a l'E.R.C., tot i que el capità General de Catalunya, López Ochoa li deia que tirés endavant. S'ha de dir tot, la confusió espanyola ha estat sempre total en política. López Ochoa, adicte a Franco el 1936 morí executat a Astúries. Macià, amb raó sempre digué que quan acceptà la República Espanyola fou el dia més trist de la seva vida. Ω

Bernard Herremann i la música cinematogràfica

La música cinematogràfica és una expressió artística que, com el propi cinema, és ben pròpia del nostre temps. La seva incorporació a la banda sonora d'un film va suposar l'acompliment d'una funció específica, com és ara la de subratllar una determinada situació o la de suggerir una nova dimensió expressiva.

Molts són els compositors que s'han dedicat a compondre partitures cinematogràfiques, però pocs els qui han assolit uns models compositius de qualitat i d'originalitat. Probablement, l'autor de les millors bandes sonores que mai no s'hagin escrit per al cinema sigui **Benard Herremann**, amb el permís de **Nino Rota** (¿qui no recorda les magnífiques partitures que féu per a pel·lícules com *La Strada*, *Rocco e i suoi fratelli*, *El Gato pardo*, *The Godfather* o *Amarcord*, per citar-ne algunes de les més conegudes?). Tanmateix, Herremann ofereix una impressió de versatilitat única en el camp d'aquest tipus de composicions. Qualsevol situació, fos de misteri, d'angoixa, d'aventura, d'enyorança, de moments romàntics... és tractada sempre de la manera més adequada per la maestria i *savoir faire* del compositor nord-americà d'origen alemany.

Cal destacar sobretot la fructífera col·laboració de Bernard Herremann amb el mag del suspens, **Alfred Hitchcock** -de la mateixa manera que moltes bandes sono-

res de pel·lícules de **Federico Fellini** duen la firma de Nino Rota. Obres com *amb la mort al darrere*, *Entre els morts* (*Vertigen*) o *Psicosi* han quedat en la història del cine i en la memòria dels cinèfils com a films de culte, tant per llurs inqüestionables valors cinematogràfics com per les inspiradíssimes partitures de Herremann (potser haurien de parlar esmentant ací en la de *Vertigen*, com a pel·lícula on gairebé tot és terror i malsons, i en que l'anomenada *Escena d'Amor* suposa un contrast memorable -el mateix compositor la descriué com un *llarg crescendo de plenitud emocional*, la seva originalitat consisteix en el fet que és una seqüència sense diàleg i el seu efecte depèn únicament de la fusió d'imatge i so).

Però Herremann també excel·lí en la composició de partitures de temàtica fantàstica o de ciència ficció. En són bona mostra *L'illa misteriosa*, el setè viatge de *Simbad*, *Viatge al centre de la Terra*, *Jasó i els Argonautes*, el dia que la Terra s'aturà i *Fahrenheit 451* en la qual col·laborà amb **François Truffaut**.

El darrer treball que el mestre canalitzà per al cinema, poc abans de la seva desaparició, va ser *Taxi Driver*, de **Martin Scorsese**, al 1976. Fou un bon punt i final en la carrera d'un clàssic indiscutible en la creació de música cinematogràfica. Ω

Andreu Salom i Mir

David Broza, un poeta cantant a l'esperança de la pau

PER MARINA FERRÀ A-HAMELYNCK

Al davant d'una tassa de cafè tallat, amb una gran naturalitat ens trobam al davant d'un home de gran sensibilitat, amb uns ulls molt expressius i profunds, molt bon pare de família i accessible. La senzillesa, la comunicació gestual i una gran experiència com a cantant, serien les notes més remarcables del seu caràcter més el gran entusiasme i passió que posa alhora d'actuar. Natural de Haifa, ciutat costera del Nord d'Israel, famosa pel Technion o pel mont Carmel ens comenta que la troba molt semblant a Palma de Mallorca, el trobam en un ambient molt familiar juntament amb la seva dona Ruth i el seu manager a Espanya. Pocs minuts abans de la entrevista estava parlant amb la seva filla Moran que el cridava des d'Israel al mòbil. Es pot dir que posa molta tendresa en la seva feina i en la seva vida diària. Però anem a veure els records que guarda el poeta "sabrá" de la seva infància i joventut dins el nostre país: "Tot era molt distint de l'ambient israelià. Mentre els meus amics es concentraven en el curs regular del col·legi, jo podia concentrar-me en la meua música, viatjant per tot el món ja des dels catorze anys i perdent-me per les finestretes del Sud. Vaig viure aquí des dels dotze anys fins a l'edat del servei militar. L'època de Franco era un ambient "especial" per a un estranger, no estàvem tan aficats dins la política. Quan he tornat ara per compondre la músi-

ca aquest darrer treball, m'he sentit més com a ca meua, he trobat molts d'amics que m'han ajudat i això no ho puc dir ni d'Anglaterra, ni de França, ni dels Estats Units..." Sefarad, la seva Espanya estimada seria tan sentida com el país que l'ha vist néixer i ell mateix ens dirà "És la meua segona pàtria la sento tan meua com Israel. Ens segueix explicant fins a quin punt el cantautor i la seva obra estan interrelacionats: "M'implico molt dins les històries jo m'encarreg de la composició musical sobretot. Les lletres de les cançons serien més bé un treball de col·laboració amb els lletristes, els poetes, ens podem passar dies sencers discutint sobre el contingut que volem expressar. Hi ha lletres com la de "Isla Mujeres" o "Navegando Sólo" que són exclusives dels meus col·laboradors. Per exemple, "Isla Mujeres" és una història que li pot passar a qualsevol home, no especialment a jo." Ens continua explicant com va començar la seva carrera artística, just després d'acabar el Servei Militar a l'edat de 22 anys i quin és el motiu que l'ha impulsat a dedicar-se al món de la cançó: "Tot va començar amb la primera cançó que vaig fer, "Ye Tov", una cançó hebrea que suposa tot un cant a la pau, i a la convivència pacífica entre àrabs i jueus, i a l'esperança que tot el drama de la tensió bèl·lica a la zona s'acabi qualche dia. La vaig fer amb motiu dels primeres negociacions de

pau d'Israel amb els països àrabs, concretament quan el president d'Egipte Anwar al-Sadat, visitava Israel després d'arribar a un acord de pau amb el govern de Begin, l'any 1978. A partir d'aquí vaig descobrir que cantar i compondre les meves cançons, era una forma de comunicar-me. El fet d'expressar sentiments i treure'ls a través no només de les lletres sinó també a través de la situació, de la forma d'actuar, hem serveix com a teràpia per tal de sortir de la meua timidesa. Ens continua dient que coneix molt bé a compatriotes que han actuat a Palma ja fa alguns anys com Ofra Haza, Yardenna Arazzi o Bustan Abraham. La relació entre la poesia i la comunicació és ben estreta i el lirisme dels versos no seria més que una forma més de comunicar-se. "Absolutament. Sempre. Jo crec que els poetes, el que escriuen, la seva manera d'expressar-se de resoldre de treure les seves angoixes. N'hi ha molta de gent que quan surt a un escenari es mostra tímida." "Sempre estic cercant. I mai he tingut clar el camí, però si que l'hauria de recórrer fins que les meves comes trobassin el punt on jo el pogués entendre." Aquesta frase que escriu a la seva nota de presentació del seu C.D. comentant que es va sentir molt emocionat d'escriure-la perquè era la primera vegada que escrivia en castellà el cantautor l'acclareix de la següent manera: "La curiositat és el motor de la meua vida i penso que el camí de la meua existència l'hauria de recórrer fins que el pogués entendre, fins que les meves comes no poguessin més. Però, bé, ara ja tenc les idees més que clares. Aquesta feina en espanyol ha estat molt important per a la meua carrera." Dins les creences de David Broza el més important seria sense dubte la tradició jueva com a punt de cohesió familiar: "No sóc religiós, però crec en la tradició. Tota la meua família segueix les festivitats jueves i tenc un fill a punt de celebrar el "Bar Mitzvah", que es celebra a l'edat de tretze anys, seria més o manco com la confirmació que tot al·lot catòlic celebra als quinze però no seria el mateix exactament." En quant al procés de pau l'autor ens comenta: "No només estic a favor si no que trobo que és essencial per a la supervivència de l'Estat d'Israel. Si no aconseguim la pau ens quedarem sense res, sense alegria, sense vida... Hi ha moltes organitzacions que treballen per educar el públic per entendre el Procés de Pau. Des del 1976 faig feina amb dues organitzacions "Nevé Shalom ak-al-Salam" el poble jueu-àrab que està entre Tel Aviv i Jerusalem i amb el moviment "Pau Ara", "Shalom Akhs-hav" des del 1977. L'educació seria molt important perquè hi hagi pau no és una decisió dels polítics només encara que això ajuda bastant." En quant al darrer esdeveniment als territoris ocupats li comentam que ha estat un cop, ell ens respondrà: "Sí, però era un tema previst. No ha sorgit de cap banda. Sabem com ha començat. El que no podem saber és com podem sortir del tema. Són tot proves, per veure com sortim, per veure que estan disposats per apostar per la pau." Ω

Això mos pot resultar

CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR

Nostre món acabarà,
Cremant pels quatre cantons,
Causa ses religions,
que per tot foc cremarà.
Una destrucció hi haurà
de part de s'humanitat,
El que viu haurà quedat,
Molta de sort ell durà.

Aquesta passió el durà,
A sa fam i a sa misèria,
Farà qualsevol desvéri,
Ell sa vida donarà,
De treballà és matarà,
Per aixecar catedrals,
Per viure aquells majorals,
Que en tot moment l'enganyà.

Tot això és el ramell,
Que va florint dins el món
del llevat en es migjorn,
S'hi cou es mateix crespell,
Això ja mos ve de vell,
Des de que Jesús vengué,
De pedres d'aquest claper,
Feren paret i portell.

Observau sa cristiana,
Que tanta riquesa té,
És un Betlem vertader,
Or i plata no hi fa falta.
De seda se endiumenja,
Se beu amb sa tassa d'or,
Amb vi de grau del més bo,
Ells invoquen el miracle.

De s'exemple de Jesús,
De ell mudes en prengueren,
Però cada un d'ells feren
Una garbera d'embulls.
Neden dins els seus traülls,
Ballant a dins molt fi to,
Sa molta plata i or,
Votros creients el me dui.

S'altar major ben vestit,
De tots els sant primitius,
Que foren tots ells captius,
De misteris preferits.
Varen ésser ben servits,
De ases amb ses beasses,
Predicaven els miracles,
Que ningú havia vists.

Han trastornat el cervell
Amb ses creences que hi ha,
Uns son fanàtics d'Alà,
Diuen que és el seu Déu
Van parant en es portell,
També el cristianisme,
Llavor mos ve el budisme,
I es pagà, rega es ramell.

Sa islàmica també hi ha,
Que te molts de seguidors,
Tothom n'està ben gojós,
D'invocar-se a n'Alà.
A la Meca anirà,
Per demostrar seva fe,
Ho serà de bon de ver,
Sa fam que allà passarà.

De temps enrera hi hagué,
Creences religioses,
Per a mi, són coses fosques,
que gens de claror no té.
Feren lo que convingué,
Aquells que van comandar,
A s'escarabat s'adorà,
També el bou vertader.

Sa budista també hi ha
Que duen es cap pelat,
Això és un fet sagrat,
I no el volen deixar anar.
Amb candeles combinar,
Les seves oracions,
Allà fan combinacions,
Pels seus fidels despistar.

Encara van existint,
Creences a dins el món,
Giren dins el mateix torn,
La Índia son esperit.
Això n'és un bon fregit,
Amb so progrés que ha vengut,
És anar amb carro trabuc,
Tirat en el segle vint.

Es pagans de s'organisme,
Que aguanten sa tradició,
Sacrifici és el factor,
Amb seva antropologia.
Per aquesta fe s'inclina,
Seva fe defensaran,
Sa vida se jugaran,
Per sa gran obra divina.

Sa nació que fugirà,
Del digne Déu natural,
Tindrà ella mal final,
De sa fam no en fugirà.
Qui sacrificis farà,
I esposarà seves vides,
Seguirà ses gran consignes
Que el varen entabanar.

Tres quartes parts dels vivents,
Duen es collar penjat,
A dins ells ben encarnat,
Hi posen sos sentiments,
Tots ells estan ben patent,
A sa ordre es complir-la,
Seria de ben de ve,
De sang feren torrents.

Creient amb aquell sant do,
Que de jove el batiaren,
Amb sermons el turmentaren,
Creient la resurrecció.
Amb això te sa passió,
Que després de mort vendrà,
Sa vida no estimarà,
L'oferirà al santó.

Nova ciència frenarà,
Tot això espiritual,
Evitarà molt de mal,
Que es podria presentar.
De molt lluny vigilarà,
Tot aquesta evolució,
Només tocant un botó,
Part del món tot cremarà Ω

Companyia Xesc Forteza
PRESENTA

COSES QUE PASSEN

Estrena dijous 21 desembre a les 22:00 hores

HORARIS DE SES FUNCIONS

21	dijous	22:00 h.	10	dimecres	20:30 h.
22	divendres	19 i 22:00 h.	11	dijous	20:30 h.
23	dissabte	19 i 22:00 h.	12	divendres	19 i 22:00 h.
24	diumenge	19:00 h.	13	dissabte	19 i 22:00 h.
25	dilluns	19 i 22:00 h.	14	diumenge	19:00 h.
26	dimarts	19:00 h.	15	dilluns	Descans de la Cia.
27	dimecres	20:30 h.	16	dimarts	20:30 h.
28	dijous	20:30 h.	17	dimecres	20:30 h.
29	divendres	19 i 22:00 h.	18	dijous	20:30 h.
30	dissabte	19 i 22:00 h.	19	divendres	19 i 22:00 h.
31	diumenge	Descans de la Cia.	20	dissabte	19 i 22:00 h.
1	dilluns	19 i 22:30 h.	21	diumenge	19:00 h.
2	dimarts	20:30 h.	22	dilluns	Descans de la Cia.
3	dimecres	20:30 h.	23	dimarts	20:30 h.
4	dijous	20:30 h.	24	dimecres	20:30 h.
5	divendres	22:00 h.	25	dijous	20:30 h.
6	dissabte	19 i 22:00 h.	26	divendres	19 i 22:00 h.
7	diumenge	19:00 h.	27	dissabte	19 i 22:00 h.
8	dilluns	Descans de la Cia.	28	diumenge	19 i 22:00 h.
9	dimarts	20:30 h.			

De 11 a 13 h. i de 17:30 a 21 h. al Teatre Principal - Tel 971 72 55 48
Venda d'entrades i reserves amb 7 dies d'antelació

TEATRE PRINCIPAL **L'ESTEL**

Consell de Mallorca
Departament de Cultura i Joventut

LA NOSTRA CUINA

Tiró amb naps

Ingredients:

Tiró (ànec jove), naps, ceba, tomàquet madur, llorer, farigola, canyella, alls, ametlles i avellanes torrades, un carquinyoli, farina, oli, aigua, vi ranci, sal i pebre negre.

Preparació:

En una cassola amb un raig d'oli i un pessic de sal, s'hi enrosseix l'ànec, socarrimat, net i trossejat. Llavors s'hi afegeix la ceba picada i es deixa enrossir, també. Després, s'hi tira el tomàquet ratllat, el llorer, la farigola i la canyella, es tapa, s'abaixa el foc i es deixa coure el tomàquet. Quan el tomàquet sigui cuit, s'hi tira un raig d'aigua, els naps, pelats i tallats a trossos, i es deixa coure. Quan a l'ànec ja li falti poc, s'hi tira la picada d'alls, ametlles, avellanes i el carquinyoli i un raig de vi ranci.

Oca amb peres

Ingredients:

Oca, peres blanques, alls, cebes, tomàquets, un brot de farigola, una fulla o dues de llorer, unes fulles de marduix, un tronquet de canyella, ametlles torrades, carquinyolis, llard, vi ranci, vi blanc sec, aigua o brou de pollastre, sal i pebre negre.

Preparació:

Es socarrima l'oca, es neteja bé i, si es vol, es talla a trossos grossos (tres de cada quarter).

S'adoba amb sal i pebre i es sofregeix en una mica de llard fos, en una cassola, a poc foc, per fondre el greix de la pell. Quan sigui ben rossa, es retira el greix que sobra i se'n deixa només una mica, amb el qual es fregeix la ceba, picada ben fina. Quan la ceba té color, s'hi afegeix el tomàquet ratllat i les herbes. Es deixa coure fins que el sofregit estigui ben lligat.

S'hi tira un raig de vi blanc i es deixa evaporar l'alcohol. Després s'hi tira brou o aigua, es tapa i es deixa coure, a poc foc, amb la cassola ben tapada. Si es fa amb l'oca sencera, convé anar-la voltant, de tant en tant. A mig coure, s'hi posen unes quantes peres, rentades i prou (senceres, amb la cua i sense pelar). Quan tot sigui cuit, es treu el tall i les peres i es desgreixa el suc. Després s'hi tornen a posar. Es fa una picada amb unes dents d'all, uns carquinyolis i unes ametlles torrades; un cop picat, s'hi afegeix un gotet de vi ranci i s'aboca a la cassola. Es tasta de sal i pebre i es deixa coure una mica més.

Pollastre de l'àvia de Can Pep Manel

Ingredients:

Pollastre de pagès, bolets conservats al natural o frescos, alls, ametlles, una galleta maria, conyac, safrà, oli, aigua, sal i pebre negre.

Preparació:

Es socarrima, es renta i es trosseja el pollastre. Després, en una cassola amb oli i un pessic de sal, s'enrosseix, a poc foc. Quan és ros, s'hi tira un raig de conyac i un d'aigua, i la picada d'ametlles, alls, safrà i una maria, un pessic de sal i una mica de pebre negre. Es tapa la cassola i es deixa ofegar una estoneta. Quan es quasi cuit, s'hi afegeixen els bolets i es deixa coure, tapat i a poc foc, una estoneta més.

Pollastre amb absenta

Ingredients:

Pollastre, all, julivert, ametlles torrades, pebre negre, sal, oli i absenta.

Preparació:

Es socarrima i es renta el pollastre; després es talla en trossos petits i es fregeix, amb oli i un pessic de sal i pebre, en una cassola. Quan es comença a fer ros, s'hi afegeix all i el julivert trinxats i les ametlles, picades al morter. Quan la picada és rossa, s'hi tira un bon raig d'absenta, es tapa la cassola i, passats dos minuts, s'apaga el foc.

Guatlles al niu

Ingredients:

Guatlles, cansalada magra, ceba, puré de patata, all, julivert, oli, conyac, vinagre i sal.

Preparació:

Es renten i es freguen les guatlles senceres amb una dent d'all, es salen i se'ls posa una mica d'all i julivert picat a dins. Després, es lliguen amb un cordill al voltant, per plegar-los les ales i les potes. Es pica una mica de ceba ben fina i es posa en una plata per anar al forn.

Sobre el llit de ceba, s'hi posen les guatlles. Després, s'hi tira un raig de oli i es cobreix cada guatlla amb un tros de xulla de cansalada. Sobre la cansalada s'hi tira un raig de conyac i unes gotes de vinagre i s'enforna. Quan estiguin rostides, se'ls treu la cansalada i es deslliguen. Es pica bé la cansalada i es barreja amb la ceba i el suc del rostit. Es posa cada guatlla sobre una cullerada grossa de puré de patata i se li tira una mica de suc amb la picada pel damunt.

Perdius a la vinagreta

Ingredients:

Perdius, cebes, alls, llorer, llimona, oli, vinagre, sal i pebre negre.

Preparació:

Es renten les perdius, es freguen amb mitja llimona i s'adoben amb sal i pebre molt. Es passen per la paella a poc foc, amb un bon raig d'oli i un pessic de sal i es deixen ofegar, tombant-les sovint, per a què no agafin color. Llavors es posen en una cassola amb oli nou, un raig de vinagre, unes quantes cebetes pelades, unes quantes dents d'all, una fulla de llorer, un pessic de sal i una mica de pebre molt. Es tapen i es deixen coure a poc foc, durant un parell d'hores. Mitja hora abans d'acabar, s'hi afegeix un bon raig de vinagre i es torna a tapar fins que acabi.

Perdius (o tords, o coloms) amb col

Antiquíssim plat (tant, que és tradicional a la Catalunya peninsular i a Mallorca)

Ingredients:

Les aus, fulles de col, cebetes, alls, farina, canyella, llorer, ametlles torrades, safrà, una galeta d'oli, conyac, llard, oli, aigua, sal i pebre negre.

Preparació:

Es renten i s'adoben els ocells, partits pel mig, amb sal i pebre molt. En una cassola amb un raig d'oli, una ditada de llard i un pessic de sal, es fregeixen les cebetes senceres, fins que agafin color. Llavors s'abaixa el foc, s'hi posen els ocells, un tronquet de canyella, una fulla de llorer i un raig d'aigua i es deixen ofegar fins que siguin cuits, amb la cassola tapada. Una estona abans d'acabar de coure, es bullen les fulles de col en aigua amb un pessic de sal. Quan són cuites, s'escorren, s'espremen, se'n fa un cabdell de cada una; s'enfarinen i es fregeixen. Es fa una picada amb les ametlles pelades, un pessic de safrà, unes quantes dents d'all i una galeta. Es posa la col a la cassola, la picada, s'hi tira un raig de conyac i es torna a tapar. Es deixa coure uns deu minuts més i es serveix.

Perdiu a la caçadora

Ingredients:

Perdius, oli vinagre i sal.

Preparació:

S'enfanguen bé les perdius per sota la ploma, senceres, fins a fer una bola de fang de cada una. Es posen a terra i se'ls fa una bona foguera al damunt. Quan el foc s'apaga, es trenquen les pilotes de fang i les perdius sortiran cuites i plomades. S'obren, se'ls treu la moca i s'amaneixen amb una mica d'oli, unes gotes de vinagre i sal.

Conill ofegat

Ingredients:

Conill, alls, julivert, sal, pebre negre i oli.

Preparació:

Es posa el conill, net i tallat a trossos, els alls pelats, els brots de julivert, amb l'oli, sal i pebre negre, tot en fred, dins una cassola. Es tapa i es posa al foc més petit, amb el foc al mínim, fins que l'aigua que deixa anar la carn comenci a lligar amb l'oli. Res ha de fer-se ros.

A SS.MM. D'Orient:

VICENÇ DE SON RAPINYA

Ni que sia uns quants dies
També voldria somniar,
ara que neix El Messies
i l'Epifania vindrà.
Joguines NO vós demano
I molt menys pas llepolies,
Ja m'ha passada l'edat
resta lluny, ma minyonia
així mateix he fet la carta,
pel costum mai no trencar :
Reis d'Orient us pregaria ;
de tot cor, amb humilitat,
feu possible aquets anhels
si els teniu al vostre abast :
que s'Esvaeixin les guerres,
també las desigualtats
distribuint les riqueses,
entre els més necessitats
que la terra torni a ser,
aquell paradís d'abans ;
molt abans que Adam i Eva

fessin el primer pecat.
Glòria a Déu a les altures
I a La Terra Pau i Amor,
Entre els homes de bon cor. Ω

L'any dos mil, ja és història

PER CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR

L'any dos mil ell passarà,
A una trista memòria,
No se'n contarà cap glòria,
Del mal temps que és presentà.
S'aigo per tot va fallar,
Durant tot l'any no plogué,
S'arbre molt ell patigué,
El seu fruit no madurà.

És terreny se va assecar
Es sembrat tot se morí,
Per s'aigo es mancar-li,
No va poder espigar.
Ses màquines per a segar,
tampoc no s'emprarien,
dins es porxo romandrien,
l'amo no la va estrenar.

Ja me direu com viurà,
Sense palla no collir,
tampoc gra per donar-li,
A tot el seu bestiar.

I llavor pel seu pastar
No tindrà tampoc farina,
Serà molt grossa agonia,
Que li causarà plorar.

Tot es bestiar treurà,
No el podrà mantenir,
De sa finca un mal fi,
De veritat patirà.
Si s'aigo ha de comprar,
Per ell es poder-ne beure,
Ja me direu qui heu pot creure,
En aquest punt arribar.

De privacions n'ha passades
Tot el pagès mallorquí,
Ha hagut molt de patir,
A dins les seves campanyes.
És fred se'n ha duit ses faves,
Sa gelada els ametllons,
De s'hort el guapos melons,
Los han foradat ses rates.

Però a on pot anar,
El pagès carregat d'anys,
Han tornat vells sos tamanyes,
A penes pot caminar.
Se matà per treballar,
Sa finca la compraria,
Ell de tot s'afluixaria,
Pensant amb un benestar.

D'allà no en pot fugir,
En es poble no te casa,
Sent vellet mai no pensava,
Que això pogués succeir.
Manco mal que vaig tenir,
S'ajuda de meva dona,
Que per tot va ser molt bona,
Molts no ho poden dir així.

En es temps capetjarem,
Ja hi estam avesats,
Jo i sa dona plegats,
De fam no mos moriren.
Es caragols cercaren
El dematí en sa rosada,
De sa gallina llocada,
Els nierons de budarem

Ses ametlles torrarem,
Per emprar el seu bessó,
I ferem un bon torró,
Amb sucre el mesclarem.
Pa gros de figa tendrem,
Per que moltes n'aplegarem,
En és sol les assecarem,
Totes les aprofitarem,

De llebres, també conill,
Torts i mèl-leres de bec groc,
A dins el meu hort n'hi trob,
Les sortiré a camí.
Això serà nostre fi.
De sa vida que hem passada,
I molt be l'hem capetjada,
Molta sort varem tenir. Ω

¿Què dirien els periòdics si s'acabàs el món?

AVUI: Catalunya's acaba. Però la resta del món també.

LA VANGUARDIA: El Rey Don Juan Carlos concluye su reinado y el resto del mundo se le une con entusiasmo.

EL PERIODICO: Se acabo lo que se daba.

EL PAIS: Por fin se acaba «El Mundo».

EL MUNDO: El Felipismo, culpable del fin del mundo. Publicamos los documentos de la trama final.

ABC: Mientras el mundo se derrumba, España va bien a causa de la excelente gestión de Aznar —reconocida ayer por TVE— al frente de la Monarquía reinstaurada y constitucional, ejemplo para toda Europa.

LA RAZON: Se acaba el mundo, publicamos los papeles del complot de Arzalluz contra todas las demás razas y el sospechoso silencio cómplice de Pujol.

MARCA: Definitivamente, el Madrid el mejor equipo de la historia.

AS: Por culpa de los jugadores catalanes, la Selección Española no ganará más mundiales. El Barcelona, en justo castigo, pierde definitivamente el tren de la Liga.

SPORT: Adiós al Madrid. El equipo blanco se despide de la Liga.

EL MUNDO DEPORTIVO: Aquest any, tampoc.

LE MONDE: C'est fini.

THE TIMES: All we can say is: God save the Queen?

USA TODAY: No time for impeachment.

NUEVO ESTILO: Ideas funcionales para decorar el fin del mundo.

BRICOLAJE FACIL: ¿Preparado para el fin del mundo? Construye tu propio ataúd.

MAS ALLA: Ahora veréis como teníamos razón.

SUPERPOP: Tu primera y ultima regla.

COSMOPOLITAN: Todos los trucos. Como seducirle en el ultimo instante.

HOLA: ¿Adiós? El último cocktail de Pipita Ridruejo a la realeza europea.

SEMANA: El ultimo divorcio de Rociito. Ω

Jordi Maura
Colaborador

www.taronja-magazine.com

jmaura@benicarlo.org

jmaura@taronja-magazine.com

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....
.....
Adreça.....
.....C.P.....
Població.....
C.I.F.....Tel.....

M'interessa una subscripció

ANUAL 4.000 PTS (24,04 euróns)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa.....
Adreça.....
Núm. entitat.....Núm. sucursal.....
Compte núm.....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**